

**INSTYTUT NA RZECZ EKOROZWOJU
INSTITUTE FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT**

W interesie przyszłych pokoleń / In the interest of the future generations

ul. Nabelaka 15 lok. 6
00-743 Warszawa/Warsaw
POLAND
<https://www.pine.org.pl/>

Tel./Phone: (48-22) 851-04-02
Tel./Phone: (48-22) 851-04-03
Tel./Phone: (48-22) 851-04-04
Fax.: (48-22) 851-04-00
E-mail: ine@ine-isd.org.pl

Projekt do konsultacji

**Projekt prognozy oddziaływania na
środowisko projektu Strategii rozwoju
ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki”
na lata 2022 - 2030**

Warszawa, listopad 2022 r.

Instytut na rzecz Ekorozwoju (InE) jest organizacją pozarządową typu think-tank. InE powstał w 1990 r. z inicjatywy kilku członków Polskiego Klubu Ekologicznego. Zajmuje się promowaniem oraz wdrażaniem zasad zrównoważonego rozwoju Polski, wspiera proekologiczną restrukturyzację gospodarki i podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej społeczeństwa. Kieruje się misją budowania pozytywnych relacji między rozwojem społecznym i gospodarczym, a ochroną środowiska; występuje w interesie obecnego i przyszłych pokoleń. Współpracuje z krajowym i europejskim ruchem pozarządowym, stale pogłębia doświadczenie w tworzeniu strategii ekorozwoju, współdziałając ze społecznościami lokalnymi; realizuje projekty wspólnie z partnerami społecznymi, ekologicznymi i z otoczenia biznesu. Publikacje Instytutu kierowane są do ogółu społeczeństwa. Wykorzystują je m.in. parlamentarzyści, administracja rządowa i samorządowa, naukowcy, nauczyciele, studenci i uczniowie.

Niniejszy projekt **Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii rozwoju ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022 – 2030** przygotowany został przez zespół Instytutu na rzecz Ekorozwoju w składzie:
dr Andrzej Kassenberg (kierownik zespołu), Renata Filip, dr Wojciech Szymalski, Ewa Świerkula i Konrad Wielądek.

Zespół wykonawczy był wspomagany przez konsultantki: dr Agatę Ćwik z Uniwersytetu Rzeszowskiego; dr Małgorzatę Stolarska – z firmy WIND-HYDRO Grzegorz Łukasiewicz

Jednak za ostateczny wynik dokonanej oceny oddziaływania na środowisko ww. projektu Strategii odpowiada jedynie zespół z Instytutu na rzecz Ekorozwoju.

W imieniu zespołu autorskiego

Dr Andrzej Kassenberg

Kierownik zespołu autorskiego

Spis treści

.....	1
1. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	5
2. ZAGADNIENIA OGÓLNE	8
2.1 Podstawy formalno-prawne.....	8
2.2 Cel i zakres projektu Prognozy	9
2.3 Przedmiot projektu Prognozy.....	9
2.4 Tryb, warunki i tok pracy zespołu przygotowującego projekt Prognozy	10
2.5. Zestawienie spełnienia wymagań ustawowych	10
3. ISTNIEJĄCY STAN I TRENDY ZMIAN W ŚRODOWISKU ORAZ POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU12	
3.1 Główne trendy zmian w środowisku przyrodniczym „Dorzecza Wisłoki”	12
3.2 Ocena przewidywanych zmian w stanie środowiska w przypadku odstąpienia od realizacji ustaleń projektu SRPL	17
4. POWIĄZANIA PROJEKTU SRPL Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI.....	18
4.1 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	18
4.2 Dokumenty strategiczne gmin wchodzących w zakres zainteresowania SRPL i prognozy oddziaływania na środowisko	45
5. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SRPL.....	54
5.1 Cel i zakres tematyczny SRPL.....	54
5.2 Ocena oddziaływania na środowisko	56
6. METODYKA OCENY I POLA NIEPEWNOŚCI	135
7. PROPONOWANY MONITORING ŚRODOWISKOWYCH SKUTKÓW WDRAŻANIA SRPL ...	137
8. KONKLUZJA KOŃCOWA.....	140
9. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW.....	142

1. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem projektu Prognozy oddziaływania na środowisko (zwanej dalej projektem Prognozy) jest projekt **Strategii rozwoju ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022 – 2030** (zwany dalej SRPL), przygotowany na zlecenie Związku Gmin Dorzecza Wisłoki przez „EffiCon sp. z o.o.” sp.k. SRPL obejmuje następujące rozdziały: krótką charakterystykę obszaru, wnioski z diagnozy, cele strategiczne rozwoju oraz kierunki działań, oczekiwane rezultaty planowanych działań, uwarunkowania dla kształtowania rekomendacji rozwoju przestrzennego i w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej, a także model struktury funkcjonalno-przestrzennej, ramy finansowe i źródła finansowania.

W trakcie przygotowania projektu Prognozy wzięto pod uwagę uzgodnienia zakresu i treści opracowania zawarte w pismach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie (znak WOOŚ.411.2.5.2022.AP.4 z dnia 01.07.2022) i Podkarpackiego Państwowego Inspektora Sanitarnego (znak SNZ.9020.2.11.2022. ZRD z dnia 08.07.2022). Pisma stanowią załączniki do projektu Prognozy.

Projekt Prognozy stanowi podsumowanie kilkumiesięcznej pracy zespołu ekspertów Instytutu na rzecz Ekorozwoju we współpracy z konsultantkami. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu SRPL miało na celu przede wszystkim ocenę potencjalnego stopnia oddziaływania obszarów aktywności w nim zapisanych na elementy środowiska. Zakres projektu Prognozy określony został na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.).

Prace nad projektem Prognozy prowadzone w następujący sposób:

- a) Zidentyfikowano występowanie lub nie, pozytywnego czy negatywnego oddziaływania.
- b) Następnie oceniono siłę tego oddziaływania oraz prawdopodobieństwo jego wystąpienia.
- c) Kolejnym krokiem było opisanie charakteru tego oddziaływania.
- d) W przypadku negatywnego oddziaływania zaproponowano działania ograniczające, a w przypadku znaczącego zaproponowano rozwiązanie alternatywne.

Dokonując oceny oddziaływania SRPL posłużono się porównaniem zapisów występujących w dokumencie z wymaganiami stawianym przez różne akty prawne i dokumenty planistyczne na poziomie międzynarodowym, unijnym, krajowym i wojewódzkim. Całość zapisano w postaci zestawienia w podziale na obszary aktywności i elementy środowiska podlegające ocenie.

Na obszarze „Dorzecza Wisłoki” do najpoważniejszych problemów środowiskowych należy zaliczyć:

- a) Niekorzystny wpływ silnej presji urbanizacyjnej na tereny cenne przyrodniczo i niezabudowane.
- b) Niską jakość powietrza, co jest związane z głównie ze stosunkowo wysoką gęstością zaludnienia na terenach wiejskich, gdzie liczne budynki korzystają z indywidualnych pieców. Jest to przyczyną przekraczania na obszarze „Dorzecza Wisłoki” średniorocznego stężenia benzo-a-pirenu jak i występowania obszarów częstego przekraczania dobowego

- stężenia pyłów PM10. Duże miasta regionu, w tym Jasło, balansują także na granicy przekroczenia średniorocznego stężenia pyłów PM2,5 w powietrzu.
- c) Jakość wód w rzekach, która pod pewnymi względami jest lepsza niż w pozostałych rzekach województwa małopolskiego oraz podkarpackiego. Ocenia się, że stan ekologiczny rzek „Dorzecza Wisłoki” jest jednak umiarkowany, a w wybranych miejscach nawet zły. Jest to spowodowane przekraczaniem w tych rzekach parametrów biologicznych, czyli występowaniem złych warunków dla rozwoju ryb i bezkręgowców. Jednocześnie w znacznej części biegu głównych rzek regionu przekraczane są krytyczne parametry zanieczyszczeń chemicznych. Ogólny stan wód rzek dorzecza jest oceniany jako zły.
  - d) Na ponadnormatywny hałas eksponowanych jest w województwie podkarpackim około 60% mieszkańców i zapewne podobne wartości dotyczą „Dorzecza Wisłoki”. Największa presja hałasu zarówno w porze dnia, jak i nocy, znajduje się w centralnych dzielnicach miast, przy drogach o największym ruchu pojazdów. Dla monitorowanych zakładów przemysłowych na terenie Podkarpacia, aż 33% notowała wartości przekraczające dopuszczalne normy hałasu.
  - e) Największym problemem gospodarki odpadami w obydwu województwach i w „Dorzeczu Wisłoki” jest zbyt słaby nadzór nad podmiotami zajmującymi się gospodarką odpadami oraz przedsiębiorstwami prowadzącymi tę gospodarkę we własnym imieniu. Brak nadzoru skutkuje ciągłym zagrożeniem powstawania na obszarze „Dorzecza Wisłoki” nielegalnych miejsc składowania odpadów w lasach i na polach lub innych terenach przyrodniczych oddalonych od terenów zamieszkałych.

Znaczące oddziaływanie działań zawartych w SRPL dotyczy głównie obszaru przewidywanego do realizacji zbiornika zaporowego i elektrowni szczytowo-pompowej „Kąty Myscowa”. Obecnie jest to jeden z najcenniejszych przyrodniczo obszarów „Dorzecza Wisłoki”. Znajduje się on w bliskich źródłom Wisłoki terenach o wysokiej jakości wód płynących, wysokiej jakości powietrza, charakteryzującym się niskim stopniem przekształcenia krajobrazem oraz otoczony licznymi obszarami chronionymi, w tym obszarami Natura 2000. Miejsce realizacji elektrowni szczytowo-pompowej, czyli Łysa Góra, objęta jest także częściowo rezerwatem przyrody.

Odstąpienie od realizacji zapisanych w projekcie SRPL celów, kierunków oraz rekomendacji i ustaleń rzutowałoby negatywnie na kondycję środowiska przyrodniczego, jak i na poziom jakości życia mieszkańców „Dorzecza Wisłoki”. Niekorzystne zmiany w zakresie stanu środowiska bez realizacji SRPL wystąpią prawdopodobnie w zakresie ochrony przyrody, w tym w szczególności ochrony terenów niezabudowanych przez urbanizacją. Jest to związane z niskim przygotowaniem samorządów do aktywnego zarządzania terenem. Bez realizacji SRPL wiele terenów zostałoby przejętych na cele urbanizacji bez odpowiedniej koordynacji, zagrażając także realizacji innych celów ochrony środowiska, np. adaptacji do zmiany klimatu. Przygotowany, w ramach SRPL model funkcjonalno-przestrzenny regionu oraz zasady kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej, daje solidną podstawę do wzmocnienia tego aspektu zarządzania regionem.

Brak realizacja SRPL spowolniłby lub wręcz ograniczył proces poprawy stanu środowiska i jego wpływu na jakość życia mieszkańców. Dotyczy to mogłoby: poprawy jakości wód, racjonalizacji gospodarki odpadami, likwidacji smogu czy likwidacji przekroczeń hałasu

Najbardziej realizowanym na obszarze „Dorzecza Wisłoki” elementem ochrony środowiska jest mitygacja i adaptacja do zmiany klimatu. To prawda, iż w regionie „Dorzecza

Wisłoki” realizowane są liczne działania ograniczające emisję gazów cieplarnianych oraz adaptacyjne do zmiany klimatu, jednak ich skala nie jest adekwatna do potrzeb i celów w tym zakresie. Wdrożenie SRPL pozwoliłoby na utrzymanie prędkości a nawet przyspieszenie realizowanych działań, co z pewnością przyczyniłoby się do obniżenia emisji gazów cieplarnianych w wyniku proponowanych działań w zakresie odnawialnych źródeł energii.

Stwierdzić należy, że projekt Strategii Rozwoju Ponadlokalnego „Dorzecza Wisłoki” na lata 2022 – 2030 został **opracowany w sposób profesjonalny z ukierunkowaniem na transformację w kierunku Europejskiego Zielonego Ładu**. W wyniku jego realizacji spodziewać się należy wielu pozytywnych oddziaływań służących środowisku przyrodniczemu oraz społeczności „Dorzecza Wisłoki”. Do najważniejszych zaliczyć należy:

- Promowanie zrównoważonego podejścia do wykorzystania zasobów przyrodniczych z nastawieniem na rozwój niskoemisyjny oraz promocję zarówno zielonych technologii jak i tworzenie zielonych miejsc pracy w szczególności w turystyce i rolnictwie.
- Dostrzeżenie problemu rozpraszania zabudowy oraz zaproponowanie działań służących poprawie spójności przestrzeni przyrodniczej jak i publicznej.
- Ukierunkowanie na transformację energetyczną obejmującą rozwój energetyki odnawialnej wraz z magazynami energii, poprawę efektywności energetycznej oraz w przyszłości wykorzystanie w tym celu zielonego wodoru. W istotnym stopniu będzie to przyczyniać się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.
- Postawienie na rozwój transportu publicznego w tym Podkarpacką Kolej Aglomeracyjną, a także na infrastrukturę służącą rowerzystom.
- Proponowane kierunki działań nastawionych na poprawę jakości środowiska, a przede wszystkim eliminacja smogu oraz budowa infrastruktury ochrony środowiska służącej oczyszczaniu ścieków czy poprawie gospodarki odpadami.
- Szereg działań przyczyniających do wzmocnienia roli społeczeństwa obywatelskiego, podnoszeniu świadomości ekologicznej.
- Zapewnienie wysokiej jakości życia społeczeństwa w wyniku poprawy jakości powietrza, ograniczeniu hałasu i rozwoju infrastruktury błękitno-zielonej (adaptacja do zmiany klimatu).

Istotnym problemem z punktu widzenia negatywnego oddziaływania na środowisko jest hydrotechniczna koncepcja przeciwdziałania powodziom i podtopieniom. Budowa zbiorników wodnych spowoduje utratę siedlisk Natura 2000 (PLB180002 – Beskid Niski, PLH180001 – Ostoja Magurska, PLH180015 – Łysa Góra), zmianę stosunków wodnych i przekształci ekosystem wód płynących w ekosystem wód stojących, zaburzy krajobraz, przyczyni się do przerwania korytarzy ekologicznych. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że bardziej skutecznymi rozwiązaniami są, i znacznie mniej ingerującym w środowisko, działania bazujące na naturze czyli wykorzystanie naturalnej retencji wody w krajobrazie. Na wzrost poziomu magazynowanej wody wpływa ograniczenie spływu powierzchniowego wody roztopowej i po opadowej. Wiąże się to na ogół z infiltracją, czyli przesiąkaniem wody w głąb podłoża. Jeżeli obszar zlewni jest zalesiony i posiada naturalny charakter, to jego zdolność do ograniczenia fali powodziowej jest znacznie większa niż na obszarze niezalesionym. Wymaga to dostosowania gospodarki leśnej do potrzeb retencjonowania wód. Kolejnym działaniem jest zapewnienie właściwej struktury użytkowania ziemi poprzez: układ pól ornych, użytków zielonych, użytków ekologicznych i stawów, zalesianie, tworzenie pasów ochronnych, zadrzewień, tarasów, powiększanie obszarów podmokłych, torfowisk i bagien, wtórne

nawadnianie torfowisk. W ramach SRPL proponuje się zwiększenie retencji wody na terenie „Dorzecza Wisłoki” ale jest ono zawężone praktycznie do działań na terenach zurbanizowanych a nie stanowi rozwiązania systemowego. Warto także zwrócić uwagę na fakt warunków stawianych przy wykorzystaniu funduszy UE tzn. nie powodowania znaczących szkód w środowisku (*do no significant harm* - DNSH). Dlatego proponuje się rozważenie rozwiązania alternatywnego w stosunku do propozycji zawartych w SRPL.

W ramach SRPL proponuje się wzrost wykorzystania gazu ziemnego jako paliwa zwłaszcza w gospodarstwach domowych. Nie kwestionując mniejszego negatywnego oddziaływania tego paliwa na emisję gazów cieplarnianych niż przy wykorzystaniu węgla, mając na uwadze dążenie do neutralności klimatycznej, proponuje się rozważenie w szerszym zakresie wykorzystania źródeł odnawialnych połączonych z głęboką termomodernizacją budynków. W ramach polityki klimatycznej UE jak i także kierunków aktualizacji Polityki energetycznej Polski do 2040 przewiduje się stopniowe odchodzenie od gazu ziemnego, co także może się wiązać z ograniczeniem środków wspierających szersze wykorzystanie tego paliwa. Ponadto zwrócić należy uwagę na wysokie ceny gazu ziemnego oraz konieczność jego importu, co podnosi ryzyko jego stosowania nie tylko dzisiaj ale także w przyszłości.

Do oddziaływań o charakterze negatywnym zaliczyć należy także różnorodne proponowane prace budowlane, które czasowo mogą przyczyniać się do wzrost poziomu hałasu, zanieczyszczeń powietrza (w tym wtórne pylenie), emisji gazów cieplarnianych oraz zaburzeń stosunków wodnych i niekorzystnego oddziaływania na przyrodę - jednak ograniczonych do bezpośredniego sąsiedztwa tych prac. Potencjalnie możliwy jest niekorzystny wpływ na tereny zieleni, w szczególności drzewostany. Ograniczenie tego negatywnego wpływu wymaga sprecyzowania szczegółowych warunków na etapie przygotowywania właściwych decyzji administracyjnych (w szczególności decyzji środowiskowych), w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji tak, aby ograniczyć hałas oraz zanieczyszczenie powietrza i zaburzenia stosunków wodnych do niezbędnego minimum. Ponadto utrata terenów biologicznie czynnych i drzewostanu powinna zostać zrekompensowana poprzez rekultywowanie terenów zdegradowanych w innym miejscu oraz odpowiednie nasadzenie drzew. W miejscach przekształcenia gleb wskazane jest zachowanie wierzchnich warstw gleby do rekultywacji gleb i powierzchni ziemi w innych miejscach, np. gdzie tworzona będzie zielona infrastruktura w miastach.

2. ZAGADNIENIA OGÓLNE

2.1 Podstawy formalno-prawne

Podstawą do przygotowania prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projekt **Strategii rozwoju ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022 – 2030 (SPR_DW)**, jest umowa pomiędzy 35 Gminami w imieniu których działa Związek Gmin Dorzecza Wisłoki z siedzibą w Jaśle ul. Konopnickiej 82, 38-200 Jasło, a Fundacją Instytut na rzecz Ekorozwoju, ul. Nabelaka 15 lok 6, 00-743 Warszawa zawarta w dniu 13.07.2022 roku.

Podstawą prawną projektu Prognozy są normy zawarte w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373

z późn. zm.) tzw. ustawa OoŚ. Ustawa ta transponuje do krajowego prawodawstwa przepisy Wspólnoty Europejskiej dotyczące postępowania w sprawie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko (Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27.06.2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. U. WE L 197 z 21.07.2001 r.). Zgodnie z art. 46 ustawy OoŚ, projekt strategii rozwoju ponadlokalnego wymaga przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W ramach niej wymagane jest sporządzenie prognozy oddziaływania projektu dokumentu na środowisko.

W trakcie przygotowania projektu Prognozy wzięto pod uwagę uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji, zawarte w pismach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie (znak: WOO.411.2.5.2022 z dnia 1.08.2022) i Podkarpackiego Państwowego Inspektoratu Sanitarnego (znak: SNZ.9020.2.22.2022.RD z dnia 8.07.2022). Kopie ww. pism stanowią załącznik do projektu Prognozy.

2.2 Cel i zakres projektu Prognozy

Opracowanie projektu Prognozy jest jednym z etapów postępowania administracyjnego w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu **Strategii rozwoju ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022 – 2030** ma na celu ocenę potencjalnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić przy realizacji albo przy braku realizacji zaproponowanych celów, kierunków oraz ustaleń i rekomendacji.

Zakres niniejszego projektu Prognozy określony został zgodnie z wymaganiami art. 51 ust. 2 ustawy OoŚ, uzgodnieniami dokonanymi z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym.

Niniejszy projekt Prognozy obejmuje:

- streszczenie w języku niespecjalistycznym,
- zagadnienia ogólne,
- syntetyczne przedstawienie stanu i trendów zmian w środowisku Dorzecza Wisłoki,
- ocenę przewidywanych zmian w stanie środowiska w przypadku odstąpienia od realizacji ustaleń projektu SRPL,
- powiązania projektu SRPL z innymi dokumentami strategicznymi,
- omówienie innych dokumentów planistycznych dotyczących gmin,
- metodykę oceny i pola niepewności,
- proponowany monitoring środowiskowych skutków wdrażania SRPL,
- konkluzję końcową
- wykaz wykorzystanych materiałów.

2.3 Przedmiot projektu Prognozy

Przedmiotem projektu Prognozy jest projekt **Strategii rozwoju ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022 – 2030** opracowanej na zlecenie Związku Gmin Dorzecza Wisłoki przez „EffiCon sp. z o.o.” sp.k.

Podstawą do przygotowania strategii jak napisano w SRPL była „Inicjatywa Jednostek Samorządu Terytorialnego dotycząca utworzenia Strategii dla obszaru „Dorzecza Wisłoki”, która została sformalizowana na mocy porozumienia podpisanego w dniu 6 grudnia 2021 r. Strategia koncentruje się na obszarach, które są istotne z punktu widzenia realizacji zadań rozwojowych przypisanych dla Jednostek Samorządu Terytorialnego i w rozumieniu Art. 10g. 1. Ustawy o samorządzie gminnym, jest strategią rozwoju ponadlokalnego. Ponadto dokument jest odpowiedzią na potrzebę wspólnego planowania rozwoju w obrębie wielu jednostek samorządu terytorialnego powiązanych ze sobą funkcjonalnie.”

2.4 Tryb, warunki i tok pracy zespołu przygotowującego projekt Prognozy

Projekt Prognozy przygotowany został w oparciu o metodykę opisaną w Rozdziale 6 niniejszego opracowania. Zespół opracowujący projekt Prognozy opierał się zarówno na doświadczeniach krajowych co do sposobów przeprowadzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, jak i na przykładach zagranicznych. W szczególności wykorzystano doświadczenia w ramach procedury OOS dla dokumentów programowych o charakterze ogólnokrajowym, regionalnym i sektorowym. Prace nad projektem oceny oddziaływania na środowisko projektu SRPL rozpoczęły się w sierpniu 2022 r., a zakończyły w listopadzie 2022 r.

2.5. Zestawienie spełnienia wymagań ustawowych

Poniżej zawartość projektu Prognozy w nawiązaniu do normy prawnej (art. 51 ust. 2 i art. 52) zapisanej w ustawie OOS.

Wymóg prawny	Miejsce w tekście projektu Prognozy
Wymagania art. 51.2	
Zawiera informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.	Rozdz. 4 i 5.1
Zawiera informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.	Rozdz. 6
Zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.	Rodz. 7
Zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.	Rodz. 5.2.30
Zawiera streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.	Rozdz. 1
Zawiera oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy.	Załączniki
Zawiera datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.	Str. 3
Określa, analizuje ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.	Rozdz. 3

Określa, analizuje, ocenia stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.	
Określa, analizuje, ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.	Rodz. 3
Określa, analizuje, ocenia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.	Rozdz. 4.1
Określa, analizuje ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: – różnorodność biologiczną, – ludzi, – zwierzęta, – rośliny, – wodę, – powietrze, – powierzchnię ziemi, – krajobraz, – klimat, – zasoby naturalne, – zabytki, – dobra materialne – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.	Rozdz. 5.2
Przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	Rozdz. 5.2
Przedstawia biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.	Rozdz. 5.2
Wymagania art. 52	
Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 51 ust. 2, powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem.	Rozdz. 6
W prognozie oddziaływania na środowisko, o której mowa w art. 51 ust. 1, uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.	Rozdz. 4.2

Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw klimatu, ministrem właściwym do spraw środowiska oraz ministrem właściwym do spraw zdrowia może określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe wymagania, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, kierując się szczególnymi potrzebami planowania przestrzennego na szczeblu gminy oraz uwzględniając: 1) formę sporządzenia prognozy;2) zakres zagadnień, które powinny zostać określone i ocenione w prognozie;3) zakres terytorialny prognozy;4) rodzaje dokumentów zawierających informacje, które powinny być uwzględnione w prognozie.	Nie dotyczy

3. ISTNIEJĄCY STAN I TRENDRY ZMIAN W ŚRODOWISKU ORAZ POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

3.1 Główne trendy zmian w środowisku przyrodniczym „Dorzecza Wisłoki”

Strategia ponadlokalna obszaru „Dorzecza Wisłoki” została opracowana dla terenu 32 gmin leżących wzdłuż biegu rzeki Wisłoki lub w granicach jej dorzecza. Są to 3 gminy miejskie (obejmujące miasta powiatowe), 7 gmin miejsko-wiejskich (których siedzibami są pozostałe miasta) oraz 22 gminy wiejskie. „Dorzecze Wisłoki” obejmuje obszar całych powiatów: dębickiego, jasielskiego i mieleckiego, a także fragmenty powiatów: krośnieńskiego (gminy Chorkówka i Jedlicze) oraz gorlickiego (gminy Biecz i Sękowa) i tarnowskiego (gmina Szerzyny). Większość obszaru położona jest w granicach województwa podkarpackiego (29 gmin, 87,5% ogólnej powierzchni i 93,3% całkowitej liczby mieszkańców), a jedynie 3 gminy w granicach województwa małopolskiego. Poniższy rozdział opisujący stan środowiska naturalnego oparty jest głównie na materiałach WIOŚ przedstawiających dane z roku 2018 oraz wybranych innych materiałach, w tym opracowaniach własnych.

Ochrona przyrody

Jest to obszar bardzo zróżnicowany przyrodniczo i gospodarczo. Południowa część obszaru to jedna z bardziej cennych przyrodniczo części Polski. Sercem przyrody tego obszaru jest Magurski Park Narodowy. Jest on dodatkowo otoczony siecią obszarów chronionego krajobrazu (Południowomałopolski OChK oraz OchK Beskidu Niskiego), Natura 2000 (ptasie – Beskid Niski i siedliskowe – Ostoja Magurska, Bednarka, Ostoja Jaślińska, Wisłoka z doptywami, Osuwiska w Lipowicy, Trzciań, Rymanów) oraz kilkoma rezerwatami przyrody (Łysa Góra, Kornuty, Igiełki, Cisy w Nowej Wsi, Wadernik, Przełom Jasiołki, Modrzyna). Sąsiaduje z Jaślińskim Parkiem Krajobrazowym.

Magurski Park Narodowy (MPN) ma leśny charakter, w którym zachowano naturalne zbiorowiska pogórza i regla dolnego. Zbiorowiska leśne i zaroślowe zajmują ok. 95% powierzchni Parku, zbiorowiska zielne – naturalne i synantropijne zajmują jedynie ok. 5% powierzchni. W MPN stwierdzono występowanie 57 zbiorowisk roślinnych. Lasy i zarośla reprezentuje 16 naturalnych zbiorowisk. Lasy bagienne i łągi zajmują niewielką powierzchnię. Stwierdzono tu: ols bagienne, olszynę bagiczną, fragmenty łągi podgórskiego, nadrzeczną

olszynę górska i łęg wielogatunkowy. Ponadto są to rzadkie lasy typu: jaworzyna, grąd, buczyna czy lasy jodłowe.

Pod względem przyrodniczym wyróżnia się także pasmo pogórza ciężkowickiego i strzyżowskiego. Utworzono tam dwa parki krajobrazowe obecne na terenie „Dorzecza Wisłoki”, tj.: Czarnorzecko-Strzyżowski PK oraz PK Pasma Brzanki. Utworzono tam także rezerваты przyrody: Chełm, Herby – otulina, Prządki im. Prof. Henryka Świdzińskiego, Liwocz. Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje całe pogórze ciężkowickie oraz Czarnorzecki OChK, Strzyżowsko-Sędziszowski OChK w tym regionie geograficznym. Obecnie są także mniejsze siedliskowe obszary Natura 2000: Łąki nad Wojkówką, Liwocz, Klonówka, Las nad Braciejową. W tym paśmie przyrodniczo dominują lasy bukowe. Ponadto występują tam łęgi i grądy. Lasy te są ostoją licznych roślin górskich oraz zwierząt, w tym dużych ssaków (rysie, wydry, wilki).

Trzecim w kolejności cennym obszarem przyrodniczym występującym w „Dorzeczu Wisłoki” jest Puszcza Sandomierska. Największy jej obszar chroni Mielecko-Kolbuszowsko-Głogowski OChK oraz Przecławski OChK. Częściowo jest ona objęta także obszarem Natura 2000 chronionym ze względu na siedliska ptasie. Występują w jej okolicy także rezerваты: Końskie Błota, Bagno Przecławskie, Pateraki. Puszcza jest stosunkowo zwartym kompleksem leśnym, w którym przeważają sosny, dęby i olchy. Puszcza jest ostoją dzikiej zwierzyny, m.in. jelenia, łosia, wilków, dzików.

Niestety tereny cenne przyrodniczo oraz tereny niezabudowane w ogóle w tym występujące na nich gleby, są poddane na terenie „Dorzecza Wisłoki” silnej presji urbanizacyjnej. Zwłaszcza województwo podkarpackie, na którego terenie leży większość gmin regionu jest tym, które w najmniejszym stopniu podlegało planowaniu przestrzennemu w zakresie rozwoju infrastruktury miejskiej i zabudowy. W 2017 roku pokrycie województwa miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wynosiło zaledwie 8,9%, podczas gdy średnio w kraju 30,5% (gorsze od podkarpackiego było tylko województwo kujawsko-pomorskie). Na terenie powiatu dębicki pokrycie planami zagospodarowania przestrzennego było mniejsze niż 5%, choć jednocześnie był on poddany silnej presji urbanizacyjnej, gdyż wydawano w nim znaczną liczbę indywidualnych decyzji zezwalających na zabudowę terenu.

Jakość powietrza

Pomimo stosunkowo dużego oddalenia „Dorzecza Wisłoki” od dużych ośrodków przemysłowych oraz miejskich, takich jak Kraków czy Rzeszów, w regionie występuje problem z jakością powietrza. Jest on związany głównie ze stosunkowo wysoką gęstością zaludnienia na terenach wiejskich, gdzie liczne budynki nie posiadają zbiorowego zaopatrzenia w ciepło i korzystają z indywidualnych pieców. Jest to przyczyną przekraczania na obszarze „Dorzecza Wisłoki” średniorocznego stężenia benzo-a-pirenu. Z problemem tym nie zmagają się jedynie południowe krańce regionu objęte ochroną przyrody.

Ponadto występują w regionie obszary częstego przekraczania dobowego stężenia pyłów PM10. Są to tereny największych miast regionu: Dębicy i Mielca oraz ich najbliższe otoczenie. Generalnie jednak cały obszar regionu jest objęty ze względu na ochronę zdrowia ludzi strefą zanieczyszczenia typu C dla benzo-a-pirenu oraz pyłów PM10. Oznacza to, że w całym obszarze z tego względu wdrażane są działania w zakresie ochrony powietrza.

Duże miasta regionu, w tym Jasło, balansują także na granicy przekroczenia średniorocznego stężenia pyłów PM_{2,5} w powietrzu. Pozostałe zanieczyszczenia nie wywołują problemów w tym regionie.

Jakość wód

Duże znaczenie dla jakości całej przyrody regionu mają wody płynące. Całość obszaru „Dorzecza Wisłoki” wiąże swoją tożsamość z największą rzeką regionu – Wisłoką, która posiada także dwa znaczące dopływy: Ropę i Jasiołkę. Wszystkie te rzeki zasilane są z licznych, mniejszych, górskich potoków.

Jakość wód wszystkich tych rzek jest pod pewnymi względami lepsza niż jakość pozostałych rzek w województwach małopolskim oraz podkarpackim. Rzeki te charakteryzuje przede wszystkim niski stopień przekształcenia – w większości swojego biegu rzeki te mają charakter naturalny. Ocenia się, że stan ekologiczny tych rzek jest jednak umiarkowany, a w wybranych miejscach nawet zły.

Jest to spowodowane przekraczaniem w tych rzekach parametrów biologicznych, czyli występowaniem złych warunków dla rozwoju ryb i bezkręgowców. Są to takie zanieczyszczenia jak ponadnormatywne stężenia substancji z grupy WWA w wodzie, jak również benzo(a)pirenu, rtęci, difenylloeterów bromowanych i heptachloru w tkankach organizmów żywych zasiedlających środowisko wodne.

Również stan chemiczny rzek w „Dorzeczu Wisłoki” jest stosunkowo lepszy niż przeciętnie w obydwu ww. województwach, ale w znaczniej części biegu głównych rzek regionu przekraczane są krytyczne parametry zanieczyszczeń chemicznych. Za czyste pod względem chemicznym mogą być uznane niektóre mniejsze dopływy Wisłoki, np. Czarna, Chlebiana oraz bliskie źródła odcinki głównych rzek. W związku z tym ogólny stan wód rzek dorzecza jest oceniany jako zły.

Klimat akustyczny

Na ponadnormatywny hałas ekspozowanych jest w województwie podkarpackim około 60% mieszkańców i zapewne podobne wartości dotyczą „Dorzecza Wisłoki”. Największa presja hałasu zarówno w porze dnia, jak i nocy, znajduje się w centralnych dzielnicach miast, przy drogach o największym ruchu pojazdów. Dodatkowo na klimat akustyczny ma wpływ zwarta zabudowa miast i małe przepustowości ulic. W miastach przekroczenia związane z hałasem komunikacyjnym nie przekraczają jednak 10 dB ponad normę dzienną lub nocną. Dodatkowo w obszarze „Doliny Wisłoki” istotne będzie oddziaływanie hałasu wzdłuż korytarza autostrady A4, a także dwóch istotnych linii kolejowych: Tarnów-Rzeszów oraz Gorlice-Jasło-Krosno. Wzdłuż tych ciągów komunikacyjnych notowane są przekroczenia norm hałasu. Według monitoringu środowiska, jedyne w regionie lotnisko w Mielcu nie notuje przekroczeń poziomów hałasu.

Problematyczny ze względu na hałas może być w regionie „Dorzecza Wisłoki” przemysł. Dla monitorowanych zakładów przemysłowych na terenie Podkarpacia, aż 33% notowała wartości przekraczające dopuszczalne normy hałasu. Tymczasem Dębica i Mielec są jednymi z bardziej uprzemysłowionych miast w całym województwie podkarpackim. Większość notowanych na podkarpaciu przekroczeń nie przekraczała 10dB.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Jak wynika z badań monitoringu środowiska na terenie „Dorzecza Wisłoki” nie powinny występować problemy z przekraczaniem norm promieniowania elektromagnetycznego.

Gospodarka odpadami

Monitoring środowiska przyrodniczego realizowany przez WIOŚ w Rzeszowie oraz WIOŚ w Krakowie przyniósł podobne wnioski dla obszaru obydwu województw, w których zlokalizowane są gminy regionu „Dorzecza Wisłoki”. We wszystkich gminach ustanowiony został system selektywnego zbierania odpadów komunalnych, ale nie wszędzie selektywna zbiórka jest prowadzona w podziale na wszystkie obowiązujące frakcje. Nie w każdej gminie utworzono także tzw.: PSZOK-i, co w niektórych miejscach było związane z protestami okolicznej ludności.

Największym problemem gospodarki odpadami w obydwu województwach i w „Dorzeczu Wisłoki” jest zbyt słaby nadzór nad podmiotami zajmującymi się gospodarką odpadami oraz przedsiębiorstwami realizującymi tą gospodarką we własnym imieniu. Bardzo rzadko dochodzi do wymierzania kar za niewłaściwe postępowanie z odpadami, a także nie są w sposób terminowy i właściwy sporządzane sprawozdania z gospodarowania odpadami w ciągu roku.

Brak nadzoru skutkuje ciągłym zagrożeniem powstawania na obszarze „Dorzecza Wisłoki” nielegalnych miejsc składowania odpadów w lasach i na polach lub innych terenach przyrodniczych oddalonych od terenów zamieszkałych. Takie miejsca powstają na terenie obydwu województw każdego roku. Innym zagrożeniem jest nielegalne przetwarzanie odpadów, co w obydwu województwach przejawia się głównie w nieuprawnionym demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Nieprawidłowe magazynowanie odpadów bywa przyczyną pożarów składowisk, do czego w obydwu województwach dochodziło w ilości kilku przypadków rocznie.

Mimo stwierdzonych w raportach nieprawidłowości w większości gmin na terenie obydwu województw stwierdzono osiągnięcie wymaganych prawem poziomów odzysku i recyklingu odpadów, przy czym gorsze wyniki notowały gminy z województwa małopolskiego. Jako jedną z przyczyn niedomagań w zakresie gospodarki odpadami wskazywano niskie kwalifikacje i zasoby kadrowe urzędów gmin, które zajmują się zarządzaniem odpadami.

Mitygacja i adaptacja do zmiany klimatu

Analiza dokumentów planistycznych gmin i powiatów z obszaru „Dorzecza Wisłoki” wykonana w 2019 roku wskazuje, że gminy identyfikują w wystarczającym stopniu zagrożenia związane z powodzią, suszą, podtopieniami, osuwiskami oraz silnym wiatrem. Jednak dla tych znanych już w gminach zagrożeń nie identyfikuje się skali ich występowania w przyszłości w postaci zmienionej w wyniku zmian klimatu. Problematiczną dla obszaru „Doliny Wisłoki” jest kwestia identyfikacji zagrożeń wynikających z fal upałów oraz braku opadów śniegu, które nie są jeszcze w wystarczającym stopniu rozpoznane.

gorzej niż świadomość zagrożeń wygląda kwestia przygotowania się na ich wystąpienie. Dobrze zaprojektowane działania dotyczą powodzi, podtopień i osuwisk. Przykładem takiego przygotowania jest instalacja na rzece Wisłoce i jej dopływach automatycznego systemu ostrzegania o wzroście poziomu wody. Brak dobrze

zaprojektowanych działań zidentyfikowano dla susz i silnego wiatru oraz tych zagrożeń, co do których nie ma świadomości wzrostu ryzyka.

Na znacznym obszarze „Dorzecza Wisłoki” realizowane są aktywnie przedsięwzięcia mające na celu ograniczanie emisji gazów cieplarnianych. Sprowadzają się one głównie do instalacji odnawialnych źródeł energii oraz termomodernizacji. Na terenie regionu występują korzystne warunki słoneczne. Brak nadzoru skutkuje ciągłym zagrożeniem powstawania na obszarze „Dorzecza Wisłoki” nielegalnych miejsc składowania odpadów w lasach i na polach lub innych terenach przyrodniczych oddalonych od terenów zamieszkałych. Gminy dorzecza Wisłoki rozwijają energetykę słoneczną, np. zrealizowały projekt „Instalacje systemów odnawialnych źródeł energii na terenie gmin należących do Związku Gmin Dorzecza Wisłoki”.

Większość gmin z obszaru regionu opracowała Plany Gospodarki Niskoemisyjnej, przy czym dla 22 gmin taki plan został opracowany we współpracy ze Związkiem Gmin Dorzecza Wisłoki. W wyniku realizowania wspólnych projektów na terenie „Dorzecza Wisłoki” funkcjonuje już kilka tysięcy solarnych systemów produkcji energii cieplnej lub elektrycznej. Wymieniono ponad 1000 kotłów do ogrzewania domów oraz przeprowadzono termomodernizację wybranych budynków użyteczności publicznej – głównie szkół.

Działalność Związku Gmin Dorzecza Wisłoki w zakresie ochrony środowiska godna jest osobnego odnotowania. Dzięki wieloletniej bliskiej współpracy gmin i powiatów, do tej pory zrealizowano m.in. 700 kilometrów kanalizacji, 200 kilometrów wodociągów, 17 oczyszczalni ścieków, 9650 instalacji kolektorów słonecznych na budynkach prywatnych, 103 instalacje solarne w budynkach użyteczności publicznej, 49 instalacji fotowoltaicznych na obiektach sportowych, szkołach, urzędach, oczyszczalniach ścieków, termomodernizację wielu szkół, domów kultury i urzędów oraz liczne projekty z zakresu edukacji ekologicznej, turystyki i rozwoju winiarstwa.

Edukacja ekologiczna

Nie wiadomo w pełni jaka jest świadomość mieszkańców „Dorzecza Wisłoki” w zakresie zmian klimatu. W projekcie LIFE Karpaty Łączą (LIFE16 GIE/PL/000648) w latach 2018-2019 przeprowadzono na terenie Związku Gmin Dorzecza Wisłoki ankietę dotyczącą tematyki zielonej infrastruktury na próbie 1094 osób. Wynika z niej, że 68% mieszkańców ZGDW jest zaznajomiona w tym pojęciu, co wydaje się wysokim wynikiem, ale nie mamy punktu odniesienia wobec pozostałych obszarów Polski czy Europy. Przeciętnie mniej osób kojarzy jednak z tego typu infrastrukturę, z rzekami (43%), zbiornikami wodnymi (45%) czy mokradłami (25%), które pełnią zadania związane z gospodarką wodną, będącą wiodącym motywem adaptacji do zmiany klimatu, mimo iż 54% osób kojarzy zieloną infrastrukturę z zapobieganiem powodziom i suszy. Z regulacją klimatu mieszkańcy ZGDW kojarzą zieloną infrastrukturę także w 54%. W pomocniczej, mniejszej liczebnie ankiecie dotyczące terenów zieleni w roku 2019 wzięło udział 100 osób z terenu ZGDW. Według jej wyników głównym sposobem na „zazielenienie” miejscowości jest dla największej liczby ankietowanych (38%) zagospodarowanie do celów rekreacyjnych naturalnych terenów zielonych – brzegów rzek (32%) lub terenów podmokłych (6%). Inną propozycją jest wykorzystanie wolnego terenu do tworzenia mini parków (zwłaszcza obok budynków użyteczności publicznej – 30%) i na innych terenach niezabudowanych (6%).

Kształtowaniu świadomości mieszkańców na rzecz zmian klimatu nie sprzyja fakt, iż tereny zlewni Wisłoki ulegają stopniowemu wyludnieniu ze względu na niższy niż przeciętnie

w Polsce poziom rozwoju gospodarczego. Emigrują z tego terenu głównie ludzie młodzi, którzy nie widzą perspektyw swojego rozwoju na tym obszarze. Populacja obszaru zatem starzeje się, co rodzi problemy z możliwością percepcji nowych zjawisk i rozwiązań przez osoby starsze, możliwością reakcji na nie, oraz większą podatnością populacji na zagrożenia, takie jak wysokie temperatury (upały).

Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Znaczące oddziaływanie działań zawartych w strategii ponadlokalnej dotyczy głównie obszaru przewidywane do realizacji zbiornika zaporowego i elektrowni szczytowo-pompowej „Kąty Myscowa”. Obecnie jest to jeden z najcenniejszych przyrodniczo obszarów „Dorzecza Wisłoki”. Znajduje się on w bliskich źródłom Wisłoki terenach o wysokiej jakości wód płynących, wysokiej jakości powietrza, charakteryzującym się niskim stopniem przekształcenia krajobrazem oraz otoczony licznymi obszarami chronionymi, w tym obszarami Natura 2000 (PLB180002 – Beskid Niski, PLH180001 – Ostoja Magurska, PLH180015 – Łysa Góra). Miejsce realizacji elektrowni szczytowo-pompowej, czyli Łysa Góra, objęta jest także częściowo rezerwatem przyrody.

3.2 Ocena przewidywanych zmian w stanie środowiska w przypadku odstąpienia od realizacji ustaleń projektu SRPL

Bez realizacji strategii ponadlokalnej „Dorzecza Wisłoki” stan środowiska przyrodniczego będzie się w niektórych aspektach w niewielkim stopniu poprawiał, ale w niektórych pogarszał.

Niekorzystne zmiany w zakresie stanu środowiska bez realizacji SRPL wystąpią prawdopodobnie w zakresie ochrony przyrody, w tym w szczególności ochrony terenów niezabudowanych przez urbanizacją. Jest to związane z niskim przygotowaniem samorządów dorzecza do aktywnego zarządzania terenem. Bez jej realizacji wiele terenów zostałyby przejętych na cele urbanizacji bez odpowiedniej koordynacji, zagrażając także realizacji innych celów ochrony środowiska, np. adaptacji do zmiany klimatu. SRPL, w ramach której przygotowany jest model funkcjonalno-przestrzenny regionu oraz zasady kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej daje solidną podstawę do wzmocnienia tego aspektu zarządzania regionem.

Nawet bez realizacji SRPL należy spodziewać się poprawy jakości powietrza w regionie. Poprawa ta jest obserwowana już w ostatnich latach. Wynika ona z niezależnej od siebie oraz od przygotowania strategii ponadlokalnej realizacji programów ochrony powietrza w obydwu województwach. Na terenie „Dorzecza Wisłoki” realizowane są więc przedsięwzięcia w zakresie termomodernizacji, wymiany kotłów czy instalacji odnawialnych źródeł energii. Realizacja SRPL będzie jednak sprzyjała przyspieszeniu tych procesów, gdyż jej istotnym komponentem jest realizacja działań w zakresie odnawialnych źródeł energii.

SRPL nie przewiduje działań nakierowanych na likwidację przekroczeń hałasu. Stan akustyczny regionu „Dorzecza Wisłoki” bez realizacji strategii będzie ulegał prawdopodobnie nieznacznej poprawie, ponieważ należy spodziewać się realizacji działań naprawczych czy modernizacyjnych, które będą obejmowały eliminację miejsc o ponadnormatywnych poziomach hałasu. Dotyczy to głównie okolic dróg krajowych oraz linii kolejowych o znaczeniu krajowym, a być może także okolic dróg wojewódzkich.

Dotychczasowe wysiłki w zakresie inwestycji w oczyszczanie ścieków i zapobieganie zanieczyszczeniu wód nie były wystarczające, aby poprawić ich stan do poziomów oczekiwanych przez prawo. Mimo to jakość wód powierzchniowych, zwłaszcza w zakresie chemicznym, poprawiała się. Utrzymanie tego trendu należy przewidywać w latach kolejnych. Realizacja SRPL będzie sprzyjała przyspieszeniu poprawy jakości wód, gdyż działania w zakresie wodociągów i kanalizacji są istotnym składnikiem działań strategii.

SRPL nie odnosi się do problematyki pól elektromagnetycznych, więc w tym zakresie nie należy spodziewać się znacznych zmian dotychczasowego stanu środowiska. Wielkość promieniowania powinna pozostać na aktualnym poziomie lub nieznacznie wzrosnąć, ale w zakresie nie wywołującym przekroczenia obowiązujących norm.

W zakresie gospodarki odpadami jakość działań samorządów ulega ciągłej poprawie w wyniku niezależnej od celów SRPL działalności służb ochrony środowiska oraz dostosowania do nadrzędnego w tym zakresie prawodawstwa Unii Europejskiej. Realizacja SRPL pomoże utrwalić ten trend, gdyż przewiduje działania w zakresie gospodarki odpadami.

Bez realizacji strategii ponadlokalnej najściślej realizowanym elementem ochrony środowiska będzie mitygacja i adaptacja do zmiany klimatu. To prawda, iż w regionie „Dorzecza Wisłoki” realizowane są liczne działania ograniczające emisję gazów cieplarnianych oraz adaptacyjne do zmian klimatu, jednak ich skala nie jest adekwatna do potrzeb i celów w tym zakresie. Utrzymanie prędkości realizowanych działań z pewnością będzie przyczyniało się do obniżenia emisji gazów cieplarnianych, ale tempo będzie niskie. SRPL, wraz z przewidzianymi w niej działaniami w zakresie odnawialnych źródeł energii, przyspieszy realizację celów redukcyjnych. Podobnie w zakresie adaptacji do zmiany klimatu w regionie są i będą podejmowane działania inwestycyjne i edukacyjne zwiększające skalę adaptacji, ale nie będzie to tempo pozwalające na pełną adaptację regionu do występującego ryzyka.

Bez realizacji SRPL poziom świadomości ekologicznej będzie stabilny, a być może ulegnie pogorszeniu ze względu na zmianę struktury demograficznej ludności zamieszkującej analizowany obszar.

4. POWIĄZANIA PROJEKTU SRPL Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

4.1 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Dokumenty strategiczne	Strategia rozwoju ponadlokalnego dorzecza Wisłoki 2022 – 2030 – cele strategiczne, a zapisy w dokumentach strategicznych				Ocena powiązania SRPL z zapisami w dokumentach
	1. Infrastruktura i usługi społeczne odpowiadające oczekiwaniom mieszkańców i wyzwaniom przyszłości	2. Bardziej konkurencyjna gospodarka wykorzystująca endogeniczny potencjał obszaru, w szczególności walory turystyczne Dorzecza Wisłoki	3. Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego oraz poprawa bezpieczeństwa energetycznego	4. Bezpieczna i nowoczesna infrastruktura zapewniająca warunki dla zrównoważonego rozwoju	
ŚWIATOWE					
Cele Zrównoważonego Rozwoju ONZ “Przekształcanie naszego świata: Agenda na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030” (Agenda 2030)	CEL 1. Wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie. CEL 3. Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt. CEL 4. Zapewnić wszystkim ludziom wysokiej jakości edukację oraz promować uczenie się przez całe życie. CEL 10. Zmniejszyć nierówności w krajach i między krajami.	CEL 8. Promować stabilny i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywnie zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi. CEL 9. Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność.	CEL 6. Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi. CEL 7. Zapewnić wszystkim dostęp do źródeł stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie. CEL 13. Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom. CEL 15. Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone	CEL 9. Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność. CEL 11. Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu.	SRPL nawiązuje wyraźnie do większości celów zrównoważonego rozwoju ONZ. Nie mają wyraźnego odzwierciedlenia w strategii cele 2 (rolnictwo), 5 (równość płci), 14 (ochrona mórz), 16 (dobre rządzenie), 17 (partnerstwo).

	CEL 12. Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji.		gospodarowanie lasami, zwalczanie pustynnienia, powstrzymywanie i odwracanie proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej.		
Porozumienie Paryskie			Powstrzymanie wzrostu globalnej średniorocznej temperatury na świecie znacznie niższego niż 2°C powyżej wysokości sprzed epoki przemysłowej oraz dążenie do ograniczenia wzrostu nawet do 1,5°C.		SRPL w celu 3 nawiązuje do Porozumienia Paryskiego poprzez zaplanowanie działań na rzecz rozwoju odnawialnych źródeł energii i ograniczenia zużycia energii w budynkach.
EUROPEJSKIE					
8. Program działań w zakresie środowiska UE (8 EAP)			Program wskazuje sześć priorytetowych celów tematycznych: ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, adaptacja do zmiany klimatu, model regeneracyjnego wzrostu, zerowy poziom emisji zanieczyszczeń, ochrona i przywrócenie bioróżnorodności oraz ograniczenie głównych skutków środowiskowo-klimatycznych związanych z produkcją i konsumpcją.		SRPL nawiązuje do wybranych celów 8 EAP w celu 3, poprzez działania promujące OZE, adaptację do zmiany klimatu, ograniczenie ilości odpadów i zanieczyszczenia powietrza czy edukację ekologiczną. SRPL w mniejszym stopniu zwraca uwagę na ochronę i przywrócenie bioróżnorodności, poza działaniami w

					zakresie zieleni miejskiej.
REPowerEU			REPowerEU to plan: - oszczędzania energii - produkcji ekologicznej energii - dywersyfikacji dostaw energii. Przewiduje m.in.: - większe ambicje w obszarze oszczędności energii dzięki podniesieniu unijnego celu w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r. z 9 do 13 proc. - podniesienie europejskiego celu w zakresie odnawialnych źródeł energii do 2030 r. z 40 do 45 proc. - przyspieszenie wykorzystania wodoru: zwiększenie do 2025 r. mocy produkowanych elektrolizerów do 17,5 GW, aby móc produkować na terenie Unii 10 mln ton wodoru odnawialnego i pobudzić przemysł UE.		SRPL w celu 3 wpisuje się w założenia i działania planu REPowerEU związane z rozwojem OZE, oszczędzaniem energii oraz wykorzystaniem wodoru.
Europejski Zielony Ład, w tym cele pakietu Fit for 55			Neutralność klimatyczna i ograniczenie emisji o 55 do 2030 roku, zapewnienie czystej energii oraz wzrost efektywności energetycznej, czysta	Przejsie na zrównoważoną mobilność.	SRPL nawiązuje w celu 3 do głównych kierunków EZŁ w zakresie klimatu, gospodarki odpadami, gospodarki wodnej

			gospodarka o obiegu zamkniętym.		oraz w celu 4 w zakresie zrównoważonej mobilności. SRPL nie w pełni odzwierciedla cele w zakresie zrównoważonego rolnictwa (łańcucha żywnościowego), ochrony bioróżnorodności, eliminowania zanieczyszczeń przemysłowych.
Strategia fala renowacji na potrzeby Europy – ekologizacja budynków, tworzenie miejsc pracy, poprawa jakości życia			Podwojenie prędkości renowacji budynków i pogłębienie jej zakresu w ciągu najbliższych 10 lat.		SRPL nawiązuje w celu 3 do głównego celu Strategii Fala Renowacji.
Strategia na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności – europejski transport na drodze ku przyszłości				Do 2030 roku 100 europejskich miast a także transport publiczny na dystansie do 500 km, będą neutralne dla klimatu.	SRPL nawiązuje w celu 4 do głównego celu Strategii Mobilności UE do roku 2030 poprzez inwestycje w transport zbiorowy, niskoemisyjny.
Strategia od pola do stołu		Przeznaczenie do 2030r. co najmniej 25 proc. gruntów rolnych na rolnictwo ekologiczne.			Strategia w celu 2 nawiązuje do celu dotyczącego rolnictwa ekologicznego poprzez wspieranie rozwoju

					ekologicznego rolnictwa i małego przetwórstwa w zakresie produkcji żywności wysokiej, wspieranie działań na rzecz skracania łańcuchów dostaw w myśl zasady „od pola do stołu”.
Plan działania UE: „W kierunku zerowego zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby”			Poprawienie jakości powietrza, aby zredukować liczbę przedwczesnych zgonów spowodowanych zanieczyszczeniem powietrza o 55 proc.; Poprawienie jakości wody poprzez ograniczenie ilości zanieczyszczeń, odpadów z tworzyw sztucznych w morzu (o 50 proc.) i uwalnianych do środowiska mikrodrobin plastiku (o 30 proc.); Ograniczenie o 25 % powierzchni ekosystemów UE, w których zanieczyszczenie powietrza zagraża różnorodności biologicznej; Znaczne ograniczenie wytwarzania odpadów ogółem i zredukowanie o 50 proc. resztkowych odpadów komunalnych.		SRPL nawiązuje do celów Planu działań w celu 3, poprzez działania eliminujące niską emisję, ograniczające ilości odpadów i związane z budową/modernizacją oczyszczalni ścieków oraz rozbudową i modernizacją sieci kanalizacyjnej.

Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystej i bardziej konkurencyjnej Europy			W planie tym przedstawiono szereg powiązanych ze sobą inicjatyw mających na celu ustanowienie solidnych i spójnych ram polityki produktowej, które sprawią, że zrównoważone produkty, usługi i modele biznesowe będą normą i przekształcą wzorce konsumpcji, tak aby przede wszystkim zapobiegać powstawaniu odpadów.		W ramach celu 2 przewiduje wzmocnienie potencjału gospodarczego poprzez podniesienie jego atrakcyjności inwestycyjnej oraz wsparcie dla lokalnej przedsiębiorczości, rozwoju rolnictwa i sektora spożywczego oferującego produkty ekologiczne i tradycyjne, wysokiej jakości.
Budując Europę odporną na zmianę klimatu - nowa Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu			Intensyfikacja działań w całej gospodarce i całym społeczeństwie, aby przybliżyć je do realizacji wizji odporności na zmianę klimatu na 2050 r., (w 2050 r. unijne społeczeństwo będzie odporne na zmianę klimatu i w pełni przystosowane do nieuniknionych skutków zmiany klimatu).		SRPL nawiązuje do celu nowej Strategii adaptacji w celu 3, poprzez działania zwiększające odporność obszaru „Dorzecza Wisłoki” na skutki zmiany klimatu. Przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmiany klimatu związane będzie ze wzmocnieniem i uporządkowaniem gospodarki wodnej na obszarze „Dorzecza Wisłoki”, rozwojem zielonej infrastruktury, wsparciem dla służby ratunkowych, edukację ekologiczną.

Nowa strategia leśna UE na rzecz lasów i sektora leśno-drzewnego		Zagwarantowanie i wykazanie, że wszystkie lasy w UE są zarządzane zgodnie z zasadami zrównoważonej gospodarki leśnej oraz że zwiększono wkład UE w działania na rzecz promowania zrównoważonej gospodarki leśnej i ograniczania wylesiania na szczeblu globalnym. Ochrona społeczności wiejskich i miejskich, ochrona lasów i wzmacnianie usług ekosystemowych.		SRPL w pewnym stopniu nawiązuje do Strategii Leśnej UE poprzez dążenie do wzmocnienia kluczowych usług związanych ze środowiskiem, w tym zielono-niebieskiej infrastruktury na terenach miejskich i wiejskich. SRPL nie w pełni nawiązuje do celów nowej strategii leśnej.
Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 (SRB2030)		W strategii zawarto konkretne zobowiązania i działania, które należy zrealizować do 2030 r.: Utworzenie w całej UE większej sieci obszarów chronionych na lądzie i na morzu. Rozpoczęcie planu odbudowy zasobów przyrodniczych. Wprowadzenie środków umożliwiających niezbędną zmianę transformacyjną. Wprowadzenie środków mających na celu sprostanie globalnemu wyzwaniu, jakim jest	Brak utraty terenów zieleni w miastach do 2030 roku i wzrost ilości terenów zieleni w miastach do 2040 i 2050 roku.	SRPL nawiązuje w celu 3 i 4 do jednego z głównych celów SRB2030 poprzez działania na rzecz rozbudowy ilości terenów zielonych w miastach. SRPL w celu 3 w zakresie budowy zbiorników wodnych może zagrazać realizacji celu SRB2030 w zakresie ochrony obszarów Natura 2000, usuwania barier dla przepływu wody i połączenia 25000 km środowisk wodnych do roku 2030 roku.

			zachowanie bioróżnorodności.		
Strategia UE do roku 2050 Czysta Planeta dla Wszystkich			Wizja przyszłości neutralnej dla klimatu obejmuje prawie wszystkie dziedziny polityki UE.		SRPL nawiązuje w celu 3 do głównego celu Strategii 2050 UE poprzez działania w dziedzinie ochrony i adaptacji do zmiany klimatu.
KRAJOWE					
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – SOR	Rozwój społeczny. W ramach realizacji tego postulatu proponuje się podjęcie działań m.in. na rzecz poprawy dostępności usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.	Rozwój terytorialnie równoważony. W ramach realizacji tego postulatu proponuje się podjęcie działań m.in. wzrostu i poprawy wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy; zrównoważonego rozwoju wykorzystującego indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów.	Rozwój potencjału środowiska naturalnego na rzecz obywateli i firm, stopniowe zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, zmniejszenie odpływu wody z terytorium Polski, sprawna gospodarka odpadami, obejmująca ich wtórne wykorzystywanie surowcowe i energetyczne, wykorzystanie ciepła ziemi i innych odnawialnych źródeł energii, obniżenie ryzyka klęsk żywiołowych – to wszystko wymaga racjonalizacji zarządzania zasobami środowiska, uruchomienia potencjału innowacyjnego.	Zachowanie i rozwój dziedzictwa kulturowo - przyrodniczego zostaną wsparte działaniami istotnymi dla sprawności gospodarki przestrzennej i planowania przestrzennego, w tym realizacją zasady wtórnego użytkowania przestrzeni w procesach inwestycyjnych.	SRPL nawiązuje do SOR w celu 1 związanym z rozwojem Infrastruktury i usług społecznych odpowiadającym oczekiwaniom mieszkańców i wyzwaniom przyszłości, w celu 2 związanym z wykorzystaniem endogenicznego potencjału obszaru, w szczególności walory turystyczne Dorzecza Wisłoki, w celu 3 i 4 w znacznym stopniu nawiązuje do działań związanych z gospodarką przestrzenną poprzez ustalenia i rekomendacje dla kształtowania polityki przestrzennej oraz

					model struktury funkcjonalno-przestrzennej „Dorzeczka Wisłoki”, który zakłada integrację systemu przyrodniczego oraz uporządkowanie przestrzeni.
Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030			Kierunek działań dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmiany klimatu. Kierunek działań dostosowanie sektora energetycznego do zmiany klimatu. Kierunek działań monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmiany klimatu (miasta i obszary wiejskie).		SRPL nawiązuje w celu 3 do celów i kierunków działania SPA2030 poprzez działania w dziedzinie ochrony i adaptacji do zmiany klimatu.
Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030 roku (SRT2030)				Głównym celem krajowej polityki transportowej przedstawionej w strategii jest zwiększenie dostępności transportowej kraju oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego przez utworzenie spójnego, zrównoważonego,	SRPL wpisuje się w cele SRT2030 poprzez dążenie do rozwoju systemu transportowego, w szczególności transportu zbiorowego w celu 4.

				innowacyjnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego na poziomie krajowym, europejskim i globalnym. Osiągnięcie tego celu pozwoli na rozwijanie dogodnych warunków, sprzyjających stabilnemu rozwojowi gospodarczemu kraju. Realizacja celu głównego w perspektywie do 2030 r. wymaga podjęcia m.in. następujących działań: budowy zintegrowanej i wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce; zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności (chodzi m.in. o promocję transportu zbiorowego); poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów.	
Polityka energetyczna Polski do 2040 r			Rozwój rynków energii (w szczególności rynek wodoru). Rozwój odnawialnych źródeł energii Poprawa efektywności energetycznej.		SRPL w swoim celu 3 proponuje kierunki działania polegające na ograniczeniu zjawiska niskiej emisji i poprawy efektywności energetycznej budynków i infrastruktury oraz na

					rozwoju produkcji, magazynowania i dystrybucji energii z OZE wpisując się tym samym w cele Polityki energetycznej Polski do 2040 r.
Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu 2021-2030 – KPEiK 2030			Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r., m.in.: - 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005, - 21-23% udziału OZE w końcowym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając: - roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie, - wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,		SRPL nawiązuje w celu 3 do celów KPEiK2030 poprzez działania w zakresie rozwoju OZE oraz efektywności energetycznej budynków.

			redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.		
Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej – PEP2030			Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód, likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania, gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym, przeciwdziałanie zmianie klimatu, adaptacja do zmiany klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych, edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji, usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.	Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu.	SRPL nawiązuje wyraźnie w celu 3 do celów i kierunków działania PEP2030, natomiast w celu 4 do kierunków działania związanych krajobrazem poprzez dążenie do poprawy struktury funkcjonalno-przestrzennej. W zakresie budowy zbiorników wodnych może zagrażać realizacji celu PEP2030 w zakresie ochrony bioróżnorodności w tym obszarów Natura 2000.
Plan przeciwdziałania skutkom suszy - PPSS			Przeciwdziałanie skutkom suszy; cel szczegółowy: Zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy.		Obszar objęty SRPL narażony jest na negatywne skutki zmiany klimatu, w tym

					suszy. Strategia w celu 3 proponuje kierunki działania 3.1. zmierzające do zwiększenia retencji wody na obszarze dorzecza Wisłoki nawiązując tym samym do celów PPSS. Jednak działania hydrotechniczne mogą stanowić zagrożenie w zakresie ochrony różnorodności biologicznej w tym obszarów Natura 2000.
Program przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2022-2030 z perspektywą do roku 2030 - PPNW			Wskazanie i realizacja działań z zakresu budowy zintegrowanego systemu naturalnej i sztucznej retencji wodnej.		SRPL w celu 3 proponuje kierunki działania 3.1. zmierzające do zwiększenia retencji wody na obszarze dorzecza Wisłoki nawiązując tym samym do celów PPNW Budowa zbiornika wodnego Kąty-Myscowa zapisana w Strategii jest wpisana do PPNW jako inwestycja o wysokim stopniu pilności. Jednak działania hydrotechniczne mogą stanowić zagrożenie w zakresie ochrony

					różnorodności biologicznej w tym obszarów Natura 2000.
Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły - PZRP			Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego; Utrzymanie oraz zwiększenie istniejącej zdolności retencyjnej zlewni w regionie wodny; Ograniczenie istniejącego zagrożenia powodziowego; Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym - doskonalenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych na powódź.		Obszar objęty strategią narażony jest na występowanie podtopień związanych z deszczami nawalnymi. Dodatkowo stale utrzymuje się ryzyko powodziowe pochodzące od rzeki Wistoki i jej dopływów oraz częściowo Wisły. Strategia w celu 3 proponuje kierunki działania 3.1. zmierzające do wzmocnienia ochrony przeciwpowodziowej na obszarze „Dorzecza Wistoki” nawiązując tym samym do celów PZRP. Budowa zbiornika wodnego Kąty-Myscowa zapisana w Strategii jest wpisana do Planu zarządzania ryzykiem powodziowym jako inwestycja strategiczna – techniczna. Jednak działania hydrotechniczne mogą

					stanowiąc zagrożenie w zakresie ochrony różnorodności biologicznej w tym obszarów Natura 2000.
Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030 (KSRR2030)	Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym.	Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych.	Podstawowe obszary zainteresowania polityki regionalnej na obszarach problemowych po roku 2021 to usługi w zakresie: Zaopatrzenia w wodę; Oczyszczania ścieków; Gospodarki odpadami; Ograniczania emisji zanieczyszczeń powietrza.	Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.	SRPL nawiązuje do celów szczegółowych 2 i 3 KSRR 2030 w celach 1, 2; do celów szczegółowych 1 i 2 KSRR w celu 3; w celu 4 nawiązuje do celu szczegółowego 1 KSRR 2030.
Aktualizacja krajowego planu ochrony powietrza (aKPOP) do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)			Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, tam gdzie są one przekraczane oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu drobnego PM _{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia. Dążenie do osiągnięcia w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na		SRPL poprzez działania w zakresie celu 3: poprawę efektywności energetycznej budynków, promowanie OZE, edukację ekologiczną w pełni wpisuje się w cele aKPOP.

			poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego.		
Krajowa polityka miejska 2030	Miasto dostępne – niwelowanie barier, gwarancja zapewnienia równych szans mieszkańcom i ich uczestniczenia w życiu społeczności oraz dostępie do usług publicznych, niezależnie od wielkości i umiejscowienia w strukturze osadniczej.	Miasto produktywne – oparcie rozwoju na zdywersyfikowanej gospodarce. Miasto cyfrowe – wykorzystanie procesów transformacji cyfrowej na rzecz wzmocnienia relacji między zarządzającymi obszarem miejskim, mieszkańcami i organizacjami pozarządowymi.	Miasto zielone – przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu, ograniczanie emisji oraz odbudowywanie ekosystemów na obszarach miejskich.	Miasto kompaktowe – dążenie do rozwoju strukturalnego obszarów miejskich w sposób zrównoważony i odpowiedzialny, racjonalne wykorzystanie przestrzeni i dostępnych zasobów. Miasto sprawne – zdolność skutecznego zarządzania, efektywnego wykorzystywania zasobów własnych, współpracy między wszystkimi uczestnikami procesów rozwoju miejskiego.	SRPL w celach 1 i 2 związanych z zaspokojeniem potrzeb społeczeństwa oraz ze wzmocnieniem kompetencji cyfrowych i zwiększeniem stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych, w celu 3 związanym z przeciwdziałaniem skutkom zmiany klimatu, ograniczaniem emisji oraz zazielenianiem obszarów miejskich, w celu 4 związanym z uporządkowaniem struktury przestrzennej miast oraz poprzez opracowanie modelu funkcjonalno-przestrzennego jest zgodna i aktywnie zamierza realizować cele KPM związane ze

					zrównoważonym rozwojem miast.
Projekt Krajowego Planu gospodarki Odpadami do roku 2028			Zwiększanie świadomości społeczeństwa w zakresie ZPO i postępowania z odpadami; Osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych: a. 55% dla roku 2025, b. 60% dla roku 2030, c. 65% dla roku 2035; Minimalizacja ilości składowanych odpadów: a. do 30% w roku 2025, b. do 20% w roku 2030, c. do 10% w roku 2035; Zwiększenie recyklingu organicznego poprzez propagowanie kompostowania bioodpadów „u źródła” przez mieszkańców; Zwiększenie efektywności systemu zbierania odpadów opakowaniowych w celu zapewnienia osiągnięcia celów dotyczących recyklingu.		SRPL w swoim celu 3 proponuje działania, które wpisują się w pełni w zestaw celów KPGO do roku 2028, w szczególności w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi oraz opakowaniowymi.
Długoterminową Strategię Renowacji Budynków			Dokument określa niezbędne działania pozwalające osiągnąć wysoką efektywność		W ramach kierunku 3.2 zamierza się wspierać działania zmierzające do zmniejszenia

			energetyczną i niskoemisyjność budynków w Polsce w perspektywie 2050 roku. W latach 2020-2030 zaplanowano termomodernizację 236 tys. budynków rocznie, w kolejnych latach 2030-2040 – 271 tys. budynków, w latach 2040-2050 – 244 tys. budynków, a w 2021-2050 – zostało zaplanowanych 7,5 mln termomodernizacji. Strategia zakłada średnie roczne tempo termomodernizacji na poziomie ok. 3,8% przy założeniu, że do 2050 roku 65% budynków osiągnie wskaźnik EP nie większy niż 50 kWh/m²·rok. Zakłada się, że udział głębokiej termomodernizacji będzie stopniowo rósł przy jednoczesnym stosowaniu etapowej termomodernizacji pozostałych budynków. To przełoży się na poprawę jakości powietrza jednocześnie stworzy podstawy do transformacji w kierunku gospodarki neutralnej klimatycznie.	energochłonności budynków i budowli prywatnych i publicznych, np. termomodernizacja, wymiana oświetlenia w budynkach na energooszczędne, wymiana źródeł ciepła, instalacja odnawialnych źródeł energii. Stosowane będą również inteligentne systemy zarządzania energią w budynkach i w infrastrukturze. Poprawie stanu środowiska naturalnego służyć będą również inwestycje związane z modernizacją oświetlenia miejsc publicznych oraz oświetlenia drogowego. Priorytetem przy modernizacji oświetlenia powinny być działania zmierzające do wykorzystania energooszczędnych i inteligentnych technologii.

REGIONALNE WOJ. PODKARPACKIE					
Strategia Rozwoju Podkarpackie 2030	Wzmacnianie kapitału ludzkiego i społecznego jako podstawy umożliwiającej rozwój regionu oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców; Podniesienie jakości edukacji i jej dostosowanie do wyzwań społeczeństwa przyszłości; Wzrost poziomu adaptacyjności zawodowej i integracji społecznej w regionie; Rozbudowa wysokiej jakości sieci informacyjno-komunikacyjnej dla zapewnienia możliwości rozwojowych województwa oraz dostępności do usług; Zwiększenie dostępu obywateli do usług publicznych i podniesienie standardu ich świadczenia dla poprawy jakości życia i wzmacniania procesów rozwojowych; Poprawa dostępności	Dostosowanie procesów gospodarczych do warunków wynikających ze współczesnych standardów środowiskowych; Tworzenie miejsc umożliwiających prowadzenie działalności gospodarczej i rozwój usług turystycznych.	Dostosowanie procesów gospodarczych do warunków wynikających ze współczesnych standardów środowiskowych; Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu oraz optymalizacji wykorzystania energii i zwiększenie udziału OZE w bilansie energetycznym województwa; Zwiększenie odporności wszystkich struktur regionalnych na zagrożenia wynikające ze zmiany klimatu.	Rozbudowa infrastruktury służącej rozwojowi oraz optymalizacja wykorzystania zasobów naturalnych i energii przy zachowaniu dbałości o stan środowiska przyrodniczego; Poprawa wewnętrznej dostępności komunikacyjnej zapewniającej spójność przestrzenną regionu oraz integrację obszarów funkcjonalnych; Poprawa zarządzania przestrzenią oraz przeciwdziałanie występowaniu wykluczenia osób i obszarów ze względu na ograniczenia ekonomiczne czy infrastrukturalne	SRPL odpowiada na szereg celów związanych ze zrównoważonym rozwojem województwa podkarpackiego do roku 2030 w każdym swoim celu szczegółowym. SRPL w niewielkim stopniu odpowiada na cel w zakresie: zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu.

	mieszkańców do usług publicznych oraz zwiększenie ich kompleksowości i podniesienie standardu dzięki wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych.				
Regionalna Strategia Innowacji 2021-2030		Wzrost innowacyjności i konkurencyjności podkarpackich przedsiębiorstw.	Transformacja przedsiębiorstw umożliwiająca wdrażanie rozwiązań z zakresu GOZ, w tym w zakresie biogospodarki.		SRPL nawiązuje w celu 2 i 3 do celów Regionalnej Strategii Innowacji związanych ze zrównoważonym rozwojem.
Program ochrony powietrza (POP) dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 i poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz Plan Działań Krótkoterminowych			Ograniczanie emisji zanieczyszczeń do powietrza z ogrzewania indywidualnego. Stworzenie przez samorząd gminny systemu wsparcia wymiany źródeł ciepła na ekologiczne dla osób fizycznych. Zwiększanie udziału zieleni w wybranych miastach strefy podkarpackiej. Edukacja ekologiczna.		SRPL w celu 3 wpisuje się w 4 z 6 przewidzianych do realizacji działań w POP strefy podkarpackiej, czym w stopniu zadowalającym wypełnia cele programu.

Program ochrony środowiska 2020-2023 (per 2027)			CI1: Zapewnienie dobrego stanu środowiska w zakresie jakości powietrza oraz adaptacja do zmian klimatu; CI4: Przeciwdziałanie, minimalizowanie i usuwanie skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych oraz zwiększenie zasobów dyspozycyjnych wody dla społeczeństwa i gospodarki; CI5: Zrównoważone gospodarowanie wodami dla zapewnienia zapotrzebowania na wodę dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcia dobrego stanu wód; CI7: Ochrona powierzchni ziemi, gleb oraz minimalizowanie i usuwanie skutków zmiany klimatu, w tym osuwisk; CI8: Zagospodarowanie odpadów zgodne z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, ukierunkowane na gospodarkę o obiegu zamkniętym; CI9: Zarządzanie zasobami dziedzictwa		SRPL odpowiada w celu 3 na większość celów POŚ2020-2023 oprócz celów 2 (hałas), 3 (promieniowanie elektromagnetyczne), 6 (działalność wydobywcza), 10 (awarie przemysłowe).

			przyrodniczego, w tym ochrona i poprawianie stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu, zasobów leśnych oraz rozwój trwałej, zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.		
Program strategicznego rozwoju transportu 2023				Cel 2 Zwiększenie powiązań transportowych w regionie, w tym likwidowanie obszarów wykluczenia transportowego spowodowanego niskim zaludnieniem, obszarami górzystymi, obszarami o niskiej skali zatrudniania; Cel horyzontalny 1 Ograniczenie negatywnego oddziaływania sektora transportu na klimat oraz na regionalne środowisko naturalne; Cel horyzontalny 2 Wzmocnienie rozwiązań multimodalnych; Cel horyzontalny 3 Transport publiczny; Cel horyzontalny 4 Poprawa bezpieczeństwa w transporcie.	SRPL odpowiada głównie na cel 2 Programu rozwoju transportu województwa podkarpackiego oraz wszystkie cele horyzontalne poprzez działania zawarte w swoim celu 4, choć dążenie do ograniczenia negatywnego oddziaływania sektora na klimat i środowisko jest w SRPL widoczne w niewielkim stopniu.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030	Podniesienie poziomu życia mieszkańców województwa; Rozwój infrastruktury telekomunikacyjnej.	Kształtowanie warunków rozwoju gospodarczego	Ochrona środowiska oraz racjonalne wykorzystanie jego zasobów; Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego województwa; Zapobieganie zagrożeniom i zanieczyszczeniom środowiska oraz minimalizowanie ich negatywnych skutków; Ochrona dziedzictwa kulturowego; Racjonalny rozwój gospodarki wodnej i ściekowej; Rozwój systemu gospodarki odpadami.	Poprawa spójności funkcjonalno-przestrzennej systemu osadniczego województwa; Poprawa dostępności komunikacyjnej województwa.	SRPL odpowiada na wszystkie kierunki rozwoju zawarte w planie przestrzennego zagospodarowania województwa, w tym w szczególności na te związane z ochroną środowiska, głównie poprzez dążenie do uporządkowania struktury funkcjonalno-przestrzennej regionu.
REGIONALNE – WOJ. MAŁOPOLSKIE					
Strategia Małopolska 2030	Cel szczegółowy: Rozwój społecznie wrażliwy, sprzyjający rodzinie.	Cel szczegółowy: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka.	Cel szczegółowy: Wysoka jakość środowiska i dążenie do neutralności klimatycznej.	Cel szczegółowy: Zrównoważony i trwały rozwój oparty na endogenicznych potencjałach.	SRPL w szerokim zakresie odpowiada na cele postawione w Strategii Małopolska 2030. Jednak w SRPL nie uwzględniono wszystkich aspektów, które uwzględniono w SM2030, np. kwestii rodzin, rynku pracy.
Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze (2020)			Działanie 1. Ograniczenie niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej.	Działanie 2. Ograniczenie emisji z sektora transportu, m.in. rozbudowa transportu zbiorowego, w szczególności połączeń między gminami miejskimi	SRPL w celu 3 i 4 wpisuje się w co najmniej 2 z 3 przewidzianych w POP kierunków działania, tj. poprzez zwiększenie efektywności energetycznej oraz

				i zlokalizowanymi wokół gminami ościennymi; tworzenie regularnych połączeń autobusowych przede wszystkim w miejscach, gdzie nie istnieje (bądź nie jest ona regularna) komunikacja autobusowa.	ograniczenie emisji z transportu na skutek rozwoju sieci transportu publicznego.
Regionalny Plan Działań dla Klimatu i Energii (2020)			Redukcja emisji gazów cieplarnianych i zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów, przy dążeniu do pełnej realizacji celu UE w ich zakresie do roku 2030. Zwiększenie dynamiki rozwoju instalacji OZE w latach 2020–2030 w zakresie produkcji ciepła i chłodu oraz energii elektrycznej, przy dążeniu do pełnej realizacji celu UE w ich zakresie do roku 2030. Poprawa efektywności energetycznej istniejących budynków (trwałe zmniejszenie zapotrzebowania na energię), Zwiększenie małej retencji wód. Przeciwdziałanie powodziom i ograniczenie skutków susz. Dostosowanie lasów do zmiany klimatu	Utrzymanie dominującej roli i zwiększenie udziału transportu zbiorowego w systemie transportowym (kreowanie bezpiecznego i niezawodnego transportu publicznego). Budowa zintegrowanego i nowoczesnego systemu transportowego, jako kluczowego ogniwa w budowaniu spójności ekonomicznej, terytorialnej oraz społecznej województwa.	SRPL zbiega się z kierunkami działań nakreślonymi w Regionalnym Planie Działań dla Klimatu i Energii w większości swoich działań.

			(zwiększenie ilości zalesionych gruntów). Wzrost pochłaniania CO ₂ przez tereny zielone w miastach. Ochrona trwałych użytków zielonych.		
Program Strategiczny Ochrona Środowiska (2021)		Edukacja, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji, monitoring i zarządzanie.	Przeciwdziałanie zmianie klimatu i ochrona powietrza. Adaptacja do zmiany klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych.	Zrównoważone korzystanie ze środowiska.	SRPL zbiega się z większością proponowanych w PSOŚ celów i działań, choć nie przewiduje np. kształtowania wzorców zrównoważonej konsumpcji. SRPL nie odnosi się do kwestii hałasu, pól elektromagnetycznych.
Strategia rozwoju transportu w województwie małopolskim na lata 2010-2030				Strategia zawiera osobne cele sformułowane na poziomie poszczególnych środków transportu: drogownictwa, kolejnictwa, lotnictwa i żeglugi śródlądowej oraz cel międzygałęziowy. Głównym założeniem dla strategicznego planowania rozwoju transportu w Małopolsce jest traktowanie poszczególnych gałęzi transportu jako elementów jednego, wspólnego systemu	SRPL nie odnosi się do celów dot. lotnictwa i żeglugi śródlądowej poza tym można uznać ją za zbieżną z pozostałymi celami.

				transportowego, spełniającego określone cele gospodarcze i społeczne, przy jednoczesnym uwzględnieniu celów strategicznych dla rozwoju poszczególnych gałęzi transportu.	

4.2 Dokumenty strategiczne gmin¹ wchodzących w zakres zainteresowania SRPL i prognozy oddziaływania na środowisko

---

¹ Opisano jedynie uzyskane z gmin aktualne dokumenty strategiczne szczególności odnoszące się do problematyki ochrony środowiska po jednym dla każdej z gmin wchodzących w skład „Dorzecza Wisłoki”. Na zielono opisane są powiązania pomiędzy opisywanymi dokumentami, a SRPL w kwestiach środowiskowych.

Nazwa dokumentu strategicznego	Krótka charakterystyka dokumentu strategicznego oraz jak wpisuje się w cele Strategii Rozwoju Ponadregionalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022-2030
Strategia Rozwoju Lokalnego gminy Biecz w perspektywie do 2025 roku	Strategia Rozwoju Lokalnego gminy Biecz ma służyć realizacji celu stworzenia spójnego środowiska rozwojowego na bazie urzędu miasta, jednostek podległych oraz instytucji partnerskich w głównych obszarach: edukacja, sprawy społeczne, przedsiębiorczość, turystyka, kultura. Strategia bardzo dokładnie precyzuje jakie zadania i inwestycje powinny być podjęte w gminie w ramach założonych w Strategii celów (w tym termomodernizacja obiektów gminnych w tym wymiana źródeł ciepła wraz z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii). SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez wyznaczony cel: Ograniczenie zjawiska niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej budynków i infrastruktury.
Strategia Rozwoju gminy Borowa na lata 2015-2023	Strategia Rozwoju gminy Borowa jest dokumentem strategicznym zawierającym analizy obecnego stanu, opis wizji rozwoju, misję strategii oraz cele na poziomie strategicznym i operacyjnym. Gmina dąży do bycia zintegrowaną wspólnotą lokalną, z optymalną infrastrukturą mającą wpływ na warunki życia, lokalne miejsca pracy oraz przyjazne otoczenie wynikające z troski o przyrodę oraz dziedzictwo kulturowe. Cele strategiczne dokumentu to: zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa oraz dobrych warunków życia z racjonalnym wykorzystaniem zasobów oraz poszanowaniem środowiska naturalnego; stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości oraz promocja gminy Borowa; rozszerzenie i podniesienie standardu usług publicznych oraz modernizacja infrastruktury społecznej. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez swoje cele strategiczne i kierunki działania oraz wizję rozwoju zgodnie z którą „Dorzecze Wisłoki” rozwijać się będzie w sposób zrównoważony uwzględniający założenia Europejskiego Zielonego Ładu, łącząc dynamiczny rozwój z troską o zachowanie walorów środowiska dla przyszłych pokoleń.
Program Ochrony Środowiska dla gminy Brzostek	Program Ochrony Środowiska dla gminy Brzostek z 2021 roku określa cele i kierunki działań w zakresie ochrony środowiska jakie będą realizowane na terenie gminy Brzostek. Celem nadrzędnym POŚ jest poprawa stanu środowiska i podniesienie walorów przyrodniczych gminy poprzez działania prowadzone zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Cele szczegółowe dotyczą: ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami i zasobów przyrodniczych. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez wyznaczony cel: Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego a w tym Ochrona przeciwpowodziowa „Dorzecza Wisłoki” i zwiększenie odporności obszaru na skutki zmiany klimatu.
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Brzyska na lata 2021-2030 (PGN)	PGN jest strategicznym dokumentem, który wyznacza kierunki dla gminy Brzyska na lata 2021-2030, w zakresie działań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych w obszarach związanych z użytkowaniem energii: w budownictwie, transporcie, energetyce, gospodarce odpadami i wodno-ściekowej. PGN został opracowany w celu przedstawienia koncepcji działań służących poprawie jakości powietrza na terenie gminy, w tym ograniczenia emisji gazów

	cieplarnianych i ograniczenia niskiej emisji poprzez zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcję zużycia energii finalnej i poprawy efektywności energetycznej. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez wyznaczony cel: Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego oraz poprawa bezpieczeństwa energetycznego i w ramach tego kierunku działań: Ochrona przeciwpowodziowa „Dorzecza Wisłoki” i zwiększenie odporności obszaru na skutki zmian klimatu; Ograniczenie zjawiska niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej budynków i infrastruktury; Rozwój produkcji, magazynowania i dystrybucji energii z OZE; Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury i usług kluczowych dla środowiska „Dorzecza Wisłoki”.
Program Ochrony Środowiska gmina Czarna na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027	Program Ochrony Środowiska gminy Czarna jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie gminy, wyznacza podstawowe cele i zadania środowiskowe, zawiera analizę aktualnego stanu środowiska oraz opis zadań niezbędnych dla rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez swoje cele związane z ochroną i poprawą stanu środowiska naturalnego.
Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gmin: Miasto Krosno, Chorkówka, Jedlicze, Korczyna, Krościenko Wyżne, Miejsce Piastowe, Wojaszówka.	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest dokumentem strategicznym, który koncentruje się na podniesieniu efektywności energetycznej, zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych. Istotą Planu jest osiągnięcie korzyści ekonomicznych, społecznych i środowiskowych wynikających z działań zmniejszających emisje gazów cieplarnianych. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez wyznaczony cel związany z poprawą efektywności energetycznej budynków oraz infrastruktury.
Program Ochrony Środowiska dla gminy Dębica na lata 2020–2024 z perspektywą do 2027 roku	Program Ochrony Środowiska dla gminy Dębica na lata 2020–2024 z perspektywą do 2027 roku jest podstawowym i jednym z najważniejszych narzędzi prowadzenia polityki ekologicznej na terenie gminy. Realizacja założeń przedstawionych w opracowaniu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, jak również stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Program ma na celu dążenie do uzyskania w gminie ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i zwiększenie walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie z uwzględnieniem konieczności ochrony środowiska. Dokument odnosząc się w swych założeniach do określonych problemów środowiskowych, realizuje założenia innych dokumentów strategicznych i planistycznych na szczeblu lokalnym (stanowiąc istotny element całościowej wizji rozwoju gminy), a także założenia dokumentów regulujących działania w przedmiotowym obszarze na szczeblu subregionalnym, regionalnym oraz krajowym. W związku z tym komplementarność z celami, działaniami czy priorytetami innych dokumentów wpływa na skuteczność i efektywność realizowanej polityki ochrony środowiska na terenie gminy. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez swoje cele związane z ochroną i poprawą stanu środowiska naturalnego takie jak: Ochrona przeciwpowodziowa „Dorzecza Wisłoki” i zwiększenie odporności

	obszaru na skutki zmian klimatu; Ograniczenie zjawiska niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej budynków i infrastruktury; Rozwój produkcji, magazynowania i dystrybucji energii z OZE; Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury i usług kluczowych dla środowiska „Dorzecza Wisłoki”.
Program Ochrony Środowiska dla miasta Dębica na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025-2028	Program Ochrony Środowiska dla miasta Dębica na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025-2028”, który jest głównym dokumentem strategicznym na poziomie miasta Dębica, wyznaczającym cele ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, oraz określający kierunki działań, zmierzające do osiągnięcia tych celów, zawiera podstawowe informacje na temat stanu aktualnego poszczególnych komponentów środowiska na terenie miasta Dębica oraz zagrożeń i problemów w poszczególnych obszarach interwencji. Opracowany dokument jest zgodny z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, wojewódzkim i powiatowym. Głównym celem opracowania jest: zrównoważony rozwój miasta Dębica dążący do poprawy jakości życia mieszkańców, stanu środowiska przyrodniczego oraz stymulowania gospodarki, w tym branży turystycznej. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez swoje cele związane z ochroną i poprawą stanu środowiska naturalnego takie jak: Ochrona przeciwpowodziowa „Dorzecza Wisłoki” i zwiększenie odporności obszaru na skutki zmian klimatu; Ograniczenie zjawiska niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej budynków i infrastruktury; Rozwój produkcji, magazynowania i dystrybucji energii z OZE; Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury i usług kluczowych dla środowiska „Dorzecza Wisłoki”.
Strategia Rozwoju gminy Dębowiec na lata 2022-2030	Strategia Rozwoju gminy Dębowiec na lata 2022-2030 stanowi naturalną kontynuację polityki rozwoju określonej w dotychczasowym dokumencie obowiązującym do roku 2020, uwzględniając jednocześnie nowe wyzwania rozwojowe. Koncentruje się na takich zagadnieniach, jak: poprawa atrakcyjności osadniczej gminy, kreowanie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, turystyki i powstawania nowych miejsc pracy, doskonalenie dostępności i jakości usług publicznych, rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, rozwój oferty czasu wolnego, ochrona środowiska oraz ograniczenie i adaptacja do zmiany klimatu, rozwój infrastruktury technicznej i społecznej o stymulującym efekcie dla środowiska, gospodarki, gminy i mieszkańców, a także wzmocnienie procesów współpracy lokalnej i ponadlokalnej. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez swoje cele strategiczne i kierunki działania oraz wizję rozwoju zgodnie z którą „Dorzecze Wisłoki” rozwijać się będzie w sposób zrównoważony uwzględniający założenia Europejskiego Zielonego Ładu, łącząc dynamiczny rozwój z troską o zachowanie walorów środowiska dla przyszłych pokoleń.
Program Ochrony Środowiska dla gminy Gawłuszowice na lata 2021-2026	Program Ochrony Środowiska dla gminy Gawłuszowice zawiera analizę stanu środowiska naturalnego na terenie gminy, na podstawie której określono cele, kierunki i zadania wynikające z zagrożeń i problemów dla poszczególnych obszarów interwencji. Wskazano również źródła finansowania zaproponowanych działań oraz określono system realizacji Programu. Zgodnie z POŚ dla poprawy stanu środowiska gminy należy w pierwszym rzędzie rozwiązać problem kanalizacji dla skupisk ludności oraz modernizacji kotłowni węglowych i palenisk domowych wraz z podnoszeniem świadomości ekologicznej społeczeństwa . Ważnym elementem utrzymującym równowagę w

	środowisku przyrodniczym gminy są lasy. Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez swoje cele związane z ochroną i poprawą stanu środowiska naturalnego takie jak: Ochrona przeciwpowodziowa „Dorzecza Wisłoki” i zwiększenie odporności obszaru na skutki zmian klimatu; Ograniczenie zjawiska niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej budynków i infrastruktury; Rozwój produkcji, magazynowania i dystrybucji energii z OZE; Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury i usług kluczowych dla środowiska „Dorzecza Wisłoki”.
Strategia Rozwoju gminy Jasło na lata 2021-2027	Strategia Rozwoju gminy Jasło na lata 2021-2027 jest podstawowym dokumentem, który określa obszary rozwoju Gminy Jasło, jej priorytety i kierunki rozwoju, a także najważniejsze cele strategiczne – budowa i modernizacja infrastruktury technicznej (w tym Poprawa dostępności i efektywności energetycznej budynków, w tym zwiększenie wykorzystania OZE oraz ograniczanie negatywnego oddziaływania budynków na środowisko naturalne na terenie gminy Jasło, adaptacja do zmian klimatu) , zwiększenie jakości usług dostosowanych do potrzeb mieszkańców, rozwój przedsiębiorczości, turystyka oparta na walorach przyrodniczych i kulturowych gminy. . Dokument zawiera diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej gminy i wnioski z przeprowadzonych konsultacji społecznych oraz identyfikację najważniejszych problemów wymagających rozwiązania. Przedstawiono wizję rozwoju gminy Jasło, a także jej misję na kolejne lata. Przedstawiono również plan strategiczny oraz sposób, w jaki zostanie sfinansowana niniejsza strategia. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez swoje cele strategiczne i kierunki działania oraz wizję rozwoju zgodnie z którą „Dorzecze Wisłoki” rozwijać się będzie w sposób zrównoważony uwzględniający założenia Europejskiego Zielonego Ładu, łącząc dynamiczny rozwój z troską o zachowanie walorów środowiska dla przyszłych pokoleń.
Program Ochrony Środowiska dla gminy Jedlicze na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 roku	Program Ochrony Środowiska dla gminy Jedlicze jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie gminy Jedlicze. Według założeń, sporządzenie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Opracowanie wyznacza cele, zadania środowiskowe oraz narzędzia stosowane do skutecznego monitoringu stanu środowiska, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów, zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska na terenie gminy Jedlicze, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska. Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska na terenie gminy Jedlicze w odniesieniu m.in. do ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony przyrody, edukacji

	ekologicznej. W opracowaniu znajduje się ich charakterystyka, ocena stanu aktualnego oraz określenie stanu docelowego. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez swoje cele związane z ochroną i poprawą stanu środowiska naturalnego takie jak: Ochrona przeciwpowodziowa „Dorzecza Wisłoki” i zwiększenie odporności obszaru na skutki zmian klimatu; Ograniczenie zjawiska niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej budynków i infrastruktury; Rozwój produkcji, magazynowania i dystrybucji energii z OZE; Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury i usług kluczowych dla środowiska „Dorzecza Wisłoki”.
Program Ochrony Środowiska dla gminy Jodłowa	Program Ochrony Środowiska dla gminy Jodłowa (aktualizacja) przyjęty uchwałą z dnia 14.12.2021 roku określa cele i kierunki działań w zakresie ochrony środowiska w gminie Jodłowa i ma za zadanie usprawnienie działań zmierzających do poprawy stanu środowiska w gminie. Cele, kierunki interwencji oraz zadania zawarte w dokumencie zdefiniowano po przeprowadzeniu dokładnej analizy stanu środowiska gminy Jodłowa. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez swoje cele związane z ochroną i poprawą stanu środowiska naturalnego.
Strategia Rozwoju miasta Mielca na lata 2021-2026 z prognozą do roku 2030	Strategia Rozwoju miasta Mielca na lata 2021-2026 z prognozą do roku 2030 r. jest kluczowym dokumentem określającym strategiczne cele planowane do realizacji przez samorząd. Potrzeba opracowania nowej strategii rozwoju związana jest ze zmieniającymi się uwarunkowaniami zewnętrznymi oraz wpływem zmian wdrożonych w poprzednich latach. Strategia Rozwoju miasta Mielca wpisuje się w ogólne kierunki rozwoju miasta sformułowane w dokumentach strategicznych i planistycznych. Jednym z kluczowych kierunków określonych w strategii jest dbałość o środowisko przyrodnicze co stanowi jeden z filarów zrównoważonego rozwoju. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez swoje cele strategiczne i kierunki działania oraz wizję rozwoju zgodnie z którą „Dorzecze Wisłoki” rozwijać się będzie w sposób zrównoważony uwzględniający założenia Europejskiego Zielonego Ładu, łącząc dynamiczny rozwój z troską o zachowanie walorów środowiska dla przyszłych pokoleń.
Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Padew Narodowa	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej stanowi aktualizację dokumentu z roku 2015 wykonaną w roku 2021. Trzon dokumentu stanowi inwentaryzacja emisji CO₂ w gminie. Na podstawie inwentaryzacji bazowej określono cele redukcji emisji CO₂ do roku 2025 oraz zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w zużyciu energii finalnej. Dokument wskazuje też konieczność podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie efektywnego gospodarowania energią. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez wyznaczony cel: Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego oraz poprawa bezpieczeństwa energetycznego i w ramach tego kierunki działań: Ochrona przeciwpowodziowa „Dorzecza Wisłoki” i zwiększenie odporności obszaru na skutki zmian klimatu; Ograniczenie zjawiska niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej budynków i infrastruktury; Rozwój produkcji,

	magazynowania i dystrybucji energii z OZE; Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury i usług kluczowych dla środowiska „Dorzecza Wisłoki.
Strategia rozwoju gminy Pilzno na lata 2017- 2027	Strategia gminy Pilzno jest dokumentem pokazującym sposoby oraz kierunki w jakich powinna zmierzać gmina, aby zapewnić stały zrównoważony rozwój, przy jednoczesnej poprawie warunków życia jej mieszkańców. Strategia nie zwiera precyzyjnej listy inwestycji do realizacji, ale tworzy platformę do współdziałania wszystkich zainteresowanych podmiotów w gminie. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez swoje cele związane z ochroną i poprawą stanu środowiska naturalnego.
Strategia Rozwoju gminy Radomyśl Wielki na lata 2021-2030	Strategia Rozwoju gminy Radomyśl Wielki na lata 2021-2030 ma na celu określenie głównych kierunków rozwoju gminy w najbliższych latach. W dokumencie wyznaczone zostały następujące cele strategiczne, których realizacja przyczyni się do przyspieszonego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Radomyśl Wielki: rozwój kreatywnego kapitału ludzkiego, promocja kultury i sportu, wspieranie przedsiębiorczości, rozwój infrastruktury technicznej, dbałość o środowisko naturalne, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez swoje cele związane z ochroną i poprawą stanu środowiska naturalnego.
Strategia rozwoju gminy Skotyszyn do roku 2030	Strategia Rozwoju gminy Skotyszyn jest podstawowym i najważniejszym dokumentem, diagnozującym uwarunkowania i potrzeby rozwojowe oraz potencjał gminy i na tej podstawie wskazującym obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju w ujęciu długofalowym. Pełni kluczową rolę jako generalny plan postępowania władz gminy, we współpracy z różnymi partnerami, w perspektywie do 2030 r. Koncentruje się na takich zagadnieniach, jak: poprawa atrakcyjności osadniczej gminy, kreowanie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i powstawania nowych miejsc pracy(w tym w obszarze oferty czasu wolnego), ochrona środowiska oraz ograniczenie i adaptacja do zmian klimatu, rozwój infrastruktury technicznej i społecznej o stymulującym efekcie dla środowiska, gospodarki, gminy i mieszkańców, doskonalenie dostępności i jakości usług publicznych, rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, a także wzmocnienie procesów współpracy lokalnej i ponadlokalnej. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez swoje cele związane z ochroną i poprawą stanu środowiska naturalnego takie jak: Ochrona przeciwpowodziowa „Dorzecza Wisłoki” i zwiększenie odporności obszaru na skutki zmian klimatu; Ograniczenie zjawiska niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej budynków i infrastruktury; Rozwój produkcji, magazynowania i dystrybucji energii z OZE; Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury i usług kluczowych dla środowiska „Dorzecza Wisłoki”.
Program Ochrony Środowiska dla gminy Tarnowiec na lata 2019-2024 z perspektywą do roku 2026	POŚ dla gminy Tarnowiec ma na celu poprawę stanu środowiska i podniesienie walorów krajobrazowych gminy Tarnowiec poprzez działania na rzecz ochrony klimatu i jakości powietrza, zmniejszenia zagrożenia hałasem, usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej, ochronę i racjonalne użytkowanie gleb, ochronę walorów przyrodniczych.

	SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez wyznaczony cel: Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego oraz poprawa bezpieczeństwa energetycznego i w ramach tego kierunki działań: Ochrona przeciwpowodziowa „Dorzecza Wisłoki” i zwiększenie odporności obszaru na skutki zmian klimatu; Ograniczenie zjawiska niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej budynków i infrastruktury; Rozwój produkcji, magazynowania i dystrybucji energii z OZE; Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury i usług kluczowych dla środowiska „Dorzecza Wisłoki”.
Strategia Rozwoju gminy Tuszów Narodowy na lata 2014-2024	Strategia Rozwoju gminy Tuszów Narodowy 2014-2024 jest opracowaniem, które porządkuje wiedzę o gminie, wyznacza długofalowe kierunki rozwoju oraz uruchamia partnerskie działania na rzecz rozwoju gminy Tuszów Narodowy. Strategia wyznacza cele strategiczne i operacyjne, służące przełamywaniu strukturalnych problemów gospodarczych i społecznych oraz podnoszeniu konkurencyjności gminy na tle województwa i kraju. W dokumencie wyznaczono następujące kierunki działań: poprawa stanu infrastruktury społecznej, wyrównanie poziomu dostępności do podstawowej infrastruktury technicznej we wszystkich sołectwach, stworzenie optymalnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości w sektorze rolnym, sferze usług, turystyki i rekreacji, ochrona istniejących zasobów przyrodniczych i kulturowo-historycznych, dbanie o ochronę lokalnego środowiska naturalnego oraz kształtowanie postaw proekologicznych. Wyznaczono 5 celów strategicznych w tym ochrona środowiska naturalnego i odnawialne źródła energii. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez wyznaczony cel: Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego oraz poprawa bezpieczeństwa energetycznego i w ramach tego kierunki działań: Ochrona przeciwpowodziowa „Dorzecza Wisłoki” i zwiększenie odporności obszaru na skutki zmian klimatu; Ograniczenie zjawiska niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej budynków i infrastruktury; Rozwój produkcji, magazynowania i dystrybucji energii z OZE; Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury i usług kluczowych dla środowiska „Dorzecza Wisłoki”.
Strategia Rozwoju gminy Wadowice Górne na lata 2021-2030	Strategia Rozwoju gminy Wadowice Górne na lata 2021-2030 to wejście w nowy etap rozwoju gminy. Przedstawiona strategia stanowi wyjście do przodu poprzez formułowanie dalekosiężnej i konkretnej wizji rozwoju. Kluczowe znaczenie ma wzmacnianie atrakcyjności osiedleńczej oraz inwestycyjnej, jak również dbanie o integrację wspólnoty mieszkańców w kontekście kapitału ludzkiego oraz społecznego. SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez swoje cele strategiczne i kierunki działania oraz wizję rozwoju zgodnie z którą „Dorzecze Wisłoki” rozwijać się będzie w sposób zrównoważony uwzględniający założenia Europejskiego Zielonego Ładu, łącząc dynamiczny rozwój z troską o zachowanie walorów środowiska dla przyszłych pokoleń.
Program Ochrony Środowiska dla gminy Żyraków na lata 2017-2021 z perspektywą do roku 2025	Program Ochrony Środowiska dla gminy Żyraków jest dokumentem planowania strategicznego zawierającym cele i kierunki polityki prowadzonej przez gminę. W dokumencie dokonano oceny stanu środowiska na terenie gminy z uwzględnieniem obszarów przyszłej interwencji. Dokument będzie wykorzystywany jako instrument do zarządzania gminą w zakresie ochrony środowiska, zbiór wytycznych jakie powinny być respektowane w innych strategicznych

planach szczegółowych i inwestycyjnych na terenie gminy, zestaw wskazówek do konstruowania budżetu i prognozy finansowej gminy, podstawa do ubiegania się o fundusze krajowe i zagraniczne. Pod uwagę wzięto w nim następujące zagadnienia horyzontalne: adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, monitoring środowiska oraz edukację ekologiczną.

SRPL jest powiązana z powyższym dokumentem poprzez wyznaczony cel: Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego oraz poprawa bezpieczeństwa energetycznego i w ramach tego kierunki działań: Ochrona przeciwpowodziowa „Dorzecza Wisłoki” i zwiększenie odporności obszaru na skutki zmian klimatu; Ograniczenie zjawiska niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej budynków i infrastruktury; Rozwój produkcji, magazynowania i dystrybucji energii z OZE; Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury i usług kluczowych dla środowiska „Dorzecza Wisłoki”.

5. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SRPL

5.1 Cel i zakres tematyczny SRPL

Przygotowany projekt Strategii Rozwoju Ponadlokalnego „Dorzecza Wisłoki” na lata 2022 -2030 obejmuje:

- a) Krótką charakterystykę obszaru „Dorzecza Wisłoki”.
- b) Wnioski z diagnozy w sferach: społecznej, gospodarczej i przestrzennej.
- c) Cele strategiczne rozwoju oraz kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych.
- d) Oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia.
- e) Uwarunkowania dla kształtowania rekomendacji rozwoju przestrzennego wynikające z ustaleń dokumentów strategicznych poziomu regionalnego, w tym obszary strategicznej interwencji.
- f) Uwarunkowania dla kształtowania rekomendacji rozwoju przestrzennego wynikające z ustaleń dokumentów strategicznych poziomu regionalnego, w tym obszary strategicznej interwencji.
- g) Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.
- h) Model struktury funkcjonalno-przestrzennej „Dorzecza Wisłoki”.
- i) Ramy finansowe i źródła finansowania.
- j) Podsumowanie procesu opiniowania i konsultacji społecznych.

Całość zamyka załącznik – wzór listy projektów realizujących strategię, oraz spis tabel, rysunków i wykresów.

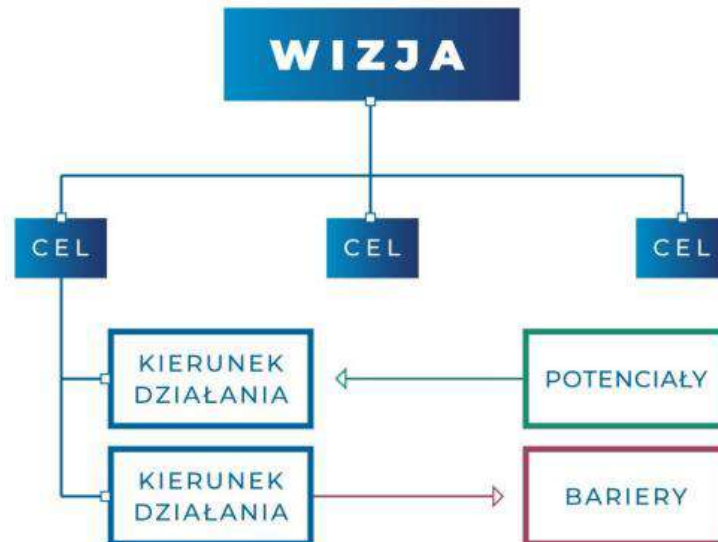
Dokument został zbudowany wg poniższego schematu (rys. 1). Punktem wyjścia do sformułowania wizji jak i celów oraz kierunków działania był ocena potencjału, a także identyfikacja barier rozwojowych obszaru „Dorzecze Wisłoki”. Sformułowano pięć zasad, którymi należy kierować się przy realizacji SRPL, a mianowicie zasady:

1. inteligentnego rozwoju;
2. dostępności;
3. zrównoważonego rozwoju;
4. subsydiarności;
5. koncentracji.

Kluczowymi z punktu widzenia oceny oddziaływania na środowiska są cele jak i proponowane kierunki działania zaprezentowane na rys. 2. Ponadto zaprezentowano w dokumencie zestaw ustaleń i rekomendacji obejmujących zarówno te o charakterze ogólnym jak i dotyczące: systemu osadniczego, korytarzy transportowych drogowych oraz kolejowych, ponadlokalnej zintegrowanej strefy przyrodniczo-ekologicznej, ponadlokalnej strefy rozwoju, aktywności gospodarczej, ponad lokalne strefy powiązań Wisłoki oraz obszarów potencjalnych konfliktów przestrzennych. Całość jak klamrą spina zaprezentowany model struktury funkcjonalno-

przestrzennej „Dorzecza Wisłoki” obejmujący ponadlokalne kierunki rozwoju, określający korytarze powiązań i punkty węzłowe oraz strefy rozwoju. W nawiązaniu do proponowanych zasad kształtowania przestrzeni strefy te posiadają największy potencjał i tworzą zintegrowany układ rozwoju przestrzennego obszaru „Dorzecza Wisłoki”.

Rys. 1 Logika interwencji Strategii

Źródło: Projekt Strategia rozwoju lokalnego „Dorzecza Wisłoki” na lata 2022 – 2030. Projekt Strategii został opracowany na zlecenie Związku Gmin Dorzecza Wisłoki przez „EffiCon sp. z o.o.” sp.k.

Rys. 2 Zestawienie celów i kierunków działań Strategii

CEL	KIERUNEK DZIAŁANIA
1. Infrastruktura i usługi społeczne odpowiadające oczekiwaniom mieszkańców i wyzwaniom przyszłości	1. Poprawa jakości i dostępności infrastruktury społecznej
	2. Rozwój usług społecznych i poprawa kwalifikacji mieszkańców
	3. Zwiększenie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych
	4. Włączenie i integracja społeczna
2. Bardziej konkurencyjna gospodarka wykorzystująca endogeniczny potencjał obszaru, w szczególności walory turystyczne Dorzecza Wisłoki	1. Rozwój usług i infrastruktury wspierającej rozwój oraz inkubację firm
	2. Rozwój ponadlokalnych produktów i usług turystycznych „Dorzecza Wisłoki”
	3. Promocja oferty gospodarczej „Dorzecza Wisłoki” na rynkach krajowych i zagranicznych
3. Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego oraz poprawa bezpieczeństwa energetycznego	1. Ochrona przeciwpowodziowa „Dorzecza Wisłoki” i zwiększenie odporności obszaru na skutki zmian klimatu
	2. Ograniczenie zjawiska niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej budynków i infrastruktury
	3. Rozwój produkcji, magazynowania i dystrybucji energii z OZE
	4. Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury i usług kluczowych dla środowiska „Dorzecza Wisłoki”
4. Bezpieczna i nowoczesna infrastruktura zapewniająca warunki dla zrównoważonego rozwoju	1. Integracja oraz rozwój infrastruktury komunikacyjnej i zintegrowanego transportu zbiorowego
	2. Poprawa jakości i bezpieczeństwa przestrzeni publicznych

Źródło: Projekt Strategia rozwoju lokalnego „Dorzecza Wisłoki” na lata 2022 – 2030. Projekt Strategii został opracowany na zlecenie Związku Gmin Dorzecza Wisłoki przez „EffiCon sp. z o.o.” sp.k.

5.2 Ocena oddziaływania na środowisko

Opisane poniżej oddziaływania wg obszarów aktywności wraz z propozycją działań eliminujących lub ograniczających tam gdzie jest to konieczne zostały przygotowane wg poniższego schematu (rys. 3).

Rys. 3 Schemat opisu oddziaływania

Elementy oceny ²	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić?	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Wg Ustawy OoŚ	Opis pozytywnego oddziaływania	Opis negatywnego oddziaływania	Opis rozwiązania mającego na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.	Opis rozwiązania alternatywnego do zidentyfikowanego znaczącego negatywnego oddziaływania aktywności proponowanej w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem jego wyboru.
	Siła ³ / Prawdopodobieństwo ⁴	Siła/ Prawdopodobieństwo		
	Charakter oddziaływania co do: zmiany, intensywności przekształceń, bezpośredniość, okresu trwania, częstotliwości, zasięgu, trwałości przekształceń.			

² Poszczególne elementy odnoszą się także do ludzi.

³ Siła oddziaływania w skali 1-3 z oznaczeniem + dla pozytywnego i z – dla negatywnego.

⁴ Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływania w skali wg IPCC tj. bardzo wysokie – 75-100%; wysokie – 66-75%; średnie – 50-66%; niskie – 25-50%; bardzo niskie albo brak 0-25%.

5.2.1 Obszar aktywności: Wizja

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić?	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Stawianie na transformacje energetyczną i transport publiczny wywoła pozytywny efekt (KL, PO).	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+2/ wysokie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> duże, pośrednie, skumulowane, długoterminowe, stałe, ponadregionalne, trwałe.	-		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Uwzględnianie założeń Europejskiego Zielonego Ładu, szczególnie priorytetu ograniczania zanieczyszczenia wody potencjalnie pozytywnie wpłynie na zachowanie dobrego stanu wód i nie pogorszenie stanu istniejącego JCW.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, pośrednie, skumulowane, średnio- i długoterminowe, stałe, trwałe	-		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Kilkukrotnie w wizji podkreślono wagę wysokiej jakości środowiska, co powinno przekładać się na zmniejszenie wpływu na ten element oceny.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, pośrednie, skumulowane, długoterminowe, stałe, lokalne, odwracalne.	-		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Kilkukrotnie w wizji podkreślono wagę wysokiej jakości środowiska, co powinno przekładać się na jakość życia mieszkańców oraz lepsze funkcjonowanie układów przyrodniczych.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-

	+1/średnie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, pośrednie, skumulowane, długoterminowe, stałe, lokalne, odwracalne	-		
Hałas	Ogólność wizji nie pozwala na ocenę oddziaływania.	-		
	-	-		
	-	-		
Promieniowanie	Ogólność wizji nie pozwala na ocenę oddziaływania.	-		
	-	-		
	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Działania prośrodowiskowe wywołają wzrost świadomości.	Oddziaływanie nikłe albo brak		
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie,</u> nieznaczne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe.	-		
Zagrożenia poważnymi awariami⁵	Ogólność wizji nie pozwala na ocenę oddziaływania.	-		
	-	-		
	-	-		

⁵ **Awaria przemysłowa** - zdarzenie, które nastąpiło w wyniku niekontrolowanych zmian/niekontrolowanego przebiegu jakiegokolwiek działalności związanej z substancjami niebezpiecznymi (z udziałem substancji niebezpiecznych) na terenie instalacji, np. w czasie ich produkcji, wykorzystywania, przechowywania, usuwania (składowania), postępowania z nimi lub w transporcie - w zakresie objętym paragrafem 2d art. 2. (tzn. w odniesieniu do pilnej likwidacji skutków awarii w transporcie lądowym i operacji transportowych na terenie zakładu, który zajmuje się działalnością niebezpieczną) (definicja EKG ONZ)

5.2.2 Obszar aktywności: Cel 1. — Infrastruktura i usługi społeczne odpowiadające oczekiwaniom mieszkańców i wyzwaniom przyszłości

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić?	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD))	Poprawa usług społecznych może wpłynąć korzystnie na ograniczenie oddziaływania smogu oraz na działania adaptacyjne zwłaszcza w stosunku do osób starszych. (PO, AD).	W trakcie budowy może nastąpić zapylenie oraz używane będą maszyny emitujące gazy cieplarniane.	Sprecyzowanie szczegółowych warunków budowy na etapie formułowania decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć zanieczyszczenie powietrza i emisje gazów cieplarnianych do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania przepisów.	-
	+1/średnie	-1/niskie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe.	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, krótkoterminowe, okresowe, PO - miejscowe i odwracalne, KL – globalne i nieodwracalne.		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Działania z zakresu usług i edukacji mogą poprzez wzrost poziomu świadomości ekologicznej korzystnie oddziaływać na stan wód powierzchniowych i podziemnych.	Oddziaływanie na wody o charakterze krótkotrwałym na etapie realizacji inwestycji budowy, przebudowy i modernizacji infrastruktury	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych.	-
	+1/ b. niskie	-2/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, pośrednie, wtórne, długoterminowe, lokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, bezpośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, lokalne, odwracalne. Nie ma znaczenia dla osiągnięcia celów środowiskowych JCWP i JCWPd.		

Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Oddziaływanie nikłe albo brak	Budowa infrastruktury społecznej, głównie na terenach już zurbanizowanych, nieodwracalne przekształcenie istniejących tam gleb.	Zachowanie wierzchnich warstw gleby do wykorzystania w innych miejscach (rekultywacji). Dostosowanie do lokalnego stylu zabudowy i krajobrazu.	
	-	- 2/b. wysokie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, lokalne, bezpośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, nieodwracalne		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Działania z zakresu usług i edukacji mogą poprzez wzrost poziomu świadomości ekologicznej korzystnie oddziaływać na stan wód powierzchniowych i podziemnych.	Budowa infrastruktury społecznej, głównie na terenach już zurbanizowanych zaburzenia w okolicznej przyrodzie i krajobrazie.	Zachowanie wierzchnich warstw gleby do wykorzystania w innych miejscach (rekultywacji), zastosowanie jak największej liczby rozwiązań zielono-błękitnej infrastruktury. Stosowanie czystych technologii grzewczych.	-
	+1/ b. niskie	-1/wysokie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, pośrednie, wtórne, długoterminowe, lokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, pośrednie/bezpośrednie, skumulowane, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, częściowo odwracalne		
Hałas	Budowa i użytkowanie nowej infrastruktury społecznej wiąże się z poprawą klimatu akustycznego.	Hałas występujący w trakcie budowy.	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych.	-
	+1/niskie	-1/niskie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, odwracalne		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		

	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Przy zastosowaniu rozwiązań proekologicznych i informacji o tym wzrost świadomości. Rozwój organizacji pozarządowych.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		

5.2.3 Obszar aktywności: Kierunek działania 1.1. Poprawa jakości i dostępności infrastruktury społecznej

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Poprawa usług społecznych, w tym nowe/modernizowane obiekty mają być przyjazne środowisku, może to ograniczyć negatywne oddziaływanie smogu oraz służyć adaptacji zwłaszcza w odniesieniu do osób starszych. (PO, AD)	W trakcie budowy może nastąpić zapylenie oraz używane będą maszyny emitujące gazy cieplarniane.	Sprecyzowanie szczegółowych warunków budowy na etapie formułowania decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć zanieczyszczenie powietrza i emisje gazów cieplarnianych do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania przepisów.	
	+1/wysokie	-1/niskie		

	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, skumulowane, długoterminowe, stałe, miejscowe, trwałe.	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, krótkoterminowe, okresowe, PO - miejscowe i odwracalne, KL – globalne i nieodwracalne.		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie na wody o charakterze krótkotrwałym na etapie realizacji inwestycji budowy, przebudowy i modernizacji infrastruktury.	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych. M.in. składowane materiały budowlane i odpady z budowy muszą być właściwie zabezpieczone i znajdować się poza zasięgiem wód powierzchniowych i gruntowych oraz podlegać zabezpieczeniu przed rozprzestrzenieniem się poza miejsce składowania (w tym również przed wezbrzeniami); Stosowanie sprawnego technicznie sprzętu; instrukcja działania na wypadek uwolnienia zanieczyszczającej substancji lub odpadów do wody; Rekultywacja terenu po zakończeniu prac budowlanych.	-
	-	-1/niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, pośrednie/bezpośrednie, krótko- lub średnioterminowe, epizodyczne, lokalne, odwracalne Nie ma znaczenia dla osiągnięcia celów środowiskowych JCWP i JCWPd.		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Oddziaływanie nikłe albo brak	Budowa nowych obiektów (szkoły, przedszkola, budynki mieszkaniowe), głównie na terenach już zurbanizowanych, powoduje istniejących tam gleb, zabetonowanie.	Zachowanie wierzchnich warstw gleby do wykorzystania w innych miejscach (rekultywacji) Dostosowanie do lokalnego stylu zabudowy i krajobrazu.	-
	-	- 2/b. wysokie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, lokalne, bezpośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, nieodwracalne		
Przyroda w tym różnorodność	Oddziaływanie nikłe albo brak	Budowa nowych obiektów (szkoły, przedszkola, budynki mieszkaniowe), głównie na	Zachowanie wierzchnich warstw gleby do wykorzystania w innych miejscach (rekultywacji), zastosowanie jak największej liczby rozwiązań	-

biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz		terenach już zurbanizowanych zaburzenia w okolicznej przyrodzie i krajobrazie.	zielono-błękitnej infrastruktury. Stosowanie czystych technologii grzewczych.	
	-	-1/wysokie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, lokalne, pośrednie/bezpośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, nieodwracalne		
Hałas	Budowa i użytkowanie nowej infrastruktury społecznej wiąże się z poprawą klimatu akustycznego.	Hałas występujący w trakcie budowy.	Kontrola przestrzegania przepisów w trakcie budowy.	-
	+1/niskie	-1/niskie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, odwracalne		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Przy zastosowaniu rozwiązań proekologicznych i informacji o tym wzrost świadomości.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne,	-		

	długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe			
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		

5.2.4 Obszar aktywności: Kierunek działania 1.2. Rozwój usług społecznych i poprawa kwalifikacji mieszkańców

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Wzrost świadomości mieszkańców co do szkodliwości smogu i konieczności przeciwdziałania zmianie klimatu, a także pobudzenie zielonej przedsiębiorczości.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/średnie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne (PO) i globalne (KL), trwałe	-		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Działania z zakresu usług i edukacji mogą poprzez wzrost poziomu świadomości ekologicznej korzystnie oddziaływać na stan wód powierzchniowych i podziemnych.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	-		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		

naturalne (geologiczne), gleby	-	-		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Wzrost świadomości ekologicznej, co może wpływać na działania prośrodowiskowe.	Oddziaływanie nikłe albo brak	--	-
	+1/średnie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, wtórne, lokalne/ponadlokalne, długoterminowe, stałe, trwałe	-		
Hałas	-	Hałas występujący w trakcie budowy nowej infrastruktury społecznej.	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych.	-
	-	-1/niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, odwracalne		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Prowadzenie edukacji klimatycznej oraz zachęt do zielone przedsiębiorczości będą miały korzystne oddziaływanie.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+3/wysokie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednie/wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne/ponadlokalne, trwałe	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		

5.2.5 Obszar aktywności: Kierunek działania 1.3. Zwiększenie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Zwiększenie stosowania IT wpłynie na monitorowanie, wymianę informacji o środowisku (smog, powódzie błyskawiczne) jak i zarządzanie kryzysowe w sytuacji zagrożeń oraz potrzeb adaptacyjnych tj. lepsze i bardziej skuteczne informowanie społeczeństwa.	Wzrost zużycia energii wpłynie na wzrost emisji gazów cieplarnianych (KL).	Jak najszybsza poprawa efektywności energetycznej i użytkowanie energii zielonej.	-
	+2/ wysokie	- 1/wysokie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne/ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, średnioterminowo, okresowe, globalne, odwracalne		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Zwiększenie stosowania IT wpłynie na monitorowanie, wymianę informacji o środowisku jak i zarządzanie kryzysowe w stosunku zagrożeń oraz lepsze i bardziej skuteczne informowanie społeczeństwa.	Potencjalne oddziaływanie negatywne na wody o charakterze krótkotrwałym na etapie realizacji inwestycji budowy, przebudowy i modernizacji infrastruktury telekomunikacyjnej.	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych.	-
	+2/ wysokie	-1/niskie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne/ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie</u> nieznaczne, pośrednie krótkoterminowe, epizodyczne, lokalne, odwracalne Brak wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych.		

Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Zwiększenie stosowania IT wpłynie na monitorowanie, wymianę informacji o środowisku.	Możliwy wpływ negatywny podczas budowy infrastruktury sieciowej.	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych.	-
	+2/wysokie	-1/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne/ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, odwracalne		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Spadek skali zapotrzebowania na np. transport, możliwość lepszego monitorowania stanu przyrody.	Możliwy wpływ negatywny podczas budowy infrastruktury sieciowej i ew. zajęcie przez nią przestrzeni.	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych.	
	+2/średnie	-1/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne.	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, skumulowane, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, częściowo odwracalne		
Hałas	Możliwość lepszego monitorowania poziomu hałasu.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/wysokie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	-		
Promieniowanie	Możliwość lepszego monitorowania poziomu promieniowania.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/wysokie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	-		

Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zbytki	Dobra komunikacja pomiędzy ludźmi w kwestiach środowiskowych jak i także śledzenia zachodzących zmian i reagowania na negatywne oddziaływanie.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+2/wysokie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> duże, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe.	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Rozwoju elektronicznych usług publicznych korzystnie wpłynie w sytuacji zaistnienia poważnej awarii ostrzegając o zagrożeniach i ułatwiając koordynację akcji ratunkowych..	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+2/wysokie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> duże, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe.	-		

5.2.6 Obszar aktywności: Kierunek działania 1.4. Włączenie i integracja społeczna

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego dotyczyć będzie także organizacji ekologicznych, a Internet narzędziem interakcji z mieszkańcami. Lepsza identyfikacja osób dotkniętych ubóstwem energetycznym (PO) i potrzebujących opieki w trakcie ekstremów pogodowych (AD).	W trakcie budowy może nastąpić zapylenie oraz używane będą maszyny emitujące gazy cieplarniane.	Sprecyzowanie szczegółowych warunków budowy na etapie formułowania decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć zanieczyszczenie powietrza i emisje gazów cieplarnianych do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania przepisów.	-
	+ 1/ Średnie	-1/niskie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe,	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednio, krótkoterminowe,		

	stałe, lokalne/ponadlokalne, trwałe	okresowe, PO - miejscowe i odwracalne, KL – globalne i nieodwracalne.		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego dotyczyć będzie także organizacji ekologicznych, a Internet narzędziem interakcji z mieszkańcami.	Oddziaływanie na wody o charakterze krótkotrwałym na etapie realizacji inwestycji budowy, przebudowy i modernizacji infrastruktury	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych. M.in. składowane materiały budowlane i odpady z budowy muszą być właściwie zabezpieczone i znajdować się poza zasięgiem wód powierzchniowych i gruntowych oraz podlegać zabezpieczeniu przed rozprzestrzenieniem się poza miejsce składowania (w tym również przed wezbraniami); Stosowanie sprawnego technicznie sprzętu; instrukcja działania na wypadek uwolnienia zanieczyszczającej substancji lub odpadów do wody. Rekultywacja terenu po zakończeniu prac budowlanych.	-
	+1/niskie	-2/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne/ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, pośrednie, krótkotrwałe, epizodyczne, miejscowe, odwracalne. Brak wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego dotyczyć będzie także organizacji ekologicznych, a Internet narzędziem interakcji z mieszkańcami.	Budowa nowych obiektów opieki społecznej, głównie na terenach zurbanizowanych.	Zachowanie wierzchnich warstw gleby do wykorzystania w innych miejscach (rekultywacji).	-
	+1/niskie	-2/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne/ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, pośrednie, krótkotrwałe, epizodyczne, miejscowe, nieodwracalne.		
Przyroda w tym różnorodność	Wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego dotyczyć będzie także organizacji ekologicznych, a	Budowa nowych obiektów opieki społecznej, głównie	Zachowanie wierzchnich warstw gleby do wykorzystania w innych miejscach (rekultywacji), zastosowanie jak największej	

biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Internet będzie narzędziem interakcji z mieszkańcami.	na terenach zurbanizowanych	liczby rozwiązań zielono-błękitnej infrastruktury. Stosowanie czystych systemów grzewczych.	
	+1/niskie	-1/niskie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne/ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, pośrednie, krótkotrwałe, epizodyczne, miejscowe, nieodwracalne.		
Hałas	Oddziaływanie nikłe albo brak	Hałas występujący w trakcie budowy.	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych.	-
	-	-1/niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, odwracalne		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Lepsze przygotowanie zwłaszcza starszej części społeczeństwa do zagrożeń środowiskowych.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/Średnie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> wtórne, długoterminowe, stałe i lokalne, trwałe	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		

5.2.7 Obszar aktywności: Cel 2. — Bardziej konkurencyjna gospodarka wykorzystująca endogeniczny potencjał obszaru, w szczególności walory turystyczne „Dorzecza Wisłoki”

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Rozwój firm działających w innowacyjnych branżach i oferujących proekologiczne rozwiązania. Możliwa odchodzenia od działalności negatywnie wpływającej na środowisko.	W trakcie budowy może nastąpić zapylenie oraz używane będą maszyny emitujące gazy cieplarniane.	Sprecyzowanie szczegółowych warunków budowy na etapie formułowania decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć zanieczyszczenie powietrza i emisje gazów cieplarnianych do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania przepisów.	-
	+1/ wysokie/średnie	-1/niskie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, wtórne, długoterminowe, ponadlokalne, stałe, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, krótkoterminowe, okresowe, PO - miejscowe i odwracalne, KL – globalne i nieodwracalne.		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Rozwój firm działających w innowacyjnych branżach i oferujących proekologiczne rozwiązania. Możliwa odchodzenia od działalności negatywnie wpływającej na środowisko.	Oddziaływanie na wody o charakterze krótkotrwałym na etapie realizacji inwestycji, budowy, przebudowy i modernizacji infrastruktury. W przypadku budowy infrastruktury możliwiającej korzystanie z rzeki (np. spływy kajakowe) możliwe pogorszenie stanu chemicznego i parametrów	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych.	-

		fizykochemicznych jakości wody w rzece.		
	+1/ niskie	-2/wysokie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, wtórne, długoterminowe, ponadlokalne, stałe, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednie/pośrednie, skumulowane, stałe/epizodyczne, miejscowe, częściowo nieodwracalne		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Budowa potencjału zrównoważonej przedsiębiorczości – edukacja ekologiczna.	Rozwój turystyki, która w swoich masowych forma stanowi źródło odpadów.	Rozwój nowoczesnego systemu (5R) gospodarki odpadami włączając w to opady pochodzące z działalności turystycznej.	-
	+1/niskie	-2/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczące, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne/ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, skumulowane, długoterminowe, okresowe, lokalne, odwracalne		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Budowa potencjału zrównoważonej przedsiębiorczości.	Rozwój turystyki, która w swoich masowych forma stanowi zagrożenie.	Prowadzenie działań kanalizujących ruch turystyczny (zwłaszcza masowy) na tereny o mniejszych walorach przyrodniczych oraz preferowanie turystyki przyrodniczej (zrównoważonej)..	-
	+1/średnie	-1/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, wtórne, długoterminowe, okresowe, lokalne, trwałe.	<u>Oddziaływanie:</u> duże, wtórne, długoterminowe, okresowe, lokalne, odwracalne		

Hałas	Oddziaływanie nikłe albo brak	Hałas występujący w trakcie budowy.	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych.	-
	-	-1/niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, odwracalne		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Rozwój przedsiębiorstw proekologicznych pośrednio wpłynie na budowanie świadomości ekologicznej społeczności lokalnych i turystów.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		

5.2.8 Obszar aktywności: Kierunek działania 2.1. Rozwój usług i infrastruktury wspierającej rozwój oraz inkubację firm

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązania alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Rozwój firm działających w innowacyjnych branżach i oferujących proekologiczne rozwiązania.	W trakcie budowy może nastąpić zapylenie (PO) oraz używane będą maszyny emitujące gazy cieplarniane (KL).	Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć zanieczyszczenie powietrza i emisje gazów cieplarnianych do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania prawa.	-
	+1/wysokie/średnie	- 1/niskie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, wtórne, długoterminowe, stałe i lokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, lokalne, krótkoterminowe epizodyczne, odwracalne		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie na wody o charakterze krótkotrwałym na etapie realizacji inwestycji, budowy, przebudowy i modernizacji infrastruktury, uzbrajania terenów inwestycyjnych.	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych. M.in. składowane materiały budowlane i odpady z budowy muszą być właściwie zabezpieczone i znajdować się poza zasięgiem wód powierzchniowych i gruntowych oraz podlegać zabezpieczeniu przed rozprzestrzenieniem się poza miejsce składowania (w tym również przed wezbrzeniami); Stosowanie sprawnego technicznie sprzętu; instrukcja działania na wypadek uwolnienia zanieczyszczającej substancji lub odpadów do wody; Rekultywacja terenu po zakończeniu prac budowlanych.	-
	-	-2/średnie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> zupełne pośredni/bezpośrednie/wtórne/ skumulowane krótko- lub średnioterminowe, chwilowe, lokalne/ponad lokalne/ nieodwracalne Brak wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych JCWP i JCWPd		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby	Oddziaływanie nikłe albo brak	Budowa nowych obiektów głównie na terenach już zurbanizowanych,		-

naturalne (geologiczne), gleby		powoduje degradację istniejących tam gleb, zabetonowanie.	Zachowanie wierzchnich warstw gleby do wykorzystania w innych miejscach (rekultywacji).	
	-	- 2/b. wysokie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, nieodwracalne		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Oddziaływanie nikłe albo brak	Tworzenie nowych terenów inwestycyjnych, zmniejszenie zasięgu terenów przyrodniczych i powierzchni biologicznie czynnych.	Zachowanie wierzchnich warstw gleby do wykorzystania w innych miejscach (rekultywacji), zastosowanie jak największej liczby rozwiązań zielono-błękitnej infrastruktury. Stosowanie czystych technologii ogrzewania.	-
	-	-1/wysoki		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, długoterminowe, lokalne, epizodyczna, nieodwracalne		
Hałas	Oddziaływanie nikłe albo brak	W trakcie budowy może nastąpić wzrost natężenia hałasu.	Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć uciążliwość hałasu do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania prawa.	
	-	- 1/niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, lokalne, epizodyczne, odwracalne		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zbytki	Rozwój przedsiębiorstw proekologicznych pośrednio wpłynie na budowanie świadomości ekologicznej społeczności lokalnych i turystów.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-

	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		

5.2.9 Obszar aktywności: Kierunek działania 2.2. Rozwój ponadlokalnych produktów i usług turystycznych „Dorzecza Wisłoki”

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wylimitować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Rozwój transportu przyjaznego środowisku, niezmotoryzowanego będzie wpływa na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych (KL).	W trakcie budowy i rozbudowy infrastruktury turystycznej może nastąpić pylenie (PO) i emisja gazów cieplarnianych z pojazdów i urządzeń budowy (KL)	Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć zanieczyszczenie powietrza (PO) i emisje gazów cieplarnianych do niezbędnego minimum (KL). Kontrola przestrzegania przepisów.	-
	+1/średnie	-1/niskie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, stałe, globalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, odwracalne (PO) i nieodwracalne (KL)		
	Rozwój rolnictwa ekologicznego, małego przetwórstwa i skracanie łańcuch dostaw będzie sprzyjał ograniczeniu emisji gazów	Wzrost liczby turysty i obiektów turystycznych, wydłużanie sezonu, będą powodowały wzrost zużycie energii elektrycznej i ciepłej a więc w mniejszym czy większym	Istotnym będzie budowanie oferty turystycznej proklimatycznej co do transportu i obiektów infrastruktury turystycznej z wykorzystaniem transportu elektrycznego, energetyki odnawialnej i	-

	cieplarnianych jak i zatrzymywaniu węgla w glebie (KL).	stopniu wpływały na emisję gazów cieplarnianych (KL) a być może na stan czystości powietrza (PO).	uzyskania wysokiego poziomu efektywności energetycznej.	
	+1/średnie	-2/wysokie (KL), średnie (PO)		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, wtórne, skumulowane, długoterminowe i stałe, globalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, skumulowane, średnioterminowe, stałe, lokalne (PO) i globalne (KL).		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Zwiększenie świadomości ekologicznej na temat roli i znaczenia wód.	Negatywne oddziaływanie na wody budowy/modernizacji ponadlokalnych turystycznych ścieżek rowerowych, budowy wież widokowych, rozbudowy/modernizacji publicznych miejsc noclegowych ma charakter krótkotrwały wynikający z działań inwestycyjnych w szczególności, gdy prace budowlane będą zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie cieków lub zbiorników wodnych.	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych.	-
	+1/średnie	-2/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, stałe, i okresowe, lokalne i ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednio/pośrednie, krótko- lub średnioterminowe, epizodyczne, lokalne i ponadlokalne, częściowo odwracalne. Potencjalny brak wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych JCWP i JCWPd.		

Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Zwiększenie świadomości ekologicznej, ochrona przyrody przed „dzikim” wykorzystaniem.	Lokalne przekształcenia powierzchni ziemi i gleb w miejscach obsługi turystów.	Zachowanie wierzchnich warstw gleby do wykorzystania w innych miejscach (rekultywacji).	-
	+1/niskie	- 1/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, skumulowane, długoterminowe, stałe i okresowe, lokalne i ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, skumulowane, stałe i okresowe, lokalne i ponadlokalne, nieodwracalne		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Zwiększenie świadomości ekologicznej, ochrona przyrody przed „dzikim” wykorzystaniem.	Zmniejszenie zasięgu terenów przyrodniczych, zwiększenie skali ruchu turystycznego, zaburzenia krajobrazu, odstraszanie zwierząt, przecinanie korytarzy ekologicznych.	Prowadzenie działań kanalizujących ruch turystyczny na tereny o mniejszych walorach przyrodniczych. Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących zachowania się w terenie cennym przyrodniczo. Wydawanie decyzji lokalizacyjnych z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych, dbałość o rzetelność opracowań ekofizjograficznych w procesie planistycznym.	-
	+1/średnie	-2/wysokie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, skumulowane, długoterminowe, stałe, i okresowe, lokalne i ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednie, skumulowane, długoterminowe, stałe, i okresowe, lokalne, możliwe do rewaloryzacji		
Hałas	Oddziaływanie nikłe albo brak	Wzrost ruchu turystycznego powstanie obiektów turystycznych potencjalnie wpłynie zwłaszcza w szczycie sezonu turystycznego wzrost poziomu hałasu.	Wykorzystanie planowania przestrzennego do sterowania ruchem turystycznym tak aby jego uciążliwość została ograniczona (tworzenie stref ciszy) do miejsc gdzie masowa turystyka może rozwijać się bez negatywnego oddziaływania na mieszkańców i środowisko przyrodnicze. Kontrola przestrzegania prawa.	-
	-	-1/średnie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, długoterminowe, okresowe, miejscowe, odwracalne		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	

	-	-		
	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Rozwój turystyki kwalifikowanej (rowerowe, pieszej kajakowej) jak i rolnictwa ekologicznej korzystnie wpłynie na świadomość mieszkańców jak i przyjezdnych gości. Przewidywana renowacja i zadbanie o zabytki.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+2/wysokie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> duże, wtórne, długoterminowe, stałe lokalne i ponadlokalne, trwałe	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		

5.2.10 Obszar aktywności: Kierunek działania 2.3. Promocja oferty gospodarczej „Dorzecza Wisłoki” na rynkach krajowych i zagranicznych

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD))	Oddziaływanie nikłe albo brak	Przyjazd większej liczby turystów, z kraju jak i zagranicy, może wpłynąć na wzrost emisji gazów cieplarnianych (KL).	Istotnym będzie budowanie oferty turystycznej proklimatycznej co do zachęcania do korzystania z niskoemisyjnych albo bez emisyjnych środków transportu.	-
	-	- 1/niskie		

	-	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, średnioterminowe, stałe, globalne, odwracalne.		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak		-
	-	-		
	-	-		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Promocja walorów przyrodniczych może przyczynić się pośrednio do potrzeby wzmocnienia ich ochrony.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne wtórne, długoterminowe, stałe, ponadlokalne, trwałe	-		
Hałas	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak		-
	-	-		
	-	-		

Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Wyważona promocja prowadzić będzie do wzrostu świadomości walorów i wartości terenów przyrodniczych i kulturowych dorzecza Wisłoki.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne wtórne, długoterminowe, stałe, ponadlokalne, trwałe	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		

5.2.11 Obszar aktywności: Cel 3. — Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego oraz poprawa bezpieczeństwa energetycznego

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Proponowana transformacja energetyczna to poprawa jakości powietrza i zmniejszenia (uniknięcie) emisji gazów cieplarnianych (PO, KL). Proponowane działania adaptacyjne stanowią element przygotowania się do ekstremów pogodowych (AD).	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+2/wysokie	-		

	<u>Oddziaływanie:</u> (KL, AD) nieznaczące, bezpośrednie/pośrednie, skumulowane, długoterminowe, stałe, globalne, trwałe <u>Oddziaływanie</u> (PO): zauważalne, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, lokalnie, trwałe	-	-	-
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Potencjalny pozytywny wpływ na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych JCWP i JCWPd mają działania zmniejszające wpływ zanieczyszczeń / przedostawanie się zanieczyszczeń do wód, zmniejszające depozycję atmosferyczną i wspierające naturalną retencję.	Budowa zbiorników wodnych spowoduje utratę siedlisk Natura 2000 (PLB180002 – Beskid Niski, PLH180001 – Ostoja Magurska, PLH180015 – Łysa Góra), zmianę stosunków wodnych i przekształci ekosystem wód płynących w ekosystem wód stojących, zaburzy krajobraz, przyczyni się do przerwania korytarzy ekologicznych. Potencjalny negatywny wpływ inwestycji przeciwpowodziowych na	Utrzymanie mimo znaczącego negatywnego wpływu na środowisko realizacji budowy zbiorników wymagać będzie działań kompensacyjnych⁶.	Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że bardziej skutecznymi rozwiązaniami są, i znacznie mniej ingerującym w środowisko, działania bazujące na naturze czyli wykorzystanie naturalnej retencji wody w krajobrazie. Aby uniknąć budowy zbiorników wodnych można wdrożyć

⁶ Działania kompensacyjne polegają na:

- odtwarzanie siedliska przyrodniczego lub/i siedliska gatunku na tym samym obszarze Natura 2000, na którym ma dojść do strat przyrodniczych, lub na innym obszarze (ze względu na spójność sieci i rolę w niej danego obszaru Natura 2000),
- utworzenie zastępczego siedliska gatunku oraz przeniesienie gatunku na to siedlisko,
- osiągnięcie wyższego stanu ochrony pozostałych zasobów siedliska przyrodniczego lub/i siedliska gatunku na obszarze Natura 2000,
- przywracanie ciągłości ekologicznej korytarzy ekologicznych,
- reintrodukcję gatunków (jeśli istnieje merytoryczne uzasadnienie takiej potrzeby) oraz restytucję i wzmacnianie ich populacji,
- tworzenie nowych obszarów ochrony przyrody (w tym nowych obszarów Natura 2000, wykraczających poza prawny obowiązek utworzenia reprezentatywnej, spójnej sieci w państwie UE) lub stref ochrony gatunków.

		możliwość osiągnięcia celów środowiskowych JCWP i JCWPd. Niektóre inwestycje wpływają negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych uzyskają odstępstwo z art. 66 ustawy Prawo Wodne.		system retencji krajobrazowej⁷ na obszarze zlewni postulowanego zbiornika.
	+1/+2/średnie	-2/ -3/wysokie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie/pośrednie/skumulowane, długoterminowe, stałe, lokalne/ponad lokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednie/pośrednie/skumulowane, długoterminowe, stałe, lokalne/ponad lokalne, odwracalne częściowo/nieodwracalne		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Wzmocnienie zielonej infrastruktury.	Melioracje, budowa zbiorników wodnych i innych obiektów energetycznych negatywnie wpłynę na powierzchnię ziemi i jej zasoby.	W miejscach przekształcenia gleb (budowy zbiorników i instalacji) wskazane jest zachowanie wierzchnich warstw gleby do rekultywacji gleb i powierzchni ziemi w innych miejscach, np. gdzie tworzona będzie zielona infrastruktura w miastach.	-
	+1/wysokie	-3/b. wysokie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, trwałe lokalne,	<u>Oddziaływania:</u> zupełne, bezpośrednie, wuterminalowe, stałe, lokalne, nieodwracalne		
Przyroda w tym różnorodność	Wzmocnienie zielonej infrastruktury	Budowa zbiorników wodnych spowoduje utratę siedlisk	Utrzymanie mimo znaczącego negatywnego wpływu na środowisko	Dotychczasowe doświadczenia

⁷ Na wzrost poziomu magazynowanej wody wpływa ograniczenie spływu powierzchniowego wody roztopowej i po opadowej. Wiąże się to na ogół z infiltracją, czyli przesiąkaniem wody w głąb podłoża. Jeżeli obszar zlewni jest zalesiony i posiada naturalny charakter, to jego zdolności do ograniczenia fali powodziowej jest znacznie większa niż na obszarze niezalesionym. Naturalna – wynikająca z naturalnych cech środowiska przyrodniczego (np.: roślinna, glebowogrunтова, naturalnych wód powierzchniowych, śnieżna i lodowa). Systemy kształtujące właściwą strukturę użytkowania ziemi poprzez: • układ pól ornych, użytków zielonych, lasów, użytków ekologicznych i stawów • zalesianie, tworzenie pasów ochronnych, zadrzewień, tarasów • powiększanie obszarów podmokłych, torfowisk i bagien, wtórne nawadnianie torfowisk

biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz		Natura 2000 (PLB180002 – Beskid Niski, PLH180001 – Ostoja Magurska, PLH180015 – Łysa Góra), zmianę stosunków wodnych i przekształci ekosystem wód płynących w ekosystem wód stojących, zaburzy krajobraz, przyczyni się do przerwania korytarzy ekologicznych. Niektóre inwestycje wpływają negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych uzyskały odstępstwo z art. 66 ustawy Prawo Wodne.	realizacji budowy zbiorników wymagać będzie działań kompensacyjnych ⁸ .	pokazują, że bardziej skutecznymi rozwiązaniami są, i znacznie mniej ingerującym w środowisko, działania bazujące na naturze czyli wykorzystanie naturalnej retencji wody w krajobrazie. Aby uniknąć budowy zbiorników wodnych można wdrożyć system retencji krajobrazowej⁹ na obszarze zlewni postulowanego zbiornika.
	+1/wysokie	-3/b. wysokie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, skumulowane, długoterminowe, lokalne, stałe, trwałe	<u>Oddziaływania:</u> zupełne, bezpośrednie, skumulowane, dwuterminalowe, stałe, lokalne, nieodwracalne		
Hałas	Oddziaływanie nikłe albo brak	W trakcie budowy może nastąpić wzrost natężenia hałasu.	Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć uciążliwość hałasu do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania prawa.	-
	-	- 1/niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, lokalne, epizodyczne, odwracalne		

⁸ Działania kompensacyjne polegają na ...*op. cit.*

⁹ Na wzrost poziomu magazynowanej wody ... *op. cit.* k

Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Rozwój sieci elektroenergetycznych może wpłynąć na wzrost poziomu natężenia promieniowania.	Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć uciążliwość promieniowania do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania prawa.	-
	-	-1/niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, lokalne, stałe, nieodwracalne		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Wzmocnienie infrastruktury zielonej może prowadzić do wzrostu świadomości walorów i wartości terenów przyrodniczych.	Utrwalenie hydrotechnicznego gospodarowania wodami z znaczną ingerencją w środowisko przyrodnicze może wpłynąć na obniżenie świadomości ekologicznej..	Szeroka informacja o innych sposobach przeciwdziałania powodziom i podtopieniom niż tylko za pomocą rozwiązań hydrotechnicznych. W przypadku podjęcia działań alternatywnych, o których pisano powyżej sprawa staje się bezprzedmiotowa.	-
	+1/niskie	-1/niskie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne wtórne, długoterminowe, stałe, ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, stałe, ponadlokalne, częściowo odwracalne		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		

5.2.12 Obszar aktywności: Kierunek działania 3.1. Ochrona przeciwpowodziowa „Dorzecza Wisłoki” i zwiększenie odporności obszaru na skutki zmian klimatu

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		

Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Poprawa jakości powietrza w wyniku rozwoju zielonej infrastruktury.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	
	+ 1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	-		
Działania: Budowa zbiorników retencyjnych (budowa zbiornika wodnego Kąty-Myscowa (znajduje się na liście działań strategicznych dla obszaru dorzecza Wisły) wraz ze zbiornikiem górnym na Łysej Górze oraz budowę zbiornika retencyjnego Zgórsko Podborze na potoku Zgórsko), przeciwpowodziowych, budowa/ modernizacja wałów przeciwpowodziowych;				
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Oddziaływanie nikłe albo brak	Według dokumentu Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (PZRP), tego typu inwestycje mają negatywne oddziaływanie na wspieranie osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód. Ich wdrożenie niesie za sobą niemożliwe do uniknięcia koszty środowiskowe przeważające ewentualne pozytywy w tym zakresie, ogranicza możliwość realizacji celu. Możliwa minimalizacja wpływu, ale poza środkami standardowymi dla danego typu przedsięwzięcia, należy wskazać indywidualne środki minimalizujące.	W związku z tym, że planowane działania wg posiadanych ocen oddziaływania w wysokim stopniu wpłyną negatywnie na środowisko zaleca się zastosowanie całego zakresu ustalonych w Prognozach OOS rozwiązań minimalizujących i kompensujących ¹⁰ , a przede wszystkim rozważyć rozwiązanie alternatywne.	Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że bardziej skutecznymi rozwiązaniami są, i znacznie mniej ingerującym w środowisko, działania bazujące na naturze czyli wykorzystanie naturalnej retencji wody w krajobrazie. Przykłady możliwości rozwiązań alternatywnych dla działań PZRP: 1. Wykorzystanie naturalnych predyspozycji terenu do
	-	-3/ b. wysokie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednie/pośrednie/skumulowane, stałe, ponadlokalne, niedowaracalne		

¹⁰ Działania kompensacyjne polegają na ...op. cit.

				retencjonowania wody (naturalne obniżenia, starorzecza) / odbudowa naturalnych zbiorników retencyjnych (starorzeczy, oczek wodnych). 2. Rozbudowa sieci małej retencji zamiast budowy dużych obiektów. 3. Zmiana struktury użytkowania terenów w zlewni na rzecz zwiększenia retencji gruntowej, w tym zalesienia na obszarze zlewni.
Działania: budowa i przebudowa rowów melioracyjnych i śródpolnych połączone z wymianą istniejących przepustów				
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Potencjalny pozytywny wpływ działań na stan JCW w przypadku, gdy inwestycje będą wspomagały retencję. Wpływ bezpośredni na poprawę jakości wód powierzchniowych poprzez przetrzymanie i późniejsze wykorzystanie wód z odwodnienia obszarów rolniczych, pozwoli na	W czasie realizacji inwestycji potencjalne chwilowe negatywne oddziaływanie na elementy hydromorfologiczne jakości wód i parametry fizykochemiczne jakości wód. Potencjalne ryzyko nadmiernej melioracji przyspieszającej odprowadzenie wód opadowych skutkujące zmianą/ obniżeniem poziomu wód gruntowych i zmianą retencji obszaru zlewni, zanikiem obszarów podmokłych oraz	Przywrócenie dwufunkcyjności urządzeń melioracyjnych; wdrażanie zabiegów agrotechnicznych zwiększających retencję glebową.	

	ograniczenie ładunków biogenów odprowadzanych przez system z tych obszarów. Wpływ pośredni korzystny na zasoby wód podziemnych przez spowolnienie odpływu wód i ograniczenie zapotrzebowania na wodę dla nawodnień rolniczych w wyniku realizacji systemów melioracyjnych.	przyspieszeniem procesu eutrofizacji poprzez zwiększenie odpływu substancji biogenych z terenów rolniczych do wód powierzchniowych.		
	+1/średnie	-1/niskie		
	<u>Oddziaływanie (w czasie eksploatacji):</u> nieznaczne, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne i ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, odwracalne Nie przewiduje się negatywnego wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych JCWP i JCWPd		
Działania: budowa/modernizacja sieci kanalizacji deszczowej				
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Potencjalny pozytywny wpływ na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych JCWP i JCWPd.	Na etapie realizacji prac budowlanych i modernizacyjnych mogą wystąpić potencjalne krótkotrwałe i o ograniczonym do zasięgu prowadzonych prac oddziaływania na wody. Odprowadzanie wód opadowych kanalizacją deszczową przyczynia się do pomniejszania zasobów zlewni.	Zwiększenie retencji i zagospodarowanie wód opadowych oraz roztopowych w miejscu ich powstania, zwiększanie udziału powierzchni biologicznie czynnych i terenów przepuszczalnych; redukcja odpływu z powierzchni uszczelnionych. Stosowanie rozwiązań BZI / NBS.	
	+2/średnie	-1/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, długoterminowe,	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednio/pośrednio,		

	bezpośrednie, stałe, lokalne i ponadlokalne, trwałe	krótkotrwałe/epizodyczne, lokalne, odwracalne		
Działania: wsparcie dla służb ratunkowych, rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury, rozwój zieleni miejskiej, alternatywne źródła zasilania w wodę (zagospodarowanie deszczówki)				
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Potencjalny pozytywny wpływ: poprawa jakości JWCP – potencjalny pozytywny wpływ na stan ekologiczny i chemiczny wód (zmniejszenie odpływu zanieczyszczeń z powierzchni zlewni miejskich); zmniejszenie presji na elementy biologiczne; zwiększenie dostępności zasobów wodnych (zatrzymanie wód w zlewni przekłada się na mniejsze zapotrzebowania np. na pobór wód dla celów utrzymania terenów zieleni miejskiej). Wsparcie dla służb ratunkowych – potencjalny pozytywny wpływ przez zmniejszenie skutków awarii (np. wycieku substancji szkodliwych) /sytuacji kryzysowych (np. podtopień) na stan JCW.	Negatywny wpływ może być wynikiem prac związanych z realizacją przedsięwzięć o charakterze budowlanym (w zależności od rodzaju inwestycji). Jednak oddziaływanie to będzie miało charakter chwilowy w czasie trwania prac budowlanych oraz ograniczony do terenu prowadzenia tych prac.	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych.	-
	+2/wysokie	-1/ niskie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie i pośrednie długoterminowe, skumulowane, stałe,	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, odwracalne		

	lokalne i ponadlokalne, trwałe Potencjalny pozytywny wpływ na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych JCWP i JCWPd			
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Tworzenie obiektów zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych	Budowa zbiorników wodnych spowoduje utratę siedlisk Natura 2000 (PLB180002 – Beskid Niski, PLH180001 – Ostoja Magurska, PLH180015 – Łysa Góra), zmianę stosunków wodnych i przekształci ekosystem wód płynących w ekosystem wód stojących, zaburzy krajobraz, przyczyni się do przerwania korytarzy ekologicznych. Niektóre inwestycje wpływają negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych uzyskały odstępstwo z art. 66 ustawy Prawo Wodne.	Utrzymanie mimo znaczącego negatywnego wpływu na środowisko realizacji budowy zbiorników wymagać będzie działań kompensacyjnych¹¹.	Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że bardziej skutecznymi rozwiązaniami są, i znacznie mniej ingerującym w środowisko, działania bazujące na naturze czyli wykorzystanie naturalnej retencji wody w krajobrazie. Aby uniknąć budowy zbiorników wodnych można wdrożyć system retencji krajobrazowej¹² na obszarze zlewni postulowanego zbiornika.
	+1/wysokie	-3/b. wysokie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, długoterminowe, lokalne, stałe, trwałe	<u>Oddziaływania:</u> zupełne, bezpośrednie, dwuterminalowe, stałe, lokalne, nieodwracalne		
Przyroda w tym różnorodność	Rozwój zielonej infrastruktury na terenach zurbanizowanych.		W przypadku budowy zbiornika konieczne są działania mitygujące i kompensacyjne dla	Aby uniknąć budowy zbiornika wodnego można

¹¹ Działania kompensacyjne polegają na ...*op. cit.*

¹² Na wzrost poziomu magazynowanej wody ... *op. cit.* k

biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	+1/wysokie	-3/b. wysokie	środowiska wodnego, np. przepławki dla ryb, a także odtwarzanie siedlisk lądowych..	wdrożyć system retencji krajobrazowej¹³ na obszarze zlewni postulowanego zbiornika.
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, długoterminowe, lokalne, stałe, trwałe	<u>Oddziaływania:</u> zupełne, bezpośrednie, dwuterminalowe, stałe, lokalne, nieodwracalne		
Hałas	Oddziaływanie nikłe albo brak	W trakcie budowy może nastąpić wzrost natężenia hałasu.	Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć uciążliwość hałasu do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania prawa.	-
	-	-1/niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, lokalne, epizodyczne, odwracalne		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Rozpowszechnienie rozwiązań korzystnych w postaci zielono-błękitnej infrastruktury długoterminowo, stałe i lokalnie będzie korzystnie <u>wpływać</u> na świadomość ekologiczną.	Utrwalanie podejścia hydrotechnicznego do gospodarowania wodą będzie niekorzystnie wpływać na świadomość ekologiczną.	Zwiększenie edukacji lokalnej dotyczącej zielono-błękitnej infrastruktury i podejścia krajobrazowego do retencji wody, poprzez aktywizację społeczną różnych grup mieszkańców. W przypadku przyjęcia rozwiązań alternatywnych, o których pisano powyżej sprawa staje się bez przedmiotowa.	-
	+1/niskie	-1/niska		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne wtórne, długoterminowe, stałe, ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, pośrednio, okresowe, ponadlokalne, częściowo odwracalne		
	Oddziaływanie nikłe albo brak	W przypadku wybudowania zapory istnieje prawdopodobieństwo jej	Ścisła kontrola nad budową zapory jak i stworzenie systemu zabezpieczającego	

¹³ Jak wyżej.

Zagrożenia poważnymi awariami		uszkodzenia czy pęknięcia czy zniszczenia.	przed jej uszkodzeniem czy zniszczeniem jednocześnie przygotowanie systemu zarządzania kryzysowego do akcji ratunkowej.
	-	+3/b. niskie	
	-	<u>Oddziaływanie:</u> zupełne, bezpośrednie, pośrednie i wtórne, skumulowane, długoterminowe, epizodyczne, regionalny, nieodwracalne	

5.2.13 Obszar aktywności Kierunek działania 3.2. Ograniczenie zjawiska niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej budynków i infrastruktury

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Rozwój OZE i poprawa efektywności energetyczne przyczynią się do ograniczenia zanieczyszczeń powietrza i emisji gazów cieplarnianych.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+3/b. wysokie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednie/wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne, globalne, trwałe	-		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Ograniczenie uwalnianych do powietrza zanieczyszczeń trafiających do zbiorników wodnych/części wód powierzchniowych (ograniczenie depozycji	Na etapie realizacji prac budowlanych i modernizacyjnych w ramach planowanych w SRPL przedsięwzięć inwestycyjnych mogą wystąpić potencjalne krótkotrwałe i o ograniczonym do zasięgu prowadzonych prac oddziaływania na wody.	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych.	-

	atmosferycznej, potencjalnie pozytywnie wpłynie na parametry fizykochemiczne i stan chemiczny wód.			
	+1/niskie	-1/ średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, pośrednie, skumulowane, długoterminowe, stałe, lokalne i ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, pośrednie/bezpośrednie, krótko- lub średnioterminowe, epizodyczne, miejscowe, odwracalne Potencjalny brak wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych JCWP i JCWPd		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, które mogą przedostawać się do gleby.	Zajmowanie terenu pod farmy wiatrowe i fotowoltaiczne.	Lokalizacja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego albo ograniczająca zajmowanie terenów o korzystnych warunkach glebowych.	-
	+1/niskie	-1/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, skumulowane, długoterminowe, stałe, miejscowe, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, miejscowe, nieodwracalne		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, które mogą przyczyniać się do zapewnienia lepszych warunków do wzrostu roślin, zmniejszenie presji na wycinanie lasów do celów grzewczych.	Zajmowanie terenu i oddziaływanie na przyrodę ożywioną farm wiatrowych i fotowoltaicznych.	Lokalizacja zgodna z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego albo ograniczająca zajmowanie terenów objętych ochroną jak i także z wykorzystaniem analizy co do przelotów ptaków.	-
	+1/niskie	-2/średnie		

	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, skumulowane, stałe, miejscowe, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, miejscowe, nieodwracalne		
Hałas	Oddziaływanie nikłe albo brak	Rozwój OZE może lokalnie powodować hałas (wiatraki).	Niezbędny jest przyjęcie jako minimum odległości 500 m od zabudowań mieszkalnych i każdorazowo ustalać lokalizacje w zależności od warunków lokalnych chyba, że teren został wyznaczony w miejscowym planie przestrzennego zagospodarowania.	-
	-	-2/wysokie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, długoterminowe, okresowe, miejscowe, nieodwracalne		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Rozwój sieci elektroenergetycznych może wpłynąć na wzrost poziomu natężenia promieniowania.	Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć uciążliwość promieniowania do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania prawa.	-
	-	-1/niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, lokalne, stałe, nieodwracalne		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Rozwój OZE i poprawa efektywności energetycznej istotnie wpłynie na wzrost poziomu świadomości klimatyczno-ekologicznej.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+2/wysokie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe.	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		

	-	-		

5.2.14 Obszar aktywności: Kierunek działania 3.3. Rozwój produkcji, magazynowania i dystrybucji energii z OZE

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Rozwój OZE i poprawa efektywności energetyczne przyczynią się do ograniczenia zanieczyszczeń powietrza i emisji gazów cieplarnianych.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+3/B. wysokie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednie/wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne, globalne, trwałe	-		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Ograniczenie uwalnianych do powietrza zanieczyszczeń trafiających do zbiorników wodnych/ części wód powierzchniowych (ograniczenie depozycji atmosferycznej, potencjalnie pozytywnie wpłynie na parametry fizykochemiczne i stan chemiczny wód.	Przegrodzenie rzeki budowlą spiętrzającą wodę (rozważana budowa elektrowni szczytowo-pompowej w Myscovej, budowa innych (niskospadowych i ultraniskospadowych) elektrowni wodnych) powoduje fragmentację rzeki, zmiany przepływu i temperatury wody, zatrzymanie transportu osadów i przecięcie szlaków migracyjnych ryb i organizmów wodnych, obniżenie poziomu wód w rzece i wód gruntowych, zmianę stosunków wodnych na pobliskich terenach, akumulację zanieczyszczeń, spadek	Prowadzenie działań z wykorzystaniem najnowszych technologii i doświadczeń z rozwiązaniami technicznymi w zakresie hydrotechniki służącym do produkcji energii elektrycznej.	Rozważenie alternatywnego sposobu produkcji i magazynowania energii elektrycznej oraz stabilizacji sieci i kompensacji wpływu zmiennych źródeł OZE np. zintegrowane lokalizowanie farm słonecznych i wiatrowych (tzw. <i>cable pooling</i>).

		natlenienia, a także zakwity toksycznych glonów. <u>Rozważane inwestycje należą do inwestycji negatywnie wpływających na stan JCWP i JCWPd oraz mogące powodować nieosiągnięcie celów środowiskowych.</u>		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, które mogą przedostawać się do gleby.	Zajmowanie powierzchni w tym gleby przez nowe instalacje OZE i sieci energetyczne, elektrownie szczytowo-pompową. Wraz z rozwojem instalacji należy liczyć się z powstawaniem odpadów po likwidowanych instalacjach OZE i magazynach.	W miejscach przekształcenia gleb (budowy zbiorników i instalacji) wskazane jest zachowanie wierzchnich warstw gleby do rekultywacji gleb i powierzchni ziemi w innych miejscach, np. gdzie tworzona będzie zielona infrastruktura w miastach. Przygotowanie się do pojawienia się nowego rodzaju odpadów związanych z instalacjami OZE i magazynami.	-
	+1/niskie	-3/wysokie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, stałe, miejscowe, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne/ponadlokalne, nieodwracalne/ częściowo odwracalne		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, które negatywnie oddziałują na środowisko przyrodnicze.	Nowe instalacje OZE, sieci energetyczne mogą niekorzystnie wpływać na krajobraz, ptaki i organizmy wodne,	W obszarach chronionych tworzenie instalacji słonecznych w formule instalacji dachowych, a nie naziemnych. Odpowiedni dobór lokalizacji instalacji wiatrowych ze względu na przebieg korytarzy ekologicznych ptaków.	
	+1/niskie	-2/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, stałe, miejscowe, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalnie, bezpośrednie, długoterminowe, stałe/okresowe, miejscowe, nieodwracalne		
Hałas	Oddziaływanie nikłe albo brak	Rozwój OZE może lokalnie powodować hałas (wiatraki).	Niezbędnym jest przyjęcie jako minimum odległości 500 m od	-

	-	-2/wysokie	zabudowań mieszkalnych i każdorazowo ustalać lokalizacje w zależności od warunków lokalnych chyba, że teren został wyznaczony w miejscowym planie przestrzennego zagospodarowania.	
	-	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, długoterminowe, okresowe, miejscowe, nieodwracalne		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Rozwój sieci elektroenergetycznych może wpłynąć na wzrost poziomu natężenia promieniowania.		Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć uciążliwość promieniowania do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania prawa.
	-	-1/niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, lokalne, stałe, nieodwracalne		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Rozwój OZE istotnie wpłynie na wzrost poziomu świadomości klimatyczno-ekologicznej.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+2/wysokie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe.	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		

5.2.15 Obszar aktywności: Kierunek działania 3.4. Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury i usług kluczowych dla środowiska „Dorzecza Wisłoki”

Elementy oceny	Oddziaływania		

	Pozytywne	Negatywne	Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Rozwój infrastruktury gazowej i użytkowania gazu wpłynie na poprawę jakości powietrza.	Rozwój infrastruktury gazowej i użytkowania gazu przyczyni się do wzrostu emisji gazów cieplarnianych.	Ze względu na to że spalanie gazu ziemnego powoduje emisję gazów cieplarnianych zdecydowanie trzeba ograniczyć jego wykorzystywanie na rzecz poprawy efektywności energetycznej, rozwoju OZE a w przyszłości rozwój energetyki zielonego wodoru.	Zdecydowanie odejście do spalania gazu ziemnego dla celów energetycznych w wyniku znacznych i szybszych działań na rzecz poprawy efektywności energetyczne wraz za zarządzaniem energią oraz rozwój lokalnych hybrydowych systemów energetycznych w oparciu o OZE.
	+2/wysokie (PO)	(KL)-2/wysokie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe.	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, globalne, odwracalne.		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Budowa i modernizacja infrastruktury sieciowej (kanalizacyjnej, wodociągowej), budowa/modernizacja oczyszczalni ścieków, budowa/modernizacja nowych ujęć wody (w tym podziemnych), budowa/modernizacja stacji uzdatniania wody, wsparcie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, budowa/modernizacja PSZOK-ów i RIPOK-ów na etapie użytkowania potencjalnie	Oddziaływanie na wody o charakterze krótkotrwałym na etapie budowy, przebudowy i modernizacji infrastruktury, uzbrajania terenów inwestycyjnych	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych. M.in. usuwanie mas ziemi do wykorzystania w innym miejscu, usuwanie gruzu betonowego i ceglanego do zagospodarowania w innym miejscu.	-

	pozytywnie wpłynie na stan wód powierzchniowych (głównie przez ograniczenie wprowadzania do wód substancji biogenych i toksycznych) oraz potencjalnie zapobiegnie lub ograniczy dopływ zanieczyszczeń do wód podziemnych i zapobiegnie pogarszaniu się stanu wód podziemnych.			
	+2/średnie	-2/średnie		-
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie/, długoterminowe, stałe, ponadlokalne i regionalne, trwałe Potencjalny pozytywny wpływ na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych JCWP i JCWPd	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednio/pośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, odwracalne		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Zwiększenie skali selektywnej zbiórki i przetwarzania odpadów, oczyszczania ścieków – korzystne oddziaływanie	Budowa infrastruktury sieciowej i obiektów wodociągowych i kanalizacyjnych lub innych usług sieciowych – lokalne zmiany na powierzchni ziemi.	W miejscach przekształcenia gleb (budowy zbiorników i instalacji) wskazane jest zachowanie wierzchnich warstw gleby do rekultywacji gleb i powierzchni ziemi w innych miejscach, np. gdzie tworzona będzie zielona infrastruktura w miastach.	-
	+1/wysokie	-1/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednio/pośrednie, długoterminowe, stałe i okresowe, lokalne i ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, krótkoterminowe, okresowe, miejscowe/lokalne		

Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Zwiększenie skali selektywnej zbiórki i przetwarzania odpadów, oczyszczania ścieków – korzystne oddziaływanie	Budowa infrastruktury sieciowej i obiektów wodociągowych i kanalizacyjnych lub innych usług sieciowych niekorzystne oddziaływanie na przyrodę w trakcie budowy jak i eksploatacji.	Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć ich uciążliwość do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania prawa.	-
	+1/wysokie	-1/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednie/pośrednie, długoterminowe, stałe i okresowe, lokalne i ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, krótkoterminowe, okresowe, miejscowe/lokalne		
Hałas	Oddziaływanie nikłe albo brak	W trakcie budowy może nastąpić wzrost natężenia hałasu.	Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć uciążliwość hałasu do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania prawa.	-
	-	- 1/niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, lokalne, epizodyczne, odwracalne		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak		
	-	-		
	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Stworzenie centrów edukacji ekologicznej i zielonej przedsiębiorczości wraz z selekcją i recyklingiem odpadów komunalnych istotnie wpłyną na wzrost poziomu świadomości klimatyczno-ekologicznej.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+3/wysokie	-		

	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednie/pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Wybuch gazu z gazociągu z negatywnym oddziaływaniem na ludzi i przyrodę.	Ścisłe monitorowanie gazociągu zwłaszcza wycieków z niego.	-
	-	-2/ b. niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednio/pośrednio, krótkoterminowe, epizodyczne, lokalne, odwracalne		

5.2.16 Obszar aktywności: Cel 4. — Bezpieczna i nowoczesna infrastruktura zapewniająca warunki dla zrównoważonego rozwoju

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Rozbudowa infrastruktury drogowej i kolejowej będzie miała korzystny wpływ poprawiając dostępność wraz z rozwojem transportu publicznego ograniczy emisje z pojazdów.	Rozbudowa infrastruktury drogowej i kolejowej będzie miała wpływ negatywny w postaci wzrostu emisji gazów cieplarnianych zarówno lokalnie jak i ponad lokalnie, a także negatywne oddziaływanie w trakcie budowy (pylenie, emisje gazów cieplarnianych).	Wielkość i skala emisji gazów cieplarnianych z korzystania z infrastruktury zależna będzie z jednej strony od produkcji energii elektrycznej, czy z paliw kopalnych czy odnawialnych, oraz od skali wprowadzania pojazdów zeroemisyjnych. Proces ten dzieje się a można wzmocnić go kampanią edukacyjno-informacyjną. Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć zanieczyszczenie powietrza	-
	+2/średnie (PO, KL)	-1/średnie (PO, KL)		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, pośrednio, długoterminowe, stałe, lokalnie i globalnie, nieodwracalne	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednio/pośrednie, średnio- i krótkoterminowe, okresowe i epizodyczne, stałe, lokalne, globalnie, odwracalne		

			(PO) i emisje gazów cieplarnianych do niezbędnego minimum (KL).	
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Planowanie przestrzenne może przynieść pozytywny efekt w postaci poprawy gospodarowania wodą. Mniejsza ilość składników zanieczyszczeń atmosferycznych przedostających się do wód wynikająca z ograniczenia emisji z transportu samochodowego potencjalnie pozytywnie wpłynie na parametry fizykochemiczne i stan chemiczny wód.	Oddziaływanie na wody w okresie trwania robót budowlanych i modernizacyjnych. Potencjalny wzrost emisji z transportu samochodowego (indywidualnego) spowodowanego polepszeniem warunków przemieszczania się drogami.	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych. Działania ograniczające przemieszczanie i osadzanie na powierzchni ziemi składników zanieczyszczeń atmosferycznych i przedostawanie się do wód; stosowanie BAT.	-
	+1/niskie	-2/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne/pośrednie, skumulowane, średnio- i długoterminowe, lokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednio/pośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, odwracalne Potencjalny brak wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych JCWP i JCWPd		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Porządkowanie struktury przestrzennej.	Budowa infrastruktury transportowej oraz zajmowanie, przekształcenie terenu na cele transportowe.	W miejscach przekształcenia gleb wskazane jest zachowanie wierzchnich warstw gleby do rekultywacji gleb i powierzchni ziemi w innych miejscach, np. gdzie tworzona będzie zielona infrastruktura w miastach. Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych,	=
	+1/średnie	-2/wysokie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne i ponadlokalne, trwałe.	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, krótko- i długoterminowe, okresowe/stałe, lokalne, nieodwracalne		

			w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć uciążliwość hałasu do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania prawa.	
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Porządkowanie struktury przestrzennej.	Budowa infrastruktury transportowej oraz zajmowanie, przekształcenie terenu na cele transportowe.	W miejscach przekształcenia gleb wskazane jest zachowanie wierzchnich warstw gleby do rekultywacji gleb i powierzchni ziemi w innych miejscach, np. gdzie tworzona będzie zielona infrastruktura w miastach. Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć uciążliwość hałasu do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania prawa.	-
	+1/średnie	-2/wysokie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne i ponadlokalne, trwałe.	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, krótko-długoterminowe, okresowe/stałe, lokalne, nieodwracalne		
Hałas	Płynność ruchu drogowego jak i ograniczenie liczby pojazdów indywidualnych na rzecz transportu publicznego czy urządzeń transportu osobistego ograniczy oddziaływanie hałasu.	W okresie trwania robót budowlanych i modernizacyjnych negatywne oddziaływanie hałasu. Wzmożony ruch pojazdów wpłynie na podniesienie wzrost poziomu hałasu.	Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć uciążliwość hałasu do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania prawa. Wprowadzenie rozwiązań technicznych ograniczających występowanie i natężenie hałasu.	-
	+ 1/średnie	- 1/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie (budowa):</u> zauważalne, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, odwracalne <u>Oddziaływanie (ruch pojazdów):</u> zauważalne, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, odwracalne.		

Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak		-
	-	-		
	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Rozwój transportu publicznego może sprzyjać wzrostowi świadomości klimatyczno-ekologicznej.	Rozwój infrastruktury drogowej może sprzyjać zwiększonemu korzystaniu z transportu indywidualnego ograniczając pro klimatyczne zachowania użytkowników.	Konieczna jest permanentna kampania na rzecz ograniczania potrzeb transportowych oraz wykorzystywania w szerszym zakresie transportu publicznego.	-
	+1/niskie	- 1/ średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórnie, długoterminowo, stale, ponadlokalnie, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, stale, ponadlokalne, odwracalne		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Rozwój infrastruktury transportowej będzie sprzyjał transportowi towarowemu w tym przewożeniu ładunków niebezpiecznych (np. paliwa transportowe).	Konieczność monitorowania przewożenia ładunków niebezpiecznych oraz przygotowanie do skutecznego działania służb zarządzania kryzysowego.	-
	-	- 1/b. niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednie/pośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, częściowo odwracalne.		

5.2.17 Obszar aktywności: Kierunek działania 4.1. Integracja oraz rozwój infrastruktury komunikacyjnej i zintegrowanego transportu zbiorowego

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		

Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Usprawnienie ruchu, wzrost znacznie transportu publicznego oraz rozwój urządzeń transportu osobistego wpłyną na poprawę jakości powietrza.	Wzrost nasilenia ruchu samochodowego przyczyni się do wzrostu emisji gazów cieplarnianych, także w trakcie budowy infrastruktury liczyć się należy ze wzrostem zwłaszcza zapylenia i emisji gazów cieplarnianych.	Wielkość i skala emisji gazów cieplarnianych z korzystania z infrastruktury zależna będzie od skali wprowadzania pojazdów zeroemisyjnych oraz przechodzenia na wytwarzanie energii elektrycznej z OZE. Proces ten dzieje się a można wzmocnić go kampanią edukacyjno-informacyjną. Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć zanieczyszczenie powietrza (PO) i emisje gazów cieplarnianych do niezbędnego minimum (KL).	-
	+1/średnie/niskie(PO)	-2/średnie/niskie(PO, KL)		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, długoterminowe i krótkoterminowe, stałe, lokalne i globalne, nieodwracalne.	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie/pośrednie długoterminowe i krótkoterminowe, stałe i epizodyczne, lokalne i globalne, odwracalne, .		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Mniejsza emisja zanieczyszczeń do powietrza (pochodząca ze spalania paliw, ze ścierania opon samochodowych) przekłada się na mniejszą ilość składników zanieczyszczeń atmosferycznych przedostających się do wód i potencjalnie pozytywnie wpłynie na parametry fizykochemiczne i stan chemiczny wód.	Oddziaływanie na wody o charakterze krótkotrwałym na etapie budowy, przebudowy i modernizacji infrastruktury, uzbrajania terenów inwestycyjnych w szczególności, gdy będą one zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie cieków lub zbiorników wodnych. Możliwość wystąpienia zaburzenia stosunków wodnych w sąsiedztwie prac oraz możliwość zrzutów wód z odwodnień budowlanych do cieków naturalnych, kanałów i rowów. Na etapie eksploatacji: wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza spowodowany wzrostem natężenia ruchu samochodowego wynikającego z poprawy jakości i przepustowości dróg (zgodnie z twierdzeniem Lewisa-	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych. M.in. składowane materiały budowlane i odpady z budowy muszą być właściwie zabezpieczone i znajdować się poza zasięgiem wód powierzchniowych i gruntowych oraz podlegać zabezpieczeniu przed rozprzestrzenieniem się poza miejsce składowania (w tym również przed wezbrzeniami); Stosowanie sprawnego technicznie sprzętu; instrukcja działania na wypadek uwolnienia zanieczyszczającej substancji lub odpadów do wody; Rekultywacja terenu po zakończeniu prac budowlanych. Stosowanie zieleni i rozwiązań BZI pełniących funkcję oczyszczającą wody	

		Mogridge'a poszerzenie dróg w miastach nie prowadzi do mniejszego na nich zatłoczenia, ponieważ liczba samochodów korzystających z takiej drogi powiększa się tak, aby wypełnić dostępną przestrzeń) przekładający się na wzrost ilości składników zanieczyszczeń atmosferycznych przedostających się do wód.	sptywające z dróg, parkingów i innych nawierzchni utwardzonych	
	+1/niskie	-2/ średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, pośrednie, skumulowane, długoterminowe, epizodyczne, miejscowe, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie/pośrednie, skumulowane, średnioterminowe, okresowe, lokalne, odwracalne Potencjalny brak wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych JCWP i JCWPd		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Porządkowanie struktury przestrzennej.	Budowa infrastruktury transportowej oraz zajmowanie, przekształcenie terenu na cele transportowe.	W miejscach przekształcenia gleb wskazane jest zachowanie wierzchnich warstw gleby do rekultywacji gleb i powierzchni ziemi w innych miejscach, np. gdzie tworzona będzie zielona infrastruktura w miastach. Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć uciążliwość hałasu do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania prawa.	-
	+1/średnie	-2/wysokie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne i ponadlokalne, trwałe.	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, krótko-długoterminowe, okresowe/stałe, lokalne, nieodwracalne		
Przyroda w tym różnorodność	Porządkowanie struktury przestrzennej.	Budowa infrastruktury transportowej oraz zajmowanie, przekształcenie terenu na cele transportowe.	Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych,	

biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	+1/średnie	-2/wysokie	w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć uciążliwość budowy do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania prawa.	
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne i ponadlokalne, trwałe.	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, krótko-długoterminowe, okresowe/stałe, lokalne, nieodwracalne		
Hałas	Płynność ruchu drogowego jak i ograniczenie liczby pojazdów indywidualnych na rzecz transportu publicznego czy urządzeń transportu osobistego ograniczy oddziaływanie hałasu.	W okresie trwania robót budowlanych i modernizacyjnych negatywne oddziaływanie hałasu. Wzmożony ruch pojazdów wpłynie na podniesienie wzrost poziomu hałasu.	Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć uciążliwość hałasu do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania prawa. Wprowadzenie rozwiązań technicznych ograniczających występowanie i natężenie hałasu.	
	+ 1/średnie	- 1/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie (budowa):</u> zauważalne, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, odwracalne <u>Oddziaływanie (ruch pojazdów):</u> zauważalne, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, odwracalne.		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	--	-
	-	-		
	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Rozwój transportu publicznego może sprzyjać wzrostowi świadomości klimatyczno-ekologicznej.	Rozwój infrastruktury drogowej może sprzyjać zwiększonemu korzystaniu z transportu indywidualnego ograniczając pro klimatyczne zachowania użytkowników.	Konieczna jest permanentna kampania na rzecz ograniczania potrzeb transportowych oraz wykorzystywania w szerszym zakresie transportu publicznego.	
	+2/wysoki	- 1/ średnie		

	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórnie, długoterminowo, stałe, ponadlokalnie, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, stałe, ponadlokalne, odwracalne		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Rozwój infrastruktury transportowej będzie sprzyjał transportowi towarowemu w tym przewożeniu ładunków niebezpiecznych (np. paliwa transportowe).	Konieczność monitorowania przewożenia ładunków niebezpiecznych oraz przygotowanie do skutecznego działania służb zarządzania kryzysowego.	
	-	- 1/b. niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednie/pośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, częściowo odwracalne.		

5.2.18 Obszar aktywności: Kierunek działania 4.2. Poprawa jakości i bezpieczeństwa przestrzeni publicznych

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Uporządkowanie struktury, poprawa przewietrzanie, ograniczenie transportu (rozlewanie) wpływą korzystanie.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, nieodwracalne.	-		
	Działania z zakresu planowania przestrzennego, przez zwiększenie udziału terenów	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-

Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego dają szansę na zwiększenie retencyjności terenów, a co za tym idzie potencjalnie korzystnie wpłyną na kształtowanie zasobów wodnych i w długim okresie wspierają poprawę stanu wód.			
	+1/b. niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe Potencjalny brak wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych JCWP i JCWPd.	-		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Drobne inwestycje ekologiczne w przestrzeni publicznej, odejście od rozpraszania zabudowy, ochrona terenów biologicznie czynnych	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/wysokie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie/pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	-		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Drobne inwestycje w zieloną infrastrukturę w przestrzeni publicznej, odejście od rozpraszania zabudowy, ochrona terenów biologicznie czynnych.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-

	+1/wysokie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie/pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	-		
Hałas	Rozwój planowania przestrzennego (możliwość uwzględnienia zagadnień dotyczących hałasu) rewitalizacja, poprawa jakości przestrzeni publicznej, systemy monitoringu wizyjnego, itp. wpłyną w perspektywie średnio i długoterminowej na podniesienie jakości życia mieszkańców.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+ 2/średnie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	-		
Promieniowanie	Rozwój planowania przestrzennego (możliwość uwzględnienia zagadnień dotyczących promieniowania) wpłyną w perspektywie średnio i długoterminowej na podniesienie jakości życia mieszkańców.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+ 1/niskie	-		

	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Porządkowanie struktury przestrzennej pośrednio wpłynie na podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne trwałe	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Rozwój planowania przestrzennego, rewitalizacja, poprawa jakości przestrzeni publicznej, systemu monitoringu wizyjnego, itp. mogą przyczynić się do ograniczenia zaistnienia jak i siły oddziaływania poważnych awarii.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+ 1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	-		

5.2.19 Obszar aktywności: Ustalenia i rekomendacje o charakterze ogólnym

Elementy oceny	Oddziaływania		

	Pozytywne	Negatywne	Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Oddziaływanie przyczyniające się do popraw powietrza lokalnie wraz utrzymanie zdolności do pochłaniania CO ₂ .	Rozwój transportu negatywne oddziaływanie - wzrost emisji gazów cieplarnianych.	Wielkość i skala emisji gazów cieplarnianych z korzystania z infrastruktury zależna będzie od skali wprowadzania pojazdów zeroemisyjnych. Proces ten dzieje się a można wzmocnić go kampanią edukacyjno-informacyjną.	-
	+1/średnie (KL), (PO)	-1/niskie (KL)		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie/pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne i globalne, nieodwracalne.	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie/pośrednie, długoterminowe, okresowe, lokalne i globalne, odwracalne.		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Utrzymanie obszarów cennych przyrodniczo oraz korytarzy ekologicznych wraz z dolinami rzecznyymi zachowując ich jak najwyższy standard przyrodniczy i ekologiczny może potencjalnie mieć pozytywny wpływ na stan wód i osiągnięcie celów środowiskowych.	Priorytetyzacja inwestycji o dużym (np. zbiorniki wodne) lub średnim (turystyka) negatywnym oddziaływaniu za zasoby wodne (zwiększony popyt) oraz na stan JCWP i JCWPd	Utrzymanie mimo znaczącego negatywnego wpływu na środowisko realizacji budowy zbiorników wymagać będzie działań kompensacyjnych ¹⁴ .	Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że bardziej skutecznymi rozwiązaniami są, i znacznie mniej ingerującym w środowisko, działania bazujące na naturze czyli wykorzystanie naturalnej retencji wody w krajobrazie. Aby uniknąć budowy zbiorników wodnych można wdrożyć system retencji krajobrazowej¹⁵ na
	+1/niskie	-2/3/wysokie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednie/pośrednie, długoterminowe, lokalne/ponadlokalne, nieodwracalne		

¹⁴ Działania kompensacyjne polegają na ...*op. cit.*

¹⁵ Na wzrost poziomu magazynowanej wody ... *op. cit.* k

	stałe, lokalne/ponadlokalne/ regionalne, trwałe			obszarze zlewni postulowanego zbiornika.
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Porządkowanie struktury przestrzennej.	Budowa infrastruktury transportowej oraz zajmowanie, przekształcenie terenu na cele transportowe.	W miejscach przekształcenia gleb wskazane jest zachowanie wierzchnich warstw gleby do rekultywacji gleb i powierzchni ziemi w innych miejscach, np. gdzie tworzona będzie zielona infrastruktura w miastach. Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć uciążliwość do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania prawa.	-
	+1/średnie	-1/wysokie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, wtórne, długoterminowe, stałe, lokalne i ponadlokalne, trwałe.	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, krótko- długoterminowe, okresowe/stałe, lokalne, nieodwracalne		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Porządkowanie struktury przestrzennej, utrzymanie korytarzy ekologicznych	Rozwój infrastruktury transportowej i energetycznej, w tym wodnej	Działania kompensacyjne w postaci odtwarzania terenów przyrodniczych. Tworzenie przejść dla zwierząt. Rozwój małej retencji. Wydawanie decyzji lokalizacyjnych z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych, dbałość o rzetelność opracowań ekofizjograficznych w procesie planistycznym.	-
	+1/średnie	-1/wysokie		
Hałas	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		

Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Rozwój sieci elektroenergetycznych może wpłynąć na wzrost poziomu natężenia promieniowania.	Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć uciążliwość promieniowania do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania prawa.	-
	-	-1/niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, lokalne, stałe, nieodwracalne		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		

5.2.20 Obszar aktywności: Ustalenia i rekomendacje o charakterze szczegółowym - ośrodki osadnicze

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Koncentracja osadnictwa wpłynie na ograniczenie potrzeb transportowych tzn. ograniczenie emisji do powietrza, a także możliwość dążenia do	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-

	samowystarczalności energetycznej. +1/średnie <u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, ponadlokalne, nieodwracalne.			
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Redukcja rozproszenia zabudowy, zajęcia terenu.	Oddziaływanie nikłe albo brak		-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, długoterminowe, stałe lokalne/ponadlokalne, trwałe	-		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Redukcja rozproszenia zabudowy, ochrona cennych terenów przyrodniczych	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, długoterminowe, stałe lokalne/ponadlokalne, trwałe	-		
Hałas	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	
	-	-		
	-	-		

Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	
	-	-		
	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	
	-	-		
	-	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	
	-	-		
	-	-		

5.2.21 Obszar aktywności: Ustalenia i rekomendacje o charakterze szczegółowym - korytarze powiązań drogowych

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Rozbudowa infrastruktury drogowej będzie służyła poprawie dostępności wraz z rozwojem transportu publicznego ograniczy bezpośrednio emisję z pojazdów.	Rozbudowa infrastruktury drogowej będzie miała negatywny w postaci wzrostu emisji gazów cieplarnianych, a także negatywne oddziaływanie w trakcie budowy (pylenie, emisje gazów cieplarnianych).	Wielkość i skala emisji gazów cieplarnianych z korzystania z infrastruktury zależna będzie z jednej strony od produkcji energii elektrycznej oraz od skali wprowadzania pojazdów zeroemisyjnych. Proces ten dzieje się a można wzmocnić go kampanią edukacyjno-informacyjną. Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie	
	+2/średnie (PO); +2/niskie (KL)	-2/niskie (PO)/ -1/niskie (KL)		
	<u>Oddziaływanie:</u> pośrednie i bezpośrednie,	<u>Oddziaływanie:</u> pośrednie i bezpośrednie, długoterminowe, stałe, lokalnie i globalnie, odwracalne.		

	długoterminowe, stałe, lokalnie i globalnie, odwracalne.		formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć zanieczyszczenie powietrza (PO) i emisje gazów cieplarnianych do niezbędnego minimum (KL).	
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie na wody w okresie trwania robót budowlanych i modernizacyjnych. Potencjalny wzrost emisji z transportu samochodowego (indywidualnego) spowodowanego polepszeniem warunków przemieszczania się drogami wpływ na wody.	Zachowanie najwyższej jakości standardów prowadzenia prac budowlanych – zgodność z wymogami prawnymi, w tym nałożonym zakresem decyzji uwarunkowań środowiskowych.	-
	-	-2/średnie	Działania ograniczające przemieszczanie i osadzanie na powierzchni ziemi składników zanieczyszczeń atmosferycznych i przedostawanie się do wód; stosowanie BAT.	
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednio/pośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, odwracalne Potencjalny brak wpływu na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych JCWP i JCWPd		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Przyroda w tym różnorodność	Zmniejszenie potoków ruchu na wybranych korytarzach drogowych.	Możliwe wzmocnienie potoków ruchu na wybranych korytarzach komunikacyjnych.	Działania kompensacyjne w postaci odtwarzania terenów przyrodniczych. Tworzenie	
	+1/niskie	-1/niskie		

biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, długoterminowe, stałe, ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, długoterminowe, stałe, ponadlokalne, odwracalne	przejąć dla zwierząt. Wydawanie decyzji lokalizacyjnych uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych.	
Hałas	Ograniczenie liczby pojazdów indywidualnych na rzecz transportu publicznego czy urządzeń transportu osobistego ograniczy oddziaływanie hałasu.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+ 1/średnie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	-		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Rozwój transportu publicznego może sprzyjać wzrostowi świadomości klimatyczno-ekologicznej.	Oddziaływanie nikłe albo brak		
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórnie, długoterminowo, stałe, ponadlokalnie, trwałe	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Rozwój infrastruktury transportowej będzie sprzyjał transportowi towarowemu w tym przewożeniu ładunków niebezpiecznych (np. paliwa transportowe).	Konieczność monitorowania przewożenia ładunków niebezpiecznych oraz przygotowanie do skutecznego	
	-	- 1/b. niskie		

	-	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednie/pośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, częściowo odwracalne.	działania służb zarządzania kryzysowego.	

5.2.22 *Obszar aktywności: Ustalenia i rekomendacje o charakterze szczegółowym - korytarze powiązań kolejowych i system powiązań autobusowych – sieć kolejowa, stacje i przystanki jako węzły (I=III), węzły powiązań z obszarami osadnictwa*

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Zbudowanie powiązań transportem publicznym wspieranym przez sieć umożliwiającą korzystanie z urządzeń transportu osobistego wpłynie na poprawę jakości powietrza i wpłynie korzystnie (zmniejszenie liczby samochodów indywidualnych). Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+2/ średnie (PO); +1 /niskie (KO)	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednio/pośrednio długoterminowe, stałe, lokalnie i globalnie, odwracalne.	-		
Wody powierzchniowe (WP)	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
Wody podziemne (WPd)	-	-		
	-	-		

Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Oddziaływanie nikłe albo brak	Budowa infrastruktury transportowej – lokalne zmiany na powierzchni ziemi.	W miejscach przekształcenia gleb wskazane jest zachowanie wierzchnich warstw gleby do rekultywacji gleb i powierzchni ziemi w innych miejscach, np. gdzie tworzona będzie zielona infrastruktura w miastach. Sprecyzowanie szczegółowych warunków na etapie formułowania właściwych decyzji administracyjnych, w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji, tak aby ograniczyć uciążliwość hałasu do niezbędnego minimum. Kontrola przestrzegania prawa.	-
	-	-1/średnie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, krótkoterminowy, okresowe, miejscowe/lokalne		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Możliwe wywołanie spadku ruchu kołowego w obszarach mniej zainwestowanych i jego wpływu na przyrodę.	Powstanie węzłów komunikacji zbiorowej, zwiększenie liczby połączeń autobusowych (ruchu drogowego pojazdów ciężkich).	Działania kompensacyjne w postaci odtwarzania terenów przyrodniczych. Tworzenie przejść dla zwierząt. Realizacja węzłów komunikacji zbiorowej z elementami zielono-błękitnej infrastruktury.	-
	+1/niskie	-1/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, wtórne, długoterminowe, stałe, ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, pośrednie, długoterminowe, stałe, ponadlokalne, częściowo odwracalne		
Hałas	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		

	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Rozwój kolejowego transportu publicznego wpłynie na podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczące, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Rozwój infrastruktury transportowej będzie sprzyjał transportowi towarowemu w tym przewożeniu ładunków niebezpiecznych (np. paliwa transportowe).	Konieczność monitorowania przewożenia ładunków niebezpiecznych oraz przygotowanie do skutecznego działania służb zarządzania kryzysowego.	
	-	- 1/b. niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednie/pośrednie, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, częściowo odwracalne.		

5.2.23 Obszar aktywności: Ustalenia i rekomendacje o charakterze szczegółowym - ponadlokalna zintegrowana strefa przyrodniczo-ekologiczna

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Sieć przyrodnicza przyczyni się do poprawy jakości powietrza, tworzenia korzystnego mikroklimatu a także umożliwi pochłaniania CO ₂ .	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+2/ średnie(PO); + /niskie (KL)	-		

	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie i pośrednie, skumulowane, _długoterminowe, stałe, lokalnie i globalnie, nieodwracalnie	-		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Potencjalny pozytywny wpływ na poprawę stanu wód powierzchniowych i podziemnych	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+2/średnie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednie/pośrednie, skumulowane, długoterminowe, stałe, ponadlokalne i regionalne, trwałe	-		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Tworzenie i utrzymanie systemu przyrodniczego, a w nim utrzymanie powierzchni ziemi i gleb w niezmiennym stanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+3/wysokie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie. Skumulowane, długoterminowe, stałe, lokalne/ponadlokalne, trwałe.	-		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Tworzenie i utrzymanie systemu przyrodniczego.	Negatywne wpływy zależne od konkretnych działań, jak np. nadmierna ingerencja w obudowę biologiczną cieków czy zalesianie prowadzone w niewłaściwych miejscach.	Dbłość o zachowanie obudowy biologicznej cieków oraz gospodarowanie w lasach minimalizujące drenaż stoków oraz przekształcenia cennych siedlisk, w tym starodrzewów.	-
	+3/wysokie	-1/średnie	Uwzględnienie korytarzy ekologicznych w dokumentach planistycznych gmin. Dbłość o aktualność i jakość opracowań ekofizjograficznych.	
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie. Skumulowane, długoterminowe, stałe, lokalne/ponadlokalne, trwałe..	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, średnioterminowe, okresowe, miejscowe/lokalne, odwracalne		

Hałas	Powstawanie obszarów ciszy będzie sprzyjać poprawie jakości życia.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/średnie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, miejscowe/lokalne, trwałe	-		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zbytki	Tworzenie i utrzymanie sieci powiązań przyrodniczych w korzystny sposób będzie wpływać na poziom świadomości i edukacji ekologicznej.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+3/ b. wysokie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		

5.2.24 Obszar aktywności: Ustalenia i rekomendacje o charakterze szczegółowym - ponadlokalna strefa rozwoju osadnictwa

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym	Koncentracja osadnictwa wpłynie na ograniczenie	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-

klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	potrzeb transportowych tzn. ograniczenie emisji do powietrza.			
	+1/ średnie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, globalne, nieodwracalne.	-		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Redukcja rozproszenia zabudowy, zajęcia terenu.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, długoterminowe, stałe lokalne/ponadlokalne, trwałe	-		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Redukcja rozproszenia zabudowy, ochrona cennych terenów przyrodniczych	Ponadlokalna strefa rozwoju osadnictwa przecina Południowy Korytarz Ekologiczny (klasyfikacja Jędrzejewskiego i in.), będącego jednym z kilku głównych korytarzy ekologicznych w skali kraju. Rozrywa to łączność ekologiczną północnej części dorzecza Wisłoki.	Wydawanie decyzji lokalizacyjnych z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych, dbałość o rzetelność opracowań ekofizjograficznych w procesie planistycznym.	-
	+1/niskie	-1/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, długoterminowe, stałe lokalne/ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, pośrednie, wtórne, długoterminowe, stałe, regionalne, nieodwracalne		
Hałas	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		

	-	-		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna, zabytki	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		

5.2.25 Obszar aktywności: Ustalenia i rekomendacje o charakterze szczegółowym - ponadlokalna strefa rozwoju aktywności gospodarczej

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Oddziaływanie nikłe albo brak	Zakładając rozwój mało uciążliwy aktywność gospodarcza może on w ograniczonej skali powodować zanieczyszczenie powietrza i wzrost zużycia energii, co może wpłynąć na emisję gazów cieplarnianych..	Zdecydowanie postawić na rozwój branż z zakresu zielonej gospodarki w nawiązaniu do taksonomii UE.	-
	-	- 1/niskie		

	-	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie i bezpośrednie, skumulowane, długoterminowe, stałe, lokalnie i globalnie		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Oddziaływanie nikłe albo brak	Tworzenie stref intensywnego zagospodarowania przemysłowego – wzrost ilości ścieków przemysłowych.	Wyposażenie nowo powstałych stref przemysłowych w wysoko sprawne systemy oczyszczania i ścieków oraz zagospodarowania osadów z oczyszczalni ścieków.	-
	-	- 1/niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie i bezpośrednie, skumulowane, długoterminowe, stałe, lokalnie		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Utrzymanie przemysłu z dala od terenów cennych przyrodniczo.	Tworzenie stref intensywnego zagospodarowania przemysłowego – przekształcenie powierzchni ziemi i gleb.	Zachowanie wierzchnich warstw gleby do wykorzystania w innych miejscach (rekultywacji), zastosowanie jak największej liczby rozwiązań zielono-błękitnej infrastruktury.	-
	+1/średnie	-2/wysokie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalna, bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, długoterminowe, stałe, lokalne ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednie, długoterminowe, stałe, miejscowe, nieodwracalne		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Utrzymanie przemysłu z dala od terenów cennych przyrodniczo.	Tworzenie stref intensywnego zagospodarowania przemysłowego w obrębie Południowego Korytarza Ekologicznego może stanowić zagrożenie.	Zachowanie wierzchnich warstw gleby do wykorzystania w innych miejscach (rekultywacji), zastosowanie jak największej liczby rozwiązań zielono-błękitnej infrastruktury. Wydawanie decyzji lokalizacyjnych z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych, dbałość o rzetelność opracowań ekofizjograficznych w procesie planistycznym.	-
	+1/średnie	-2/niskie		
	<u>Oddziaływanie:</u> skumulowane, długoterminowe, stałe, miejscowe lub ponadlokalne	<u>Oddziaływanie:</u> duże, bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, długoterminowe, stałe, miejscowe, nieodwracalne		

Hałas	Oddziaływanie nikłe albo brak	Tworzenie stref intensywnego zagospodarowania przemysłowego – lokalizowanie uciążliwych zakładów.	Na etapie projektowania i decyzji lokalizacyjne zapewnienie dotrzymywania przepisów dotyczących natężenia hałasu.	-
	-	-1/niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, długoterminowe, okresowe, miejscowe, odwracalne		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Tworzenie stref intensywnego zagospodarowania przemysłowego – lokalizowanie uciążliwych zakładów.	Na etapie projektowania i decyzji lokalizacyjne zapewnienie dotrzymywania przepisów dotyczących natężenia promieniowa.	-
	-	-1/b. niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieistotne, bezpośrednie, długoterminowe, okresowe, miejscowe, odwracalne		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Tworzenie stref intensywnego zagospodarowania przemysłowego – możliwość przywożenia i wywożenia materiałów niebezpiecznych oraz poważnych awarii przemysłowych.	Przygotowanie systemu zarządzania kryzysowego do akcji ratunkowej.	-
	-	-1/ b. niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> nieistotne, bezpośredni, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, epizodyczne, miejscowe, częściowo odwracalne		

5.2.26 Obszar aktywności: Ustalenia i rekomendacje o charakterze szczegółowym - ponadlokalna zintegrowana strefa powiazań Wisłoki

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Powiązania w ramach osi Wisłoki przyczyni się do poprawy jakości powietrza i tworzenia korzystnego mikroklimatu a także przyczynią się do pochłaniania CO ₂ .	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/średnie (PO) + 1/niskie (KL)	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie i bezpośrednie, długoterminowe, stałe, lokalnie i globalnie, nieodwracalne.	-		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (Wpd)	Oddziaływanie nikłe albo brak	Potencjalnie negatywny wpływ na stan wód rzeki Wisłoki wynikający z rozwoju usług turystycznych.	Rozwój infrastruktury zapewniającej prawidłowe warunki sanitarne użytkownikom infrastruktury umożliwiającej korzystanie z rzeki.	-
	-	-1/niskie		
	-	<u>Oddziaływanie:</u> negatywne, pośrednie, długoterminowe, okresowe (sezonowe), ponadlokalne i regionalne.		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Kanalizowanie zakłóceń działalności turystycznej dla przyrody. Koncentracja infrastruktury turystycznej w terenach już zainwestowanych. Utrzymanie powiązań przyrodniczych.	Generowanie zakłóceń dla przyrody ze strony masowej turystyki.	Prowadzenie działań kanalizujących ruch turystyczny na tereny o mniejszych walorach przyrodniczych. Wydawanie decyzji lokalizacyjnych z	-
	+1/średnie	-1/niskie		

	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe, ponadlokalne, trwałe, skumulowane, stałe,	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, bezpośrednie, pośrednie, wtórne, długoterminowe, okresowe, lokalne, częściowo odwracalne.	uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych. Dbłość o zachowanie korytarza rzeczno-ekologicznego. Wisłoki jako drożnego korytarza ekologicznego.	
Hafas	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna	Tworzenie i utrzymanie sieci powiązań przyrodniczych w korzystny sposób będzie wpływać na poziom świadomości i edukacji ekologicznej.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+3/wysokie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, ponadlokalne, trwałe.	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		

5.2.27 Obszar aktywności: Ustalenia i rekomendacje o charakterze szczegółowym - obszary potencjalnych konfliktów przestrzennych

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Identyfikacja potencjalnych konfliktów przestrzennych może przyczynić się do ochrony klimatu lokalnego i stworzyć szansę do pochłaniania CO ₂ .	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznacznie, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, odwracalnie	-		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Identyfikacja potencjalnych konfliktów przestrzennych może przyczynić się do poprawy gospodarowania wodami.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznacznie, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, odwracalnie	-		
Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Identyfikacja potencjalnych konfliktów przestrzennych może przyczynić się do ograniczenia negatywnego wpływ na powierzchnię ziemi.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznacznie, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, odwracalnie	-		

Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Identyfikacja potencjalnych konfliktów przestrzennych może przyczynić się do ograniczenia negatywnego wpływ na przyrodę.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+2/średnie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, odwracalnie	-		
Hałas	Identyfikacja potencjalnych konfliktów przestrzennych może przyczynić się ograniczenia źródeł hałasu jak i ich wpływu.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznacznie, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, odwracalnie	-		
Promieniowanie	Identyfikacja potencjalnych konfliktów przestrzennych może przyczynić się ograniczenia źródeł promieniowa jak i ich wpływu.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/niskie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznacznie, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, odwracalnie	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna	Identyfikacja potencjalnych konfliktów przestrzennych może uwrażliwić społeczeństwo na potrzebę działań na rzecz ochrony środowiska i klimatu.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+2/średnie	-		

	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne. Trwałe	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		

5.2.28 Obszar aktywności: Model struktury funkcjonalno-przestrzennej „Dorzecza Wisłoki”

Elementy oceny	Oddziaływania		Jeżeli negatywne co można zrobić aby wyeliminować albo złagodzić.	Proponowane rozwiązanie alternatywne
	Pozytywne	Negatywne		
Powietrze w tym klimat (KL), powietrze (PO), adaptacja do zmiany klimatu (AD)	Proponowany model może wpłynąć na poprawę jakości powietrza, w jakim stopniu na przyczynienie się do ochrony klimatu i adaptacji do jego zmiany.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+ 1/wysokie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> duże, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalnie i globalnie, trwałe	-		
Wody powierzchniowe (WP) Wody podziemne (WPd)	Uporządkowanie struktury przestrzennej przyczyni się do poprawy gospodarowania wodami.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	+1/średnia	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe, ponadlokalne, trwałe	-		

Powierzchnia ziemi w tym odpady, zasoby naturalne (geologiczne), gleby	Uporządkowanie struktury przestrzennej przyczyni się do ochrony powierzchni ziemi.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	
	+1/średnia	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe, ponadlokalne, trwałe	-		
Przyroda w tym różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, krajobraz	Uporządkowanie struktury przestrzennej przyczyni się do wzmocnienia ochrony przyrody.	Ingerencja pasm i centrów rozwoju osadnictwa i zainwestowania gospodarczego w Południowy Korytarz Ekologiczny może zakłócić jego funkcjonowanie.	Wydawanie decyzji lokalizacyjnych z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych, dbałość o rzetelność opracowań ekofizjograficznych w procesie planistycznym.	-
	+1/średnie	-1/średnie		
	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie i pośrednie, długoterminowe, stałe, ponadlokalne, trwałe	<u>Oddziaływanie:</u> zauważalne, bezpośrednie, pośrednie, długoterminowe, stałe, ponadlokalne, częściowo odwracalne		
Hałas	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Promieniowanie	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		
Świadomość ekologiczna mieszkańców, partycypacja społeczna, edukacja ekologiczna	Proponowany model może, poprzez wysokie standardy ochrony środowiska i klimatu jak i zadbanie o adaptację do jego zmiany, wpłynąć korzystnie na świadomość ekologiczną.	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-

	+1/średnie	-		
	<u>Oddziaływanie:</u> nieznaczne, pośrednie, długoterminowe, stałe, lokalne, trwałe	-		
Zagrożenia poważnymi awariami	Oddziaływanie nikłe albo brak	Oddziaływanie nikłe albo brak	-	-
	-	-		
	-	-		

5.2.29 Zależności między elementami środowiska i oddziaływaniami na te elementy

W ocenianej SRPL bierze się pod uwagę zależności pomiędzy poszczególnymi elementami jak i oddziaływania między nimi, a przede wszystkim:

- wzmocnienie infrastruktury błękitno-zielonej łączące ze sobą ochronę terenów biologicznie czynnych z właściwym gospodarowaniem wodami;
- podejmowanie działań służących adaptacji do zmiany klimatu z rozbudową sieci kanalizacji deszczowej, utrzymaniem i modernizacją urządzeń wodnych, rozwojem terenów zieleni, rozwojem i ochroną lasów oraz ograniczeniem presji urbanistycznej na tereny otwarte i tereny zieleni;
- sprzyjanie wysokiej jakości życia i zapewnienie ochrony zdrowia z likwidacją źródeł emisji, zwłaszcza niskiej, poprawą stanu wód powierzchniowych oraz podziemnych, wprowadzaniem w coraz szerszej skali transportu niskoemisyjnego, ograniczeniem oddziaływania hałasu, kontrolowaniem przestrzegania wymogów dotyczących zagospodarowania odpadów komunalnych, przygotowaniem do zarządzania kryzysowego w sytuacji wystąpienia poważnych awarii oraz kontrolą zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia poważnych awarii;
- budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa w wyniku prowadzenia pomiarów jakości powietrza oraz informowaniem o tym, monitorowania jakości wód podziemnych i powierzchniowych, monitorowania pól elektromagnetycznych, a także informowania społeczeństwa o sposobach postępowania w sytuacji wystąpienia zagrożeń.

5.2.30 Transgraniczne oddziaływanie

SRPL nie będzie powodowała oddziaływań transgranicznych.

6. METODYKA OCENY I POLA NIEPEWNOŚCI

Niniejszy projekt Prognozy przygotowano z należytą starannością, zgodnie ze stanem prawnym oraz wymogami obowiązującej dobrej praktyki w zakresie przygotowywania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko. Jednak mimo tego, w trakcie przygotowania projektu Prognozy SRPL napotkano, przy ocenie oddziaływania na środowisko, na trudności wynikające z ogólnych zapisów w dokumencie co do proponowanych obszarów aktywności.

Podstawą do przygotowania oceny było sporządzenie matrycy co do zależności pomiędzy zapisanymi w SRPL obszarami aktywności a wymaganymi w prawie elementami środowiska podlegającym analizie. Przyjęto następujący tok postępowania:

1. Identyfikacja czy dana zależność, co do oddziaływania, występuje w ogóle czy nie oraz jeżeli tak czy jest ona nikła czy silniejsza. Jeżeli oceniono, że dana zależność jest nikła to nie była brana pod uwagę.
2. Kolejnym krokiem było określenie, że jeżeli dana zależność została zakwalifikowana do dalszej oceny, to czy oddziaływanie ma charakter pozytywny czy negatywny.

3. Następnie, zarówno dla oddziaływania pozytywnego czy negatywnego, oceniano jego siłę w skali 1 do 3 gdzie trzy oznaczało b. silne oddziaływanie.
4. W ten sposób zidentyfikowane oddziaływanie oceniano z punktu prawdopodobieństwa jego wystąpienia. Tutaj wykorzystano skalę wypracowaną przez Międzyrządowy Panel ds. Zmiany Klimatu:
  - ♦ bardzo wysokie – 95-100 %;
  - ♦ wysokie – 90 – 100 %;
  - ♦ średnie – 60 – 100%;
  - ♦ niskie – 33 – 60%
  - ♦ b. niskie - 0 - 33%
5. Kolejnym krokiem było dokonanie oceny charakteru oddziaływania wg następujących kryteriów:
  - intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
  - bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
  - okresu trwania oddziaływania (długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe),
  - częstotliwości oddziaływanie (stałe, okresowe, epizodyczne),
  - zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne, globalne),
  - trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, trwałe, możliwe do rewaloryzacji).
6. W przypadku oddziaływania negatywnego zaproponowane zostały działania ograniczające albo przedstawiono działania łagodzące.
7. W sytuacji znacznego oddziaływania na elementy o istotnym znaczeniu, których wpływ nie mógł być ograniczony czy działania łagodzące nie były wystarczające, proponowano rozwiązanie alternatywne.

Dokonując samej oceny oddziaływania SRPL posłużono się porównaniem zapisów występujących w dokumencie z wymaganiami stawianym przez różne akty prawne i dokumenty planistyczne na poziomie międzynarodowym, unijnym, krajowym i wojewódzkim. Powyższy tok postępowania był realizowany przez zespół Instytutu na rzecz Ekorozwoju (InE) jednocześnie dokonywane wybory podlegały wewnętrznej weryfikacji. Dla dwóch kluczowych elementów dla Dorzecza Wisłoki to wody i przyrody posłużono się zewnętrznymi konsultacjami aby dokonać weryfikacji zaproponowanych opisów oddziaływania. Jednak za ostateczny wynik dokonanej oceny oddziaływania SRPL na środowisku odpowiada jedynie zespół InE.

Specyfiką strategicznych ocen oddziaływania na środowisko jest brak możliwości przeprowadzenia badań, które pozwoliłyby na precyzyjne określenie ewentualnych skutków danego dokumentu strategicznego. W takim wypadku albo wykorzystuje się modele matematyczne, które z pewną dozą niepewności pozwoliłyby określić ilościowe skutki danej strategii albo bazuje się na doświadczeniu i intuicji zespołu wykonującego projekt Prognozy. Warto także pamiętać, że zastosowanie modelu wymaga dysponowania odpowiednią bazą

informacyjną, które pozwoliłaby na prognozowanie ilościowe przyszłych stanów lub trendów. W przypadku SRPL nie dysponowano ani taką bazą informacyjną ani odpowiednimi modelami, aby ocenić ilościowe jej skutki. Dlatego ocena ma charakter jakościowy, a wykorzystanie wiedzy i doświadczenia nie tylko zespołu przygotowującego projekt Prognozy, ale także zespołu konsultantów, daje wysoką gwarancję ich trafności.

7. PROPONOWANY MONITORING ŚRODOWISKOWYCH SKUTKÓW WDRAŻANIA SRPL

SRPL formułuje system wdrażania. W ramach tego systemu specjalnie ustanowione organy mają realizować monitoring jej realizacji. Głównym organem wykonawczym w tym zakresie jest Koordynator Strategii. Organem decyzyjnym jest natomiast Rada Strategii. Koordynator ma przygotowywać w postępie rocznym raporty z realizacji strategii i przedkładać je radzie do oceny. Na podstawie tych raportów mają być podejmowane ewentualne zmiany w realizacji strategii. Raporty mają dotyczyć głównie procesu realizacji inwestycji wynikających ze strategii, więc są nastawione na monitoring produktów.

Jednocześnie przewidziano mechanizm ewaluacji strategii, dla którego nie wyznaczono regularnego cyklu realizacji. Przewidziano, że Koordynator Strategii będzie sporządzał raporty ewaluacyjne i przedkładał je Radzie Strategii. Na podstawie tych raportów strategia lub proces jej wdrażania mogą być zmienione. Według oceny zespołu przygotowującego projekt Prognozy raporty ewaluacyjne będą realizowały monitoring rezultatów strategii. Zalecono także, aby adekwatne wskaźniki monitoringu były zawarte w Strategiach gmin wchodzących w skład terytorium objętego Strategią Rozwoju Ponadlokalnego „Dorzecza Wisłoki” na lata 2022 - 2030.

Powyżej opisany mechanizm monitoringu jest prosty i nakierowany na monitoring produktów i efektów związanych z realizacją strategii. Niestety opis systemu nie pozwala stwierdzić, jak dalece będą uwzględnione w nim elementy monitoringu środowiska i wpływu realizacji strategii na środowisko przyrodnicze „Dorzecza Wisłoki”. Dlatego w projekcie Prognozy formułowano propozycję włączenia w ten mechanizm monitoringu środowiskowego.

Zgodnie z dobrą praktyką, opisaną m.in. w Wytycznych do sporządzania Programów Ochrony Środowiska, monitoring środowiska powinien obejmować pięć rodzajów wskaźników. Proponowany system monitoringu środowiska opiera się na zastosowaniu modelu wskaźników: „siły sprawcze – presja – stan – wpływ – reakcja” (D-P-S-I-R), który został opracowany przez OECD i rozwinięty przez Europejską Agencję Środowiska. Zakłada ona, że daje się kompleksowo przeanalizować występujące lokalnie przyczyny, zagrożenia, jakość środowiska oraz ich skutki dla społeczeństwa i gospodarki oraz określić skuteczne środki zaradcze likwidujące występujące problemy.

Wskaźniki zastosowane w modelu pozwalają określić:

- siły sprawcze, czyli charakterystykę przyczyn (czynników) wywołujących presję na środowisko;
- presję na środowisko, czyli wielkość emisji ładunku zanieczyszczeń wprowadzanego do środowiska wraz z określeniem zmian w aktywnościach powodujących te emisje;
- jakość (stan) środowiska, czyli stanu środowiska poszczególnych jego elementów;

- wpływ, czyli stopień przekształcenia poszczególnych elementów w związku z wywieraną na nie presją; oraz
- reakcję, czyli działania podejmowane przez człowieka, aby przeciwdziałać zaistniałym zagrożeniom;

Wskaźniki te powinny być monitorowane za pomocą raportów ewaluacyjnych wykonywanych w zgodzie z systemem zasugerowanym w SRPL. Zespół autorski projektu Prognozy zaleca, aby raporty ewaluacyjne w zakresie wpływu strategii na środowisko były sporządzane nie rzadziej niż co 3 lata.

W związku z szerokim zakresem działań podejmowanych w strategii zestaw wskaźników dotyczących środowiska potrzebnych do monitoringu jest szeroki. Poniżej sformułowany został zestaw przykładowych wskaźników dla każdego ich rodzaju. Zestaw ten nie jest listą zamkniętą, ani też nie obejmuje w sposób wyczerpujący wszystkich aspektów oddziaływania SRPL na środowisko. Pozostawiamy do decyzji autorów strategii oraz zespołu ją wdrażającego, jakie wskaźniki zostaną zastosowane do faktycznego monitoringu jej efektów dla środowiska. Poniższa lista jest rekomendowana jako minimum w zakresie monitoringu środowiska.

Warto zwrócić uwagę na fakt, że SRPL wymienia szereg wskaźników efektów jej realizacji (str. 46-48 dokumentu). Wskaźniki te częściowo mają zastosowanie także w proponowanym monitoringu środowiska. Przy czym w monitoringu wpływu na środowisko zależą one od wskaźników związanych z siłą sprawczą lub presją. Listy proponowanych wskaźników, dla poszczególnych elementów środowiska, znajdują się w zamieszczonych poniżej tabelach. Pogrubiono wskaźniki, które są zaproponowane w SRPL do monitorowania jej podstawowych efektów.

	<u>Ochrona przyrody</u>
Siły sprawcze	Miejsca noclegowe ogółem na 1000 mieszkańców; Udział podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w działalność związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi w liczbie podmiotów ogółem;
Presja	Liczba turystów odwiedzających obszary ochrony przyrody; Liczba dzikich wysypisk w obszarach ochrony przyrody; Długość szlaków turystycznych;
Stan	Wielkość obszarów ochrony przyrody; Ocena jakości siedlisk przyrodniczych; Obszar zajęty przez siedliska naturalne; Liczebność gatunków chronionych;
Wpływ	Zmiana obszaru zajętego przez siedliska naturalne; Zmiana liczebności gatunków chronionych; Stopień erozji/degradacji siedlisk w pobliżu szlaków turystycznych;
Reakcja	Ilość zainstalowanych zabezpieczeń przed erozją wzdłuż szlaków turystycznych; Liczba rozwiązań ograniczających ruch turystycznych (zakazy wejścia, opłaty za wejście).

	<u>Gleby i krajobraz</u>
Siły sprawcze	Liczba projektów integrujących środki transportu (np. centra przesiadkowe); Obszary poprzemysłowe lub inne wymagające rekultywacji; Realizacja projektów dot. udostępnienie infrastruktury inwestycyjnej dla przedsiębiorstw;
Presja	Powierzchnia gleb naturalnych zajęta (przekształcona) przez nowe inwestycje infrastrukturalne/przemysłowe;

Stan	Powierzchnia gleb naturalnych ogółem; Struktura jakościowa gleb w regionie;
Wpływ	Zmiana powierzchni naturalnych gleb; Zmiana struktury jakościowej gleb w regionie;
Reakcja	Powierzchnia obszarów zrekultywowanych; Powierzchnia obszarów odbetonowanych w miastach; Liczba zrealizowanych rozwiązań zielono-niebieskiej infrastruktury;

	<u>Jakość powietrza</u>
Siły sprawcze	Liczba miejscowości najbardziej zagrożonych zanieczyszczeniami powietrza; Liczba źródeł niskiej emisji w regionie;
Presja	Wielkość emisji poszczególnych zanieczyszczeń powietrza (PM10, NOx, etc.) w regionie;
Stan	Stężenie poszczególnych zanieczyszczeń powietrza (PM10, NOx, etc.) w regionie;
Wpływ	Liczba osób zmarłych rocznie w wyniku zanieczyszczenia powietrza; Liczba osób hospitalizowanych rocznie;
Reakcja	Liczba wymienionych źródeł emisji na bezemisyjne; Liczba projektów dotyczących termomodernizacji budynków użyteczności publicznej;

	<u>Jakość wód</u>
Siły sprawcze	Pojemność zbiorników retencyjnych; Korzystający z instalacji wodociągowej w liczbie ludności ogółem; Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w liczbie ludności ogółem;
Presja	Konsumpcja wód podziemnych; Konsumpcja wód wodociągowych; Ilość ścieków nieoczyszczonych trafiających do rzek lub zbiorników; Ilość szamb (szczelnych/nieszczelnych);
Stan	Zasoby zbiorników wód podziemnych; Zasoby dyspozycyjne wód płynących; Stężenia zanieczyszczeń w wodach płynących; Stężenia zanieczyszczeń w wodach podziemnych;
Wpływ	Ocena (zmiana) jakości jednolitych części wód w regionie;
Reakcja	Przedsięwzięcia w zakresie krajobrazowej retencji wód (pojemność); Liczba oczyszczalni ścieków; Ilość ścieków oczyszczonych w regionie rocznie;

	<u>Klimat akustyczny</u>
Siły sprawcze	Długość dróg i linii kolejowych w regionie; Ilość zakładów przemysłowych generujących hałas;
Presja	Wielkość ruchu drogowego i kolejowego w różnych miejscach sieci transportowej regionu;
Stan	Wielkość hałasu tła w regionie; Wielkość hałasu generowanego przez poszczególne źródła w regionie;
Wpływ	Liczba osób narażonych na ponadnormatywny hałas; Powierzchnia regionu narażona na ponadnormatywny hałas;
Reakcja	Długość rozwiązań antyhałasowych przy drogach, liniach kolejowych;

	<u>Promieniowanie elektromagnetyczne</u>
Siły sprawcze	Ilość zainstalowanych w regionie stacji telekomunikacyjnych;
Presja	Moc promieniowania generowanego przez stacje telekomunikacyjne;
Stan	Wielkość promieniowania elektromagnetycznego zmierzonego w terenie;
Wpływ	Liczba miejsc z przekroczeniem norm promieniowania w terenie;

Reakcja	Liczba ograniczeń mocy stacji telekomunikacyjnych/zamknięć stacji;

	<u>Gospodarka odpadami</u>
Siły sprawcze	Ilość odpadów w regionie w przeliczeniu na mieszkańca; Liczba (powierzchnia) składowisk odpadów; Liczba zakładów przetwarzania odpadów;
Presja	Liczba dzikich wysypisk w regionie; Ilość odpadów niepodlegających selektywnej zbiórce (według frakcji); Ilość odpadów trafiających rocznie na składowiska;
Stan	Procent odpadów przetwarzanych selektywnie w regionie (według frakcji); Procent odpadów trafiających do ponownego wykorzystania;
Wpływ	Stopień wykorzystania odpadów jako surowców w zakładach regionu;
Reakcja	Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk rocznie; Liczba zrehabilitowanych składowisk odpadów; Liczba rozwiązań/projektów w zakresie odzysku, ponownego wykorzystania odpadów;

	<u>Zmiany klimatu</u>
Siły sprawcze	Liczba zakładów energetycznych stosujących paliwa kopalne w regionie; Liczba źródeł niskiej emisji; Liczba pojazdów spalinowych w regionie; Narażenie na poszczególne zjawiska klimatyczne w regionie;
Presja	Emisja gazów cieplarnianych w regionie rocznie; Liczba ekstremalnych zjawisk pogodowych w regionie rocznie (silne deszcze; silny wiatr, etc.); Długość trwania ekstremalnych zjawisk klimatycznych w regionie (susza, fale upałów, etc.);
Stan	Liczba miejsc wrażliwych na ekstremalne zjawiska pogodowe w regionie; Liczba osób narażonych na ekstremalne zjawiska pogodowe w regionie; Stężenie gazów cieplarnianych w powietrzu w regionie;
Wpływ	Straty wywołane ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi w regionie rocznie; Import paliw kopalnych do regionu rocznie;
Reakcja	Liczba projektów dotyczących termomodernizacji budynków użyteczności publicznej; Liczba projektów dotyczących produkcji energii odnawialnej ze słońca; Liczba projektów dostosowujących (adaptujących) region do zmian klimatu; Liczba projektów z zakresu zielono-niebieskiej infrastruktury w miastach;

	<u>Edukacja ekologiczna</u>
Siły sprawcze	Liczba zagrożeń dla środowiska w regionie rocznie;
Presja	Wielkość strat w regionie w środowisku rocznie;
Stan	Świadomość zagrożeń środowiska wśród mieszkańców (procent mieszkańców uznających zagrożenie za ważne/bardzo ważne)
Wpływ	Zmiana świadomości mieszkańców rok do roku
Reakcja	Liczba projektów w zakresie edukacji ekologicznej rocznie; Liczba osób objętych edukacją ekologiczną rocznie;

8. KONKLUZJA KOŃCOWA

Stwierdzić należy, że projekt Strategii Rozwoju Ponadlokalnego „Dorzecza Wisłoki” na lata 2022 – 2030 został **opracowany w sposób profesjonalny z ukierunkowaniem na transformację w kierunku Europejskiego Zielonego Ładu**. Warty podkreślenia jest przejrzysty sposób prezentacji materiału od diagnozy poprzez wizję, cele i kierunki, aż po rekomendacje i

ustalenia. Całość została „zamknięta” modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej. Jednocześnie zawiera on rezultaty oczekiwanych działań jak i sposób realizacji SRPL oraz ramy finansowe. W wyniku jego realizacji spodziewać się należy wielu pozytywnych oddziaływań służących środowisku przyrodniczemu oraz społeczności „Dorzecza Wisłoki”. Do najważniejszych zaliczyć należy:

- Promowanie zrównoważonego podejścia do wykorzystania zasobów przyrodniczych z nastawieniem na rozwój niskoemisyjny oraz promocję zarówno zielonych technologii jak i tworzenie zielonych miejsc pracy w szczególności w turystyce i rolnictwie (usługi agro- i eko- turystyczne, produkty ekologiczne oraz tradycyjne).
- Dostrzeżenie problemu rozpraszania zabudowy oraz zaproponowanie działań służących poprawie spójności przestrzeni przyrodniczej jak i publicznej.
- Ukierunkowanie na transformację energetyczną obejmującą rozwój energetyki odnawialnej wraz z magazynami energii, poprawę efektywności energetycznej oraz w przyszłości wykorzystanie w tym celu zielonego wodoru. W istotnym stopniu będzie to przyczyniać się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych zarówno na obszarze „Dorzecza Wisłoki” jak i poza nim (eliminacja energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł korzystających z paliw kopalnych).
- Postawienie na rozwój transportu publicznego w tym Podkarpacką Kolej Aglomeracyjną, a także na infrastrukturę służącą rowerzystom.
- Proponowane kierunki działania służące poprawie jakości środowiska, a przede wszystkim eliminacja smogu oraz budowa infrastruktury ochrony środowiska służącej oczyszczaniu ścieków czy poprawie gospodarki odpadami.
- Szereg działań służących wzmocnieniu roli społeczeństwa obywatelskiego, podnoszeniu świadomości ekologicznej (bezpośrednio i pośrednio) jak i rozwoju systemu informatycznego mogącego zostać wykorzystanym do monitorowania stanu środowiska oraz komunikowania się w sytuacji zagrożenia.
- Zapewnienie wysokiej jakości życia społeczeństwa w wyniku poprawy jakości powietrza, ograniczeniu hałasu, rozwoju infrastruktury błękitno-zielonej (adaptacja do zmiany klimatu).

Istotnym problemem z punktu widzenia negatywnego oddziaływania na środowisko jest hydrotechniczna koncepcja przeciwdziałania powodziom i podtopieniom. Melioracje, budowa zbiorników wodnych spowoduje utratę siedlisk Natura 2000, zmianę stosunków wodnych i przekształci ekosystem wód płynących w ekosystem wód stojących, zaburzy krajobraz, przyczyni się do przerwania korytarzy ekologicznych. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że bardziej skutecznymi rozwiązaniami są, i znacznie mniej ingerującym w środowisko, działania bazujące na naturze czyli wykorzystanie naturalnej retencji wody w krajobrazie. Na wzrost poziomu magazynowanej wody wpływa ograniczenie spływu powierzchniowego wody roztopowej i po opadowej. Wiąże się to na ogół z infiltracją, czyli przesiąkaniem wody w głąb podłoża. Jeżeli obszar zlewni jest zalesiony i posiada naturalny charakter, to jego zdolność do ograniczenia fali powodziowej jest znacznie większa niż na obszarze niezalesionym. Wymaga to dostosowania gospodarki leśnej do potrzeb retencionowania wód. Kolejnym działaniem jest zapewnienie właściwej struktury użytkowania ziemi poprzez: układ pól ornych, użytków zielonych, użytków ekologicznych i stawów, zalesianie, tworzenie pasów ochronnych, zadrzewień, tarasów, powiększanie obszarów podmokłych, torfowisk i bagien, wtórne nawadnianie torfowisk. W ramach SRPL proponuje się zwiększenie retencji wody na terenie „Dorzecza Wisłoki”, ale jest ono zawężone

praktycznie do działań na terenach zurbanizowanych, a nie stanowi rozwiązania systemowego. Warto także zwrócić uwagę na fakt warunków stawianych przy wykorzystaniu funduszy UE tzn. nie powodowania znaczących szkód w środowisku (*do no significant harm - DNSH*). Dlatego proponuje się rozważenie rozwiązania alternatywnego w stosunku do propozycji zawartych w SRPL.

W ramach SRPL proponuje się wzrost wykorzystania gazu ziemnego jako paliwa zwłaszcza w gospodarstwach domowych. Nie kwestionując mniejszego negatywnego oddziaływania tego paliwa na emisję gazów cieplarnianych niż przy wykorzystaniu węgla, mając na uwadze dążenie do neutralności klimatycznej, proponuje się rozważenie w szerszym zakresie wykorzystania źródeł odnawialnych połączonych z głęboką termomodernizacją budynków. W ramach polityki klimatycznej UE jak i także kierunków aktualizacji Polityki energetycznej Polski do 2040 przewiduje się stopniowe odchodzenie od gazu ziemnego, co także może wiązać z ograniczeniem środków wspierających szersze wykorzystanie tego paliwa. Ponadto zwrócić należy uwagę na wysokie ceny gazu ziemnego oraz konieczność jego importu, co podnosi ryzyko jego stosowania nie tylko dzisiaj ale także w przyszłości.

Do oddziaływań o charakterze negatywnym zaliczyć należy także różnorodne proponowane prace budowlane, które czasowo mogą przyczyniać się do wzrost poziomu hałasu, zanieczyszczeń powietrza (w tym wtórne pylenie), emisji gazów cieplarnianych oraz zaburzeń stosunków wodnych i niekorzystnego oddziaływania na przyrodę - jednak ograniczonych do bezpośredniego sąsiedztwa tych prac. Potencjalnie możliwy jest niekorzystny wpływ na tereny zieleni, w szczególności drzewostany. Ograniczenie tego negatywnego wpływu wymaga sprecyzowania szczegółowych warunków na etapie przygotowywania właściwych decyzji administracyjnych (w szczególności decyzji środowiskowych), w/s oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji tak, aby ograniczyć hałas oraz zanieczyszczenie powietrza i zaburzenia stosunków wodnych do niezbędnego minimum. Ponadto utrata terenów biologicznie czynnych i drzewostanu powinna zostać zrekomensowana poprzez rekultywowanie terenów zdegradowanych w innym miejscu oraz odpowiednie nasadzenie drzew. W miejscach przekształcenia gleb wskazane jest zachowanie wierzchnich warstw gleby do rekultywacji gleb i powierzchni ziemi w innych miejscach, np. gdzie tworzona będzie zielona infrastruktura w miastach.

9. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW

1. *Analiza i ocena materiałów służących przygotowaniu dokumentu pn. „Zlewniowy plan adaptacji do zmiany klimatu dla zlewni Wisłoki”*. Raport wykonany na zlecenie Związku Gmin Dorzecza Wisłoki. Instytut na rzecz Ekorozwoju. Warszawa, czerwiec 2019
2. *Cele zrównoważonego rozwoju ONZ* (<http://www.unic.un.org.pl/strony-2011-2015/agenda-na-rzecz-zrownowazonego-rozwoju-2030-i-cele-zrownowazonego-rozwoju/2850>).
3. Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. *ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej*.
4. Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27.06.2001 r. *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko* (Dz. U. WE L 197 z 21.07.2001 r.).
5. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. *w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy*.

6. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.
7. Europejski Zielony Ładu. Bruksela. 11 grudnia 2019 r.
8. *Innowacje dla energetyki. Kierunki rozwoju innowacji energetycznych*. Ministerstwo Energii. maj 2017 r.
9. *Konkluzje Rady co do unijnej polityki środowiskowej i klimatycznej na lata 2021–2030*. Bruksela 04.10.2019.
10. *Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030*. Ministerstwo Aktywów Państwowych. 30 grudnia 2019 r.
11. *Mapa drogowa transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym*. Rada Ministrów. 10.09.2019 r.
12. *Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystej i bardziej konkurencyjnej Europy*. Bruksela. 11.03. 2020.
13. *Pakiet klimatyczno-energetyczny do 2030 roku* (<http://www.consilium.europa.eu/pl/policies/climate-change/2030-climate-and-energy-framework/>).
14. *Plan działania prowadzący do przejścia na konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r.* – tzw. *Mapa Drogowa 2050*. Komisja Europejska. COM(2011) 885. Bruksela marzec 2011.
15. *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Padew Narodowa*
16. *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej na lata 2021-2030 (PGN) dla Gminy Brzyska*
17. *Polityka ekologiczna państwa - 2030*. Rada Ministrów. 16 lipca 2019 r. Rada Ministrów.
18. *Porozumienie Paryskie*. UNFCCC. 12 grudnia 2015 roku.
19. *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jedlicze na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy do 2028 roku*
20. *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brzostek z 2021 roku*
21. *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dębica na lata 2020–2024 z perspektywą do 2027 roku*
22. *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Gawłuszowice na lata 2021-2026*
23. *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Jodłowa (aktualizacja) przyjęty uchwałą z dnia 14.12.2021 roku*
24. *Program Ochrony Środowiska dla gminy Tarnowiec na lata 2019-2024 z perspektywą do roku 2026*
25. *Program Ochrony Środowiska dla gminy Żyraków na lata 2017-2021 z perspektywą do roku 2025*
26. *Program Ochrony Środowiska dla Miasta Dębica na lata 2021 – 2024 z perspektywą na lata 2025-2028*
27. *Program Ochrony Środowiska Gminy Czarna na lata 2020-2023 z perspektywą na lata 2024-2027*
28. *Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030*. Bruksela. 22 stycznia 2014 r.
29. *Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju*. Rada Ministrów 14 lutego 2017 r.
30. *Strategia Rozwoju Gminy Borowa na lata 2015-2023*
31. *Strategia Rozwoju Gminy Dębowiec na lata 2022-2030*
32. *Strategia Rozwoju Gminy Jasło na lata 2021-2027*
33. *Strategia rozwoju Gminy Pilzno na lata 2017- 2027*
34. *Strategia Rozwoju Gminy Radomyśl Wielki na lata 2021-2030*
35. *Strategia rozwoju Gminy Skołyszyn do roku 2030*
36. *Strategia Rozwoju Gminy Tuszów Narodowy na lata 2014-2024*
37. *Strategia Rozwoju Gminy Wadowice Górne na lata 2021-2030*
38. *Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Biecz w perspektywie do 2025 roku*

39. *Strategia Rozwoju miasta Mielca na lata 2021-2026 z prognozą do roku 2030*
40. *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gmin: Miasto Krosno, Chorkówka, Jedlicze, Korczyna, Krościenko Wyżne, Miejsce Piastowe, Wojaszówka*
41. *Strategia UE do roku 2050. Czysta planeta dla wszystkich*. Bruksela. 28 listopada 2018 r.
42. *Strategia UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu*. (http://ec.europa.eu/clima/citizens/eu/index_pl.htm).
43. *Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030 roku*. Rada Ministrów 24 września 2019 r.
44. *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*. Ministerstwo Środowiska. Warszawa, październik 2013 r.
45. *Unijna strategia ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.* Komisja Europejska. Bruksela, grudzień 2011.
46. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. 2001 nr 62 poz. 627 z późn. zm.).
47. Ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2008 r. Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.).
48. *Zielona księga. Ramy polityki w zakresie klimatu i energii do roku 2030*. Komisja Europejska. Bruksela, dnia 27.3.2013 COM(2013) 169 final.
49. Polityka energetyczna Polski do 2040 r.
50. Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu 2021-2030 – KPEiK 2030
51. Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej – PEP2030
52. Plan przeciwdziałania skutkom suszy – PPSS.
53. Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030 (KSRR2030)
54. Aktualizacja krajowego planu ochrony powietrza (aKPOP) do 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)
55. Projekt Krajowego Planu gospodarki Odpadami do roku 2028
56. Strategia Rozwoju Podkarpackie 2030
57. Program ochrony powietrza (POP) dla strefy podkarpackiej.
58. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030
59. Strategia Małopolska 2030
60. Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze (2020)
61. Strategia rozwoju transportu w województwie małopolskim na lata 2010-2030

Załączniki

Dr Andrzej Kassenberg
Instytut na rzecz Ekorozwoju

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisany, jako kierownik zespołu Instytutu na rzecz Ekorozwoju wykonującego Prognozę oddziaływania na środowisko projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego „Dorzecza Wisłoki” na lata 2022 - 2030, oświadczam że ukończyłem studia drugiego stopnia w zakresie nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi. Jednocześnie oświadczam, że posiadam blisko 20 – letnie doświadczenie w wykonywaniu Prognoz oraz uczestniczyłem jako kierownik zespołu wykonującego w przygotowaniu ośmiu Prognoz. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

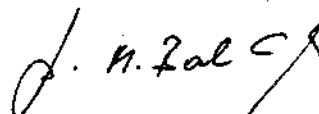
Andrzej Kassenberg

Warszawa, 12 listopada 2022

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie
35-001 Rzeszów
Rzeszów
al. J. Piłsudskiego 38

Rzeszów, 2022-08-01

J. N. Zaleski

Związek Gmin Dorzecza Wiśłoki z siedzibą w
Jaśle
38-200 Jasło (miasto)
Jasło (miasto)
ul. Marii Konopnickiej 82

PISMO

Korespondencja elektroniczna z systemu eDok

Pismo:WOO.411.2.5.2022. Treść pisma w załączniku.

Korespondencję w tej sprawie proszę kierować do mnie za pomocą środków komunikacji elektronicznej zgodnie z art. 39' ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.).

Załączniki:

1. KW_363496_RDO_S_plik1.DOCX
2. KW_363496_RDO_S_plik1.DOCX.XAdES

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu

Data złożenia podpisu: 2022-08-02T05:14:06Z

Podpis elektroniczny

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE**

Al. Józefa Piłsudskiego 38, 35-001 Rzeszów

WOOS.411.2.5.2022.AP.4

Rzeszów, dnia 01 sierpnia 2022 r.

**Związek Gmin Dorzecza Wisłoki
ul. Konopnickiej 82
38-200 Jasło**

Odpowiadając na pismo z dnia 30 czerwca 2022 r., w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej do projektu **Strategii Rozwoju Ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022 – 2030**, działając na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.), informuję, że przedmiotowa Prognoza powinna odpowiadać wymogom art. 51 oraz art. 52 ww. ustawy, w tym powinna:

- 1) zawierać:
  - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
  - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
  - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
  - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
  - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
  - f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowiące załącznik do prognozy,
  - g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;
- 2) określać, analizować i oceniać:
  - a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
  - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
  - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916),
  - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
  - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- 3) przedstawiać:
  - a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą

negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru — rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Ponadto w Prognozie oddziaływania na środowisko należy uwzględnić:

a) Określenie zasięgu znaczących oddziaływań generowanych ustaleniami projektu dokumentu.

b) Identyfikację analizę i ocenę oddziaływań generowanych ustaleniami projektu dokumentu na zasoby, twory i składniki przyrody, a także cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ww. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w szczególności analizując wpływ na:

- ochronę przyrody w tym cele utworzenia obszarów chronionego krajobrazu,
- ochronę przyrody w tym cele ochrony parków krajobrazowych,
- cele ochrony rezerwatów przyrody,
- ochronę obszarów Natura 2000.

c) Wnioskowanie, czy ustalenia zawarte w projekcie dokumentu nie spowodują działań wymienionych w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz czy zachodzą przesłanki zawarte w art 34 ww. ustawy.

Prognoza oddziaływania na środowisko, powinna dodatkowo zawierać:

- 1) Opis lokalizacji terenów objętych przedmiotowym projektem Programu względem:
  - głównych zbiorników wód podziemnych,
  - ujęć wód i ich stref ochronnych (z uwzględnieniem zakazów i nakazów obowiązujących w tych strefach),
  - terenów szczególnego zagrożenia powodzią (ze wskazaniem, że założenia projektu są zgodne z warunkami korzystania z tych obszarów).
- 2) Identyfikację Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych (JCWP i JCWPd) dla terenów objętych projektem Programu wraz ze wskazaniem ustalonych dla nich celów środowiskowych.
- 3) Wskazanie terenów, które ze względu na planowany sposób zagospodarowania będą mogły mieć wpływ na cele środowiskowe JCW.
- 4) Zidentyfikowanie oddziaływań dopuszczonych rozwiązań Programu, mających wpływ na cele środowiskowe.
- 5) Ocenę wpływu realizacji przedmiotowych rozwiązań na wskazane cele środowiskowe.
- 6) Wskazanie środków minimalizujących zidentyfikowane oddziaływania.
- 7) Przedstawienie planowanych rozwiązań związanych z gospodarką wodną.
- 8) Opis wpływu przewidywanego zagospodarowania terenu (terenów) związanego z projektem dokumentu na krajobraz, czyli postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub też działalności człowieka.
- 9) Opis oddziaływania przewidywanego zagospodarowania terenów związanych z projektem Programu na klimat oraz wskazać działania, które będą sprzyjały adaptacji do zmian klimatu.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W RZESZOWIE

(-)

Antoni Pomykała
p.o. Z-cy Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
Regionalny Konserwator Przyrody w Rzeszowie
(podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym)

Otrzymują:

1. Adresat – doręczenie za pośrednictwem platformy ePUAP

Do wiadomości:

1. WOŚ ad acta

**PODKARPACKI
PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY**

ul. Wierzbowa 16
35- 959 Rzeszów

Rzeszów, 8.07.2022 r.

SNZ.9020.2.11.2022.RD

OPINIA

Na podstawie:

- art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 195 z późn.zm.),
- art. 53 i art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz.1029)

Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny po rozpatrzeniu wniosku z dnia 30.06.2022 r. złożonego przez Związek Gmin Dorzecza Wisłoki - ul.Konopnickiej 82, 38-200 Jasło w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. : „Strategia Rozwoju Ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022 - 2030”

stwierdza, iż

prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. : „Strategia Rozwoju Ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022 - 2030” powinna zawierać elementy wyszczególnione w art. 51 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz.1029) oraz określać, analizować i oceniać :

- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: ludzi, wodę, powierzchnie ziemi, powietrze – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy i przedstawiać:
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Ponadto w/w informacje zgodnie z art. 52 cyt. ustawy powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem oraz uwzględnić informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.

UZASADNIENIE

Mając na uwadze ochronę zdrowia i życia ludzi przed ewentualnym przyszłym negatywnym oddziaływaniem wywoływanym realizacją zadań przewidzianych do realizacji w ramach projektu dokumentu pn. : „Strategia Rozwoju Ponadlokalnego „Dorzecze Wisłoki” na lata 2022 – 2030” niezbędnym jest uwzględnienie w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu tego dokumentu zagadnień wyszczególnionych w sentencji.

PODKARPACKI PAŃSTWOWY
WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY

dr inż. Adam Sidor

Otrzymuje:

1. Związek Gmin Dorzecza Wisłoki
- ul. Konopnickiej 82, 38-200 Jasło
2. a/a

INFORMACJA O PRZETWARZANIU DANYCH OSOBOWYCH

Realizacja obowiązku o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwanego dalej „RODO”:

Administratorem danych osobowych jest Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny z siedzibą w Rzeszowie, ul. Wierzbowa 16, 35-959 Rzeszów.

Dane osobowe przetwarzane są w celach:

- a) realizacji bieżącego lub zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (podstawa art. 6 ust. 1 lit. c, e; art 9 ust.2 lit. b , g, h, i, j RODO),
- b) archiwalnych, naukowych, dowodowych, statystycznych, analitycznych i administracyjnych w interesie publicznym (podstawa z art. 6 ust. 1 lit. c i art. 9 ust. 2 lit. j RODO).

Osobom, których dane są przetwarzane przysługują: prawo dostępu do swoich danych, prawo otrzymania kopii danych osobowych podlegających przetwarzaniu, prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych, prawo do usunięcia danych, prawo do ograniczenia przetwarzania, prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych, prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Dane osobowe będą przetwarzane przez okres wskazany w przepisach o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. Dane osobowe mogą zostać przekazywane następującym odbiorcom: operatorom pocztowym i kurierom. Dane mogą być przekazywane również instytucjom określonym przez przepisy prawa oraz podwykonawcom (podmiotom przetwarzającym) np. firmom informatycznym wykonującym usługi na rzecz Administratora. Podanie danych osobowych jest wymagane obligatoryjnie przez Administratora, w celu realizacji bieżącego lub zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na podstawie ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W sprawie ochrony swoich danych osobowych może Pani/Pan skontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych poprzez e-mail: nadzor.wsse.rzeszow@sanepid.gov.pl